

گزارش حوادث و سوانح

سال ۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۶	 کلیات
۷	 پیشگفتار
۷	 خلاصه مدیریتی
۹	 روش شناسی
۱۲	 مروری بر حوادث و سوانح کشور در سال ۱۴۰۳
۱۳	 مقدمه
۱۴	 سیلاب
۲۰	 زلزله
۲۶	 آتش‌سوزی
۳۶	 طوفان
۳۸	 طوفان گرد و غبار/گرد و خاک
۴۳	 موج سرما/ سرمازدگی
۴۶	 برف و یخبندان /کولاک
۵۰	 سایر حوادث
۵۳	 مروری بر حوادث و سوانح استان‌ها در سال ۱۴۰۳
۵۴	 استان اردبیل
۵۵	 استان آذربایجان شرقی
۵۷	 استان آذربایجان غربی
۵۸	 استان اصفهان
۶۰	 استان البرز
۶۲	 استان ایلام
۶۴	 استان بوشهر
۶۵	 استان تهران
۶۷	 استان چهارمحال و بختیاری
۶۹	 استان خراسان جنوبی
۷۰	 استان خراسان رضوی
۷۲	 استان خراسان شمالی
۷۴	 استان خوزستان
۷۶	 استان زنجان
۷۷	 استان سمنان
۷۸	 استان سیستان و بلوچستان
۸۰	 استان فارس
۸۲	 استان قزوین

۸۳	استان قم.....
۸۴	استان کردستان.....
۸۵	استان کرمان.....
۸۸	استان کرمانشاه.....
۹۰	استان کهگیلویه و بویراحمد.....
۹۱	استان گلستان.....
۹۲	استان گیلان.....
۹۵	استان لرستان.....
۹۶	استان مازندران.....
۹۹	استان مرکزی.....
۱۰۰	استان هرمزگان.....
۱۰۲	استان همدان.....
۱۰۳	استان یزد.....
۱۰۴	تحلیل و جمع بندی استان‌ها.....

فهرست اشکال

۱۹	شکل ۱: سیلاب خراسان رضوی - اردیبهشت ۱۴۰۳.....
۱۹	شکل ۲: سیلاب کرمان - مهرماه ۱۴۰۳.....
۴۳	شکل ۳: طوفان گرد و غبار - اردیبهشت ۱۴۰۳.....
۲۴	شکل ۴: زلزله کاشمر ۲۹ خرداد ۱۴۰۳.....
۲۵	شکل ۵: زلزله ایذه ۱۵ آذر.....
۲۵	شکل ۶: زلزله بجنورد ۱ مهر ۱۴۰۳.....

فهرست جداول

جدول ۱: سیلاب‌های ثبت شده در سال ۱۴۰۳	۱۶
جدول ۲: زلزله‌های ثبت شده با بزرگای بیشتر از ۴/۵ در سال ۱۴۰۳	۲۲
جدول ۳: آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع ثبت شده در سال ۱۴۰۳	۲۹
جدول ۴: آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی ثبت شده در سال ۱۴۰۳	۳۳
جدول ۵: طوفان‌های ثبت شده در سال ۱۴۰۳	۳۸
جدول ۶: طوفان گرد و غبار / گرد و خاک ثبت شده در ۱۴۰۳	۴۱
جدول ۷: موج سرما / سرمازدگی ثبت شده در سال ۱۴۰۳	۴۵
جدول ۸: برف، یخبندان و کولاک ثبت شده سال ۱۴۰۳	۴۷
جدول ۹: حوادث صنعتی (معدن) در سال ۱۴۰۳	۴۹
جدول ۱۰: رخداد حوادث و سوانح در استان اردبیل	۵۴
جدول ۱۱: رخداد حوادث و سوانح در استان آذربایجان شرقی	۵۶
جدول ۱۲: رخداد حوادث و سوانح در استان آذربایجان غربی	۵۷
جدول ۱۳: رخداد حوادث و سوانح در استان اصفهان	۵۹
جدول ۱۴: رخداد حوادث و سوانح در استان البرز	۶۱
جدول ۱۵: رخداد حوادث و سوانح در استان ایلام	۶۲
جدول ۱۶: رخداد حوادث و سوانح در استان بوشهر	۶۴
جدول ۱۷: رخداد حوادث و سوانح در استان تهران	۶۶
جدول ۱۸: رخداد حوادث و سوانح در استان چهارمحال و بختیاری	۶۸
جدول ۱۹: رخداد حوادث و سوانح در استان خراسان جنوبی	۶۹
جدول ۲۰: رخداد حوادث و سوانح در استان خراسان رضوی	۷۱
جدول ۲۱: رخداد حوادث و سوانح در استان خراسان شمالی	۷۳
جدول ۲۲: رخداد حوادث و سوانح در استان خوزستان	۷۴
جدول ۲۳: رخداد حوادث و سوانح در استان زنجان	۷۶
جدول ۲۴: رخداد حوادث و سوانح در استان سمنان	۷۷
جدول ۲۵: رخداد حوادث و سوانح در استان سیستان و بلوچستان	۷۹
جدول ۲۶: رخداد حوادث و سوانح در استان فارس	۸۱
جدول ۲۷: رخداد حوادث و سوانح در استان قزوین	۸۲
جدول ۲۸: رخداد حوادث و سوانح در استان قم	۸۳
جدول ۲۹: رخداد حوادث و سوانح در استان کردستان	۸۴
جدول ۳۰: رخداد حوادث و سوانح در استان کرمان	۸۶
جدول ۳۱: رخداد حوادث و سوانح در استان کرمانشاه	۸۸
جدول ۳۲: رخداد حوادث و سوانح در استان کهگیلویه و بویراحمد	۹۰
جدول ۳۳: رخداد حوادث و سوانح در استان گلستان	۹۱
جدول ۳۴: رخداد حوادث و سوانح در استان گیلان	۹۳
جدول ۳۵: رخداد حوادث و سوانح در استان لرستان	۹۵
جدول ۳۶: رخداد حوادث و سوانح در استان مازندران	۹۷
جدول ۳۷: رخداد حوادث و سوانح در استان مرکزی	۹۹
جدول ۳۸: رخداد حوادث و سوانح در استان هرمزگان	۱۰۰
جدول ۳۹: رخداد حوادث و سوانح در استان همدان	۱۰۲
جدول ۴۰: رخداد حوادث و سوانح در استان یزد	۱۰۳
جدول ۴۱: انواع حوادث و سوانح پرتکرار استانی	۱۰۴

کلیات

پیشگفتار

تهیه گزارش‌های جامع از حوادث و سوانح کشور، از ابزارهای اساسی و راهبردی در راستای تحقق اهداف کلان برنامه‌های مدیریت بحران، تسهیل فرآیندهای تصمیم‌گیری، تخصیص بهینه منابع و تعیین اولویت اقدامات به شمار می‌رود. تحقق این امر مستلزم اجرای فرآیندی نظام‌مند در زمینه ثبت، پایش، تحلیل و مستندسازی رویدادها، همراه با تدوین درس‌آموخته‌ها بر اساس روش‌های علمی و متناسب با ساختارهای مدیریتی کشور و شرح وظایف مصوب دستگاه‌ها و سازمان‌های مسئول است.

با وجود دسترسی به اطلاعات و تجارب بین‌المللی در زمینه سوانح، نبود یک گزارش ملی جامع، مستند و قابل استناد که به صورت منسجم در اختیار ذی‌نفعان قرار گیرد، یکی از چالش‌های اساسی کشور در حوزه مدیریت بحران به شمار می‌آید. گزارش حوادث و سوانح نه تنها ابزاری برای مدیریت مخاطرات نیست، بلکه سندی تحلیلی است که به بررسی همه‌جانبه ابعاد حوادث و سوانح از جمله علل وقوع، میزان خسارات جانی و مادی، اقدامات مدیریتی صورت‌گرفته و نیز انتقال تجارب و دانش در این حوزه می‌پردازد.

گزارش‌های سالانه می‌بایست حاوی داده‌های جامع در خصوص تعداد کل رخدادها (صرف‌نظر از شدت آسیب)، و نیز حوادثی باشد که منجر به آسیب‌های انسانی، اقتصادی یا اجتماعی شده‌اند. در این راستا، برای هر نوع مخاطره، آستانه‌ها و شاخص‌های مشخصی تعریف می‌گردد که امکان تحلیل عوامل مؤثر بر آسیب‌پذیری و ارزیابی اقدامات صورت‌گرفته در مراحل پیشگیری، کاهش آثار، آمادگی و پاسخ را فراهم می‌سازد.

در نهایت، این گزارش با هدف ایفای نقشی مؤثر در ارتقای سطح آگاهی عمومی و پشتیبانی از فرآیندهای تصمیم‌سازی، در راستای کاهش پیامدهای ناشی از حوادث و سوانح، تقویت ظرفیت‌های مدیریتی کشور و فراهم‌سازی بستر لازم برای انجام پژوهش‌های علمی تدوین شده است. این گزارش، همچنین ابزاری کارآمد برای سیاست‌گذاران و مدیران محلی به شمار می‌رود تا با اتکا به داده‌های مستند و تحلیلی، نسبت به تدوین برنامه‌های پیشگیرانه، تخصیص منابع بهینه و ارتقای آمادگی در سطوح منطقه‌ای و محلی اقدام نمایند.

خلاصه مدیریتی

گزارش حاضر، مروری جامع و تحلیلی بر وضعیت حوادث و سوانح کشور در سال ۱۴۰۳ ارائه می‌نماید. این گزارش بر مبنای داده‌های ثبت‌شده در مرکز مدیریت اطلاعات و مستندسازی حوادث و سوانح پژوهشکده سوانح طبیعی و تحلیل‌های تکمیلی، تصویری دقیق از فراوانی، پراکندگی جغرافیایی، شدت و پیامدهای سوانح طبیعی و انسان‌ساخت در سطح کشور ترسیم می‌کند. هدف این گزارش، فراهم‌سازی بستری مستند برای تصمیم‌سازی‌های کلان، برنامه‌ریزی‌های پیشگیرانه و ارتقاء سطح آمادگی کشور در مواجهه با مخاطرات می‌باشد.

بررسی داده‌های سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد که کشور با طیف گسترده‌ای از سوانح مواجه بوده که از میان آن‌ها، سیلاب‌ها بیشترین سهم را در ایجاد خسارات انسانی و اقتصادی داشته‌اند. سیلاب‌های گسترده به ویژه در استان‌های سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس، خراسان رضوی، گیلان و مازندران رخ داده و در برخی موارد با تلفات انسانی قابل توجه و تخریب گسترده زیرساخت‌های ارتباطی، مسکونی و کشاورزی همراه بوده‌اند.

در حوزه مخاطرات جوی، طوفان‌های شدید و طوفان‌های گرد و غبار در مناطق شرقی، جنوبی و جنوب‌غربی کشور به وقوع پیوسته و اثرات زیان‌باری بر زیرساخت‌های حیاتی، شبکه‌های برق و سلامت عمومی وارد ساخته‌اند. استان‌های سیستان و بلوچستان، خوزستان و خراسان رضوی بیشترین میزان درگیری با این پدیده‌ها را تجربه کرده‌اند.

در فصل زمستان، کشور شاهد وقوع موج‌های سرمای شدید، برف و یخبندان در گستره وسیعی از مناطق شمالی، غربی و مرکزی بود. این پدیده‌ها منجر به تعطیلی گسترده مراکز آموزشی، انسداد راه‌های مواصلاتی، اختلال در تأمین خدمات زیربنایی و بروز خسارات سنگین در بخش کشاورزی، به ویژه در استان‌های کردستان، مازندران که منجر به جان‌باختن دو نفر شده است.

زلزله‌های ثبت‌شده در سال ۱۴۰۳ عموماً با شدت متوسط تا ضعیف همراه بودند. با این حال در مواردی نظیر زمین‌لرزه‌های کاشمر و بجنورد در خراسان رضوی، تلفات انسانی، مصدومیت و تخریب واحدهای مسکونی گزارش گردیده است که ضرورت توجه به مقاوم‌سازی بافت‌های فرسوده شهری و روستایی را برجسته می‌سازد.

انواع آتش سوزی اعم از آتش‌سوزی‌های جنگلی و مراتع، به ویژه در استان‌های لرستان، کرمانشاه، ایلام و کهگیلویه و بویراحمد، منجر به تخریب وسیع منابع طبیعی و پوشش گیاهی گردیده‌اند. این حوادث عمدتاً در فصل گرم سال در ماه‌های تیر تا مهر به وقوع پیوسته‌اند. مواردی از آتش سوزی صنعتی و ساختمانی در کلانشهرهایی مانند تهران خسارات زیادی را برجا گذاشته است.

همچنین، برخی حوادث خاص نظیر ریزش سنگ در محورهای کوهستانی پرتردد نظیر کرج-چالوس و هراز و حوادث صنعتی در حوزه صنایع نفت و گاز، آسیب‌های جانی و اقتصادی قابل توجهی را رقم زده‌اند. حوادث صنعتی در معادن، با وقوع چندین مورد ریزش، انفجار گاز و سقوط سنگ، به ویژه در معادن زغال‌سنگ و فلزی واقع در استان‌های کرمان، طبس و زنجان، موجب جان‌باختن و مصدومیت تعدادی از افراد گردید.

تحلیل داده‌ها نشان‌دهنده ضعف در یکپارچگی ثبت اطلاعات، نبود استانداردهای ارزیابی خسارات و محدودیت در سامانه‌های هشدار سریع است. بر این اساس، تقویت نظام جامع مدیریت اطلاعات سوانح، توسعه سامانه‌های هشدار، ارتقاء تاب‌آوری زیرساخت‌ها، بهبود آموزش‌های همگانی و تخصصی و یکپارچه‌سازی اقدامات پیشگیری و پاسخ اضطراری، مدیریت مبتنی بر شواهد به عنوان الزامات کلیدی مدیریت مؤثر بحران در کشور توصیه می‌شود.

روش‌شناسی

داده‌های مرتبط با حوادث و سوانح در مرکز مدیریت اطلاعات حوادث و سوانح پژوهشکده سوانح طبیعی به صورت نظام‌مند ثبت می‌گردد. این داده و اطلاعات برگرفته از منابع اطلاعاتی باز^۱، رصد داده‌های داخلی و بین‌المللی، اخبار و گزارش‌های رسمی دستگاه‌ها و سازمان‌های متولی این حوزه بوده و جهت اعتبارسنجی و تدقیق در صورت امکان با مسئول قانونی آن (بر اساس برنامه ملی کاهش خطر حوادث و سوانح مصوب سال ۱۴۰۰ شورای عالی مدیریت بحران کشور) کنترل می‌شود، همچنین آمار و اطلاعات به‌صورت دوره‌ای مورد بازبینی قرار گرفته تا در صورت هرگونه تغییری اصلاحات لازم صورت گیرد. ارائه گزارش حوادث و سوانح با هدف ایجاد تصویری صحیح از وضع موجود کشور که بر اساس حوادث دارای بیشترین شدت، آسیب، خسارت و تلفات جانی را داشته‌اند، تنظیم شده است. در این گزارش به برخی مخاطرات از قبیل آفات نباتی و بیماری‌های دام، طيور و آبزیان، آلودگی هوا، ازدحام جمعیت، بیابان‌زایی، بیماری‌های فراگیر انسانی، حوادث ترافیکی پرداخته نشده است. از سویی دیگر حوادث و سوانح درج شده در گزارش بر اساس شاخص‌های زیر مدنظر قرار گرفته‌اند؛

- وسعت (گستره)؛
 - بزرگ/ شدت؛
 - تلفات جانی و اثرگذاری بر سلامت؛
 - خسارات اقتصادی و مادی؛
 - خسارات محیط زیستی؛
 - تاثیرگذاری اجتماعی؛
 - دسترسی به داده‌ها و اطلاعات آماری حوادث و سوانح.
- در برخی موارد، به دلیل عدم محاسبه، اعلام یا دسترسی به داده‌ها، میزان خسارات و یا روز به‌طور دقیق درج نگردیده است که با عبارت «نامشخص» در این گزارش آمده است. این امر به‌هیچ‌وجه به معنای عدم خسارت نیست، بلکه به دلیل مشکلات دسترسی به اطلاعات صحیح و معتبر است.

¹ Open Data

تهیه گزارش جامع حوادث و سوانح در سطح ملی با چالش‌های مهمی در مدیریت اطلاعات مواجه است که بر کیفیت و اثربخشی تحلیل‌ها تأثیر می‌گذارد که اهم آن‌ها به شرح ذیل است:

- مشغله‌های اجرایی مسئولان محلی و بخشی بودن فعالیت سازمان‌ها، دسترسی به داده‌های جامع و قابل استناد را دشوار می‌سازد.
 - نقص در ارائه اطلاعات و مشکلات کیفی داده‌ها (عدم ثبت صحیح، اطلاعات مخدوش، عدم یکنواختی گزارش‌ها، عدم تطابق اطلاعات، مشکلات شمارش تلفات و خسارات) وجود دارد که از عوامل زمینه‌ساز این مشکلات شامل کمبود منابع در استان‌ها، ضعف در درک کافی از اهمیت گزارش‌دهی دقیق و حجم بالای کار اجرایی مسئولان محلی است.
 - نبود بانک اطلاعاتی متقن، به‌روز و جامع، ضرورت ایجاد یک نظام مدیریت اطلاعات و مستندسازی حوادث با ضمانت اجرایی را نشان می‌دهد.
 - ارزیابی خسارات اغلب تخمینی و فاقد روش‌های استاندارد است، که مقایسه خسارات و قابلیت استناد اطلاعات را محدود می‌کند.
 - کیفیت پایین برخی یا اغلب داده‌ها، تحلیل‌های عمیق را محدود کرده و بیشتر به توصیف اطلاعات بسنده می‌شود. همچنین دسترسی به اطلاعات دقیق خسارات حوادث بزرگ و شاخص کشور به دلیل مشکلات ذکر شده، محدود است.
- در نهایت دسترسی کم به اطلاعات جهت تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد و برنامه‌ریزی آگاه از خطر^۱ از چالش‌های مدیریت اطلاعات حوادث و سوانح در کشور است.

¹ Planning Risk Inform

حوادث و سوانح سال ۱۴۰۳ در یک نگاه

حوادث و سوانح	خسارات
سیلاب 	انسداد و آسیب به راه‌های ارتباطی، زیرساخت‌های آب و برق و بخش کشاورزی، تخریب و خسارت واحدهای مسکونی و تجاری، جان باختن ۴۴ نفر و مصدومیت ۱ نفر
زلزله 	تخریب و آسیب منازل مسکونی و بناهای تاریخی، قطعی آب و برق، جان باختن ۴ نفر و مصدومیت ۲۱۰ نفر
آتش‌سوزی (جنگل‌ها و مراتع) 	سوختن بخش گسترده‌ای از جنگل‌ها و از بین رفتن پوشش گیاهی مراتع، جان باختن ۱ نفر و مصدومیت ۷ نفر
آتش‌سوزی (صنعتی و ساختمانی) 	تخریب و خسارت واحدهای مسکونی و تجاری، جان باختن ۴۹ نفر و مصدومیت ۱۹۰ نفر
طوفان 	سقوط درختان و آسیب به شبکه خطوط انتقال برق، خودروها و بخش کشاورزی
طوفان گرد و غبار/گرد و خاک 	سقوط درختان بر روی کابل‌های برق، خودروها، معابر و ریزش سقف واحدهای مسکونی، آسیب به دیوار خانه‌های مسکونی، تعطیلی مدارس، لغو پروازها، انسداد جاده‌ها و کاهش دید افقی و مصدومیت ۴۴۴ نفر
موج سرما / سرمازدگی 	تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی، خسارت به بخش کشاورزی و جان باختن ۳ نفر
برف و یخبندان /کولاک 	انسداد جاده و گرفتارشدن خودروها، لغو پروازها، تعطیلی دستگاه‌ها و مراکز آموزشی، جان باختن ۱۲ نفر و مصدومیت ۱ نفر
حوادث صنعتی (معدن) 	جان باختن ۵۸ نفر و مصدومیت ۲۸ نفر
سنگ ریزش / سنگ افتان 	انسداد جاده و آسیب به خودرو، جان باختن ۱ نفر و مصدومیت ۱ نفر
صاعقه 	آسیب به زیرساخت‌ها، جان باختن ۱۱ نفر و مصدومیت ۶ نفر، تلف شدن دام‌ها
موج گرما 	جان باختن ۴ نفر و افزایش مراجعات به مراکز درمانی
بهمن 	جان باختن ۱ نفر
زمین لغزش 	انسداد راه‌های ارتباطی
فروریزش زمین 	مصدومیت ۱ نفر

مروری بر حوادث و سوانح با بیشترین جان‌باخته و مصدوم

حوادث و سوانح	محل وقوع	خسارت
حوادث صنعتی 	خراسان جنوبی (طبس، معدنجوی)	جان باختن ۵۲ نفر و مصدومیت ۲۰ نفر
سیلاب 	کرمان (جیرفت)	جان باختن ۱۵ نفر
سیلاب 	خراسان‌رضوی (مشهد و فریمان)	جان باختن ۱۲ نفر
آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی 	استان گیلان (رشت، بیمارستان قائم)	جان باختن ۸ نفر
زلزله 	خراسان رضوی (کاشمر)	تخریب و آسیب منازل مسکونی و بناهای تاریخی، قطعی آب و برق، جان باختن ۴ نفر و مصدومیت ۲۱۰ نفر

مروری بر حوادث و سوانح کشور در سال ۱۴۰۳

مقدمه

حوادث و سوانح، به عنوان پدیده‌هایی پیچیده و چندبعدی، همواره تأثیرات عمیقی بر ابعاد انسانی، اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی جوامع داشته‌اند. موقعیت جغرافیایی کشور در کنار روندهای فزاینده‌ای نظیر تغییرات آب و هوایی، آسیب‌پذیری سکونتگاه‌ها و زیرساخت‌ها، موجب شده است کشور ما با گستره وسیعی از ریسک (خطر) ناشی از مخاطرات طبیعی و انسان‌ساخت مواجه باشد. این مخاطرات، از جمله زلزله، سیل، خشکسالی، طوفان، فرونشست زمین، سرمازدگی، آتش‌سوزی در منابع طبیعی و حوادث شیمیایی و صنعتی، سالانه پیامدهای قابل توجهی در سطوح محلی، منطقه‌ای و ملی به همراه دارند.

تحلیل علمی و داده‌محور مخاطرات، نیازمند مروری نظام‌مند و مقایسه‌ای بر رخداد‌های ثبت‌شده، ویژگی‌های مکانی و زمانی آن‌ها، شدت و گستره تأثیر و نیز توان پاسخ‌گویی و ظرفیت‌های موجود برای پاسخ مؤثر در مواجهه با این پدیده‌هاست. هدف از این مرور، نه تنها مستندسازی و تحلیل روندها، بلکه فراهم‌آوردن زمینه‌ای برای شناسایی نقاط ضعف و قوت نظام مدیریت بحران کشور و نیز ارتقای تاب‌آوری ملی است.

تحلیل علمی و مبتنی بر داده‌های مخاطرات مستلزم نگاهی نظام‌مند و مقایسه‌محور به رخداد‌های ثبت‌شده، ویژگی‌های مکانی و زمانی آن‌ها، شدت و گستره اثرگذاری هر حادثه است. هدف از این تحلیل، صرفاً گردآوری اطلاعات و بررسی روندها نیست، بلکه ایجاد تصویری برای کمک به برجسته‌سازی اولویت‌ها در حوزه مدیریت بحران و در نهایت، تقویت تاب‌آوری در برابر سوانح و بحران‌های آینده است.

در این بخش، هر یک از مخاطرات اصلی که در سال مورد بررسی (سال ۱۴۰۳) کشور را تحت تأثیر قرار داده‌اند، به تفکیک و با تکیه بر داده‌های ثبت‌شده در منابع رسمی، گزارش‌های میدانی و پایگاه‌های اطلاعاتی مورد تحلیل قرار می‌گیرند. مرور حاضر تلاش دارد تا با نگاهی یکپارچه و علمی، ابعاد مختلف هر مخاطره را از منظر فراوانی، شدت و پراکندگی جغرافیایی تبیین نماید. این مخاطرات شامل سیلاب، زلزله، آتش‌سوزی‌های جنگل‌ها و مراتع و صنعتی و ساختمانی، طوفان، طوفان گرد و غبار/ گرد و خاک، حوادث صنعتی (معدن)، موج سرما/ سرمازدگی، برف و یخبندان، کولاک، سنگ‌افتان/ ریزش سنگ، ریزش ساختمان، بهمن و سایر... است. امید است این تحلیل‌ها بتواند مبنایی معتبر برای تصمیم‌گیری‌های راهبردی، سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و پژوهش در حوزه کاهش خطر، آمادگی و پاسخ مؤثر به سوانح در کشور فراهم سازد.

سیلاب

سیلاب به عنوان یکی از رایج ترین و مخرب ترین حوادث و سوانح، همواره تهدیدی جدی برای جوامع انسانی و زیرساخت های حیاتی در سراسر جهان محسوب می شود. ایران نیز به دلیل ویژگی های خاص جغرافیایی، آب و هوایی و محیطی خود به شدت در معرض این خطر قرار دارد. قرارگیری ایران در کمربند خشک و نیمه خشک جهان وجود رشته کوه های مرتفع، بارش های ناگهانی و فصلی و همچنین تغییرات آب و هوایی جهانی که منجر به افزایش شدت و فراوانی بارندگی ها شده است، از جمله عوامل طبیعی مؤثر در بروز سیلاب های مخرب در کشور هستند. علاوه بر عوامل طبیعی، مداخلات انسانی نیز نقش قابل توجهی در تشدید خطر سیلاب ایفا می کنند. تغییرات کاربری اراضی بدون توجه به ملاحظات زیست محیطی، ساخت و سازهای غیراصولی در حریم رودخانه ها، نابودی پوشش گیاهی به ویژه در نواحی کوهستانی و تخریب جنگل ها و مراتع، همگی از عواملی هستند که شدت و فراوانی وقوع سیلاب ها را افزایش داده اند. همچنین ضعف در مدیریت منابع آب، عدم وجود سامانه های هشدار سریع مؤثر و کافی و نقص در برنامه ریزی های جامع پیشگیری و کاهش خطر سیلاب، از جمله چالش هایی است که مدیریت بحران سیلاب در ایران را با مشکلات جدی مواجه ساخته است.

در سال ۱۴۰۳، ایران بار دیگر با چندین رویداد سیلابی گسترده روبه رو شد که در برخی موارد، منجر به تلفات جانی و خسارات مادی قابل توجهی گردید. این حوادث به ویژه در مناطقی که زیرساخت های حیاتی، سکونتگاه های انسانی و زمین های کشاورزی قرار دارند، اثرات مخربی بر جای گذاشت.

مروری بر سیلاب های سال ۱۴۰۳

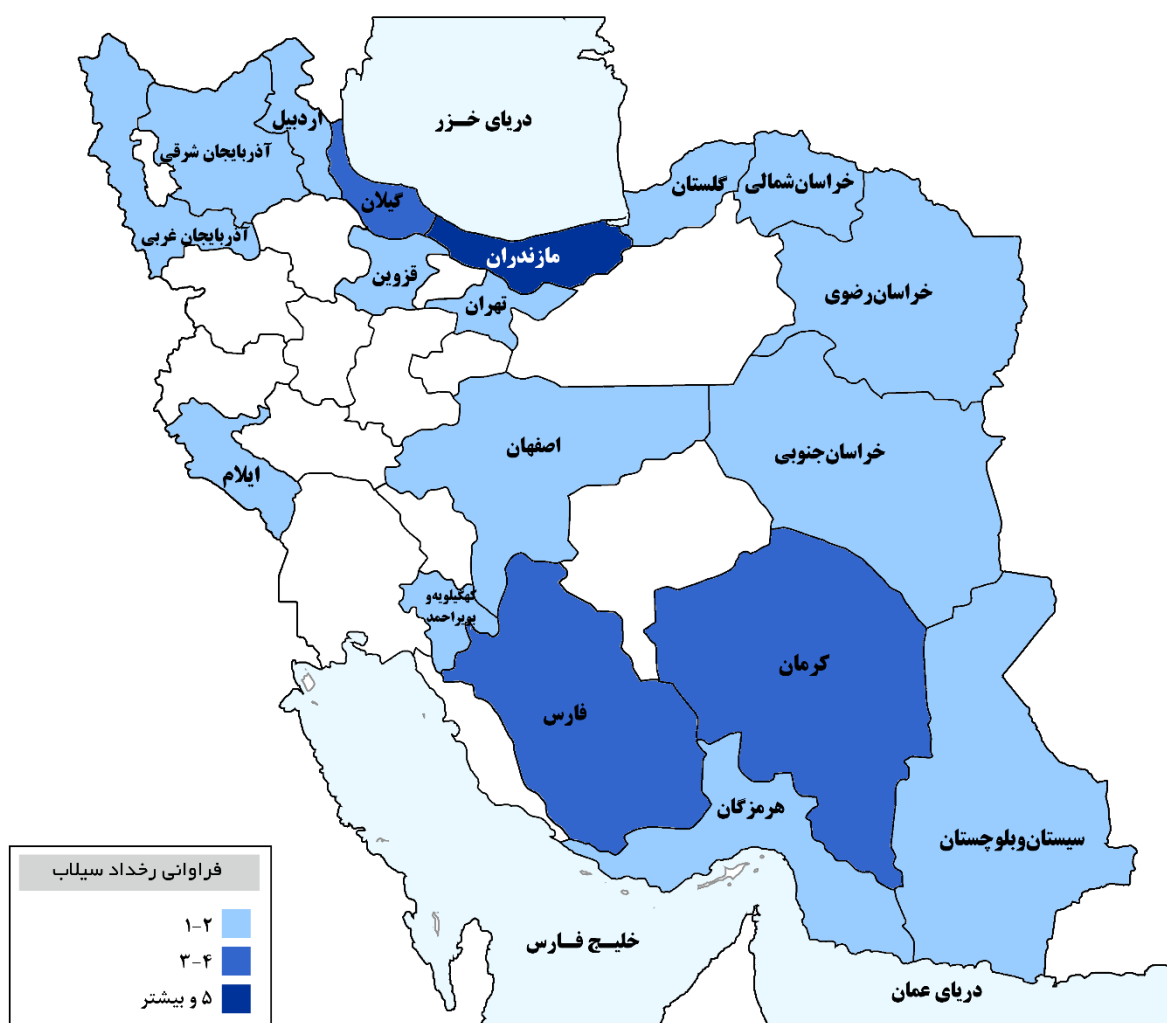
در این سال، سیلاب ها به عنوان یکی از پرتکرارترین و پرخسارت ترین سوانح طبیعی کشور، بخش های وسیعی از استان های مختلف ایران را تحت تأثیر قرار داده اند. اطلاعات نشان می دهد (نقشه ۱) که رخدادهای سیل عمدتاً در ماه های فروردین، اردیبهشت، مرداد و شهریور به وقوع پیوسته اند که این امر با الگوی فصلی بارندگی های سنگین و بارش های ناگهانی خصوصاً در جنوب شرق کشور با اوج فعالیت های مانسون تابستانه همخوانی دارد.

استان های سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس، خراسان رضوی، مازندران، گیلان و هرمزگان از جمله مناطقی بوده اند که به دفعات دچار سیلاب شده و متحمل خسارات گسترده انسانی، اقتصادی و زیرساختی شده اند. بر اساس اطلاعات ثبت شده، حداقل ۴۴ نفر در اثر این رخدادهای جان خود را از دست داده اند. شدیدترین موارد تلفات انسانی مربوط به شهرستان جیرفت (۱۵ نفر در مهرماه) و استان خراسان رضوی (۱۲ نفر در اردیبهشت) بوده است.

در حوزه خسارات زیرساختی و اقتصادی، سیلاب ها منجر به تخریب هزاران واحد مسکونی و تجاری، انسداد گسترده راه های ارتباطی، قطعی برق و آب، آسیب جدی به بخش کشاورزی، باغات و دامداری ها شده اند. به عنوان نمونه، در شهرستان جیرفت بیش از ۸۰ درصد محصول خرما از بین رفته و مجموع خسارات مادی این منطقه به بیش از ۲۳

هزار میلیارد ریال رسیده است. در استان خراسان رضوی نیز تخریب ۲۴۳۰ واحد مسکونی و جان باختن ۱۲ نفر گزارش شده که شدت آسیب پذیری این استان را نشان می‌دهد.

همان طور که در جدول شماره ۱ مشاهده می‌شود بخشی از داده‌های مربوط به برخی رخدادها به صورت «نامشخص» درج شده‌اند که نشان‌دهنده ضعف در نظام ثبت و جمع‌آوری اطلاعات دقیق حوادث است. همچنین در بسیاری موارد نوع دقیق حادثه (مانند سیل، روان‌آب یا طغیان رودخانه) مشخص نشده و این موضوع مانعی برای تحلیل‌های جزئی‌تر محسوب می‌شود.

نقشه ۱: توزیع فراوانی رخداد سیلاب در سال ۱۴۰۳

جدول ۱: سیلاب‌های ثبت شده در سال ۱۴۰۳

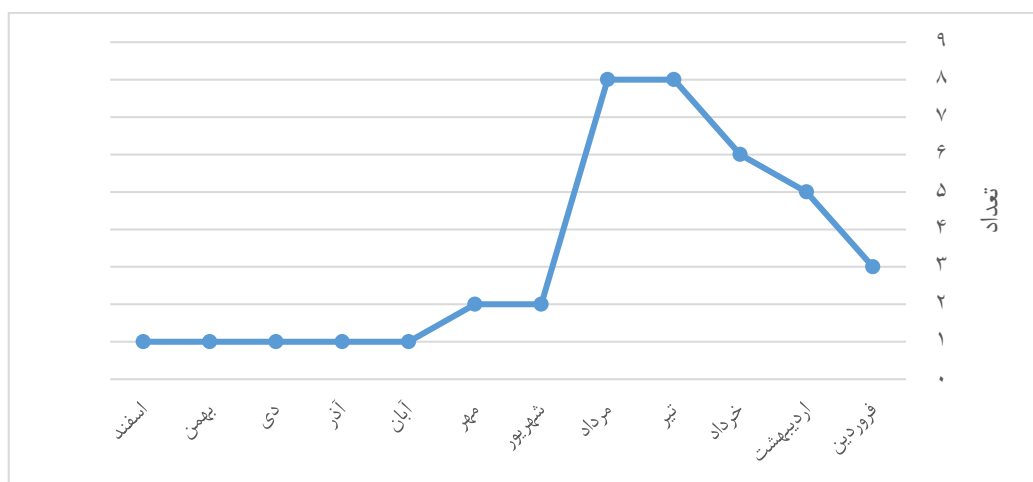
ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
فروردین	۲۸ تا ۳۰	سیستان و بلوچستان	همه شهرستان‌ها	انسداد و آسیب دیدن راه‌های ارتباطی، آسیب به بخش کشاورزی، واحدهای مسکونی و اداری، زیرساخت‌های برق و آب، جان باختن ۳ نفر
	۲۸	کرمان	شهرستان‌های منوجان، قلعه‌گنج، رودبار جنوب و جیرفت	انسداد راه‌های ارتباطی و قطعی برق روستاها، آسیب به بخش کشاورزی
	۲۸	هرمزگان	همه شهرستان‌ها	آسیب به زیرساخت‌های آب و برق و انسداد راه‌های ارتباطی، جان باختن ۴ نفر
اردیبهشت	۴	اصفهان	کاشان، آران و بیدگل، نائین، اردستان و نظنز	انسداد و آسیب به راه‌های ارتباطی، بخش کشاورزی و واحدهای مسکونی
	۵ تا ۶	خراسان جنوبی	شهرستان‌های زیرکوه، بشرویه، سرایان و طبس	انسداد و آسیب به راه‌های ارتباطی، زیرساخت‌های آب و برق، بخش کشاورزی و واحدهای مسکونی
	۱۳ تا ۱۵	خراسان جنوبی	طبس، بیرجند، بشرویه، خوسف، سریشنه، نهبندان و قائنات	انسداد و آسیب به راه‌های ارتباطی، بخش کشاورزی و واحدهای مسکونی
	۲۵	قزوین	منطقه الموت	انسداد راه‌های ارتباطی و قطعی آب و برق، آسیب به بخش کشاورزی
	۲۶ تا ۲۹	خراسان رضوی	مشهد و فریمان	انسداد و آسیب به راه‌های ارتباطی، زیرساخت‌های آب، برق و بخش کشاورزی، تخریب و خسارت به ۲۴۳۰ واحد مسکونی و تجاری، جان باختن ۱۲ نفر
	۲	ایلام	ایوان	نامشخص
	۲	البرز	کرج (محور کرج - کندوان)	آسیب به جاده و راه‌ها
	۳	آذربایجان غربی	ارومیه	آب‌گرفتگی معابر و خانه‌های مسکونی
خرداد	۲۹	اردبیل	خلخال، مشکین‌شهر و کوثر	آسیب به راه‌های ارتباطی و بخش کشاورزی، آسیب به واحدهای مسکونی
	۲۴	مازندران	چالوس (جاده کرج - چالوس)	خسارت به زیرساخت‌ها و برخی واحدهای تجاری حاشیه جاده، آسیب به چند خودرو، جان باختن ۳ نفر
	۲۸	مازندران	نوشهر، سوادکوه و نور	آسیب به بخش کشاورزی، جاده‌ها و راه‌ها

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
مهر	۱	خراسان شمالی	رازوجرگلان، بجنورد، شیروان، مانه و سملقان	نامشخص
	۲	گیلان	رودبار	جان باختن ۳ نفر
	۵	مازندران	سوادکوه	جان باختن ۲ نفر
	۶	آذربایجان شرقی	کلیر	جان باختن یک نفر و آبرفتگی منازل
	۶	تهران	فیروزکوه	نامشخص
	۱۶	تهران	دماوند	نامشخص
	۲۲	خراسان شمالی	شیروان، بجنورد و رازوجرگلان	نامشخص
	۲۲	خراسان رضوی	مشهد، کلات، درگز، چناران، قوچان و گلبهار	مصدومیت یک نفر
مرداد	۵	مازندران	آمل	نامشخص
	۷	گیلان	شفت	نامشخص
	۸	گیلان	رودسر	نامشخص
	۲۱	کهگیلویه و بویراحمد	بویراحمد	آسیب به راه‌های ارتباطی
	۳۰	فارس	سروستان	خسارت شدید به باغ‌ها، محصولات کشاورزی، تاسیسات زیر بنایی بخش کشاورزی، اماکن دامی و عشایر
	۳۰ تا ۳۱	فارس	نیریز، داراب، اوز و استهبان	آسیب به ۱۰ خودرو و ۵۰ ساختمان مسکونی در اوز، تخلیه دو روستا با حدود ۳۰۰ منزل به دلیل آبرفتگی در شهرستان داراب
	۳۰	فارس	شیراز	نامشخص
	۳۱	کرمان	رأبر، سیرجان، جیرفت و عنبرآباد	خسارت به زیرساخت‌های ارتباطی از جمله راه، آب، برق، برخی ساختمان‌ها و محصولات کشاورزی، از بین رفتن ۸۰ درصد محصول خرماي جیرفت و ۲۳ هزار میلیارد ریال خسارت
تیرمهر	۱	کهگیلویه و بویراحمد	مارگون، کهگیلویه، بهمنی و بویراحمد	خسارت به یکصد اصله درخت و محصولات کشاورزی و باغی، زیرساخت‌های ارتباطی، برق، کشاورزی و عشایر ۱۰ روستا
	۲۳	گلستان	کلاله	نامشخص
مهر	۹	کرمان	جیرفت	جان باختن ۱۵ نفر

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
	۹	مازندران	نور، نوشهر و ساری	خسارت به زیرساخت‌های کشاورزی و بسته شدن برخی مسیرهای روستایی
آبان	۱	مازندران	چالوس و نوشهر	بسته شدن مسیرهای ارتباطی
آذر	۶	ایلام	ایلام	جان باختن ۱ نفر
دی	۱۳	هرمزگان	میناب	قطعی تلفن، آب و برق، آسیب به واحدهای مسکونی و بخش کشاورزی
فروردین	۱۹ تا ۲۱	گیلان	رشت	آبگرفتگی ۸۰۰ منزل مسکونی

برخی از مهم‌ترین سیلاب‌ها

در تاریخ ۲۶ اردیبهشت، بارش شدید بخش قابل توجهی از مناطق مختلف شهری و روستایی خراسان رضوی را فرا گرفت. میزان بارش در شهر مشهد ظرف یک ساعت ۳۸ میلی‌متر بوده است. بارش‌های تندی همراه با تگرگ و وقوع سیلاب، افزون بر ۲۰۶ هزار میلیارد ریال به بخش‌های کشاورزی و زیربنایی استان خسارت زد. در تاریخ ۲۹ اردیبهشت ماه بارش شدید مجدد، باعث سیلابی شدن معابر و مسدودی مسیرهای اصلی در این شهر شد. در این سیلاب‌ها در مجموع ۱۲ نفر در شهرهای مشهد و فریمان جان باختند.

نمودار ۱: فراوانی سیلاب در سال ۱۴۰۳

شکل ۲: سیلاب خراسان رضوی - اردیبهشت ۱۴۰۳ (شهرآرا)

در تاریخ ۹ مهرماه، به دلیل بارش رگباری و مقطعی در استان کرمان، شهرستان جیرفت رودخانه هلیل رود دچار طغیان شد. با وجود هشدارهای مکرر، ۱۵ نفر گرفتار سیلاب شدند و جان خود را از دست دادند.

شکل ۳: سیلاب کرمان - مهرماه ۱۴۰۳ (برنا)

افزایش بارندگی‌های شدید و تغییرات آب و هوایی، همراه با توسعه بی‌رویه در بستر رودخانه‌ها، موجب بروز سیلاب‌های ناگهانی و خسارت‌بار در ایران شده است. تخریب گسترده پوشش گیاهی بالادست، تغییر کاربری اراضی، ساخت‌وساز غیرمجاز در حریم رودخانه‌ها و نبود سامانه‌های هشدار سریع مؤثر، از عوامل اصلی بروز بحران سیلاب به شمار می‌رود.

زلزله

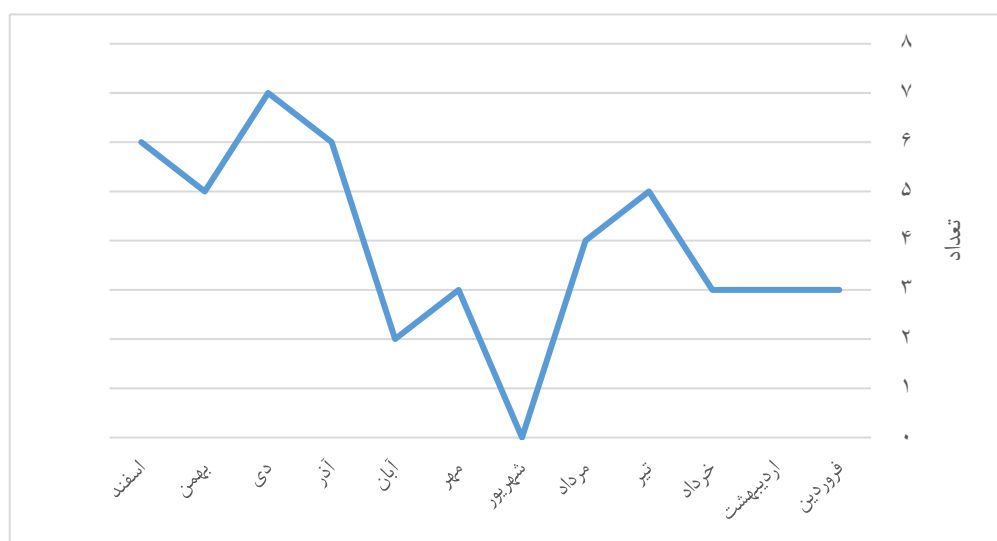
زلزله یکی از مخاطرات عمده و شایع زمین‌شناختی در ایران است که به واسطه قرار گرفتن کشور بر روی کمربند زلزله‌ای آلپ- هیمالیا، همواره تهدیدی جدی برای ایمنی سازه‌ها، زیرساخت‌ها، جان شهروندان و... محسوب می‌شود. تجربه زلزله‌های خسارت‌بار در دهه‌های اخیر، از جمله زلزله‌های بم، ورزقان، سرپل‌ذهاب، سی‌سخت و خوی، گویای آسیب‌پذیری بالای مناطق شهری و روستایی، به‌ویژه در نواحی دارای بافت فرسوده یا فاقد ضوابط ساخت‌وساز مقاوم است. شدت خسارات ناشی از زلزله، تابعی از بزرگی، عمق، فاصله از عمق کانونی، شرایط زمین‌شناسی محلی و میزان آمادگی جوامع در برابر آن است. با توجه به تکرارپذیری بالای رخداد‌های لرزه‌ای در کشور، پایش مستمر فعالیت‌های گسلی، تقویت سامانه‌های هشدار، ارتقای تاب‌آوری سازه‌ها، آموزش عمومی و آمادگی سازمان‌های امدادی، ضرورتی راهبردی در این حوزه به‌شمار می‌رود.

مروری بر زلزله‌های سال ۱۴۰۳

در سال ۱۴۰۳ تعداد ۶۷۵۳ زلزله رخ داده که ۴۶ زلزله با بزرگاری بیش از ۴/۵ بوده است و ۱۰ زلزله بین ۵ و ۶ بزرگا داشته‌اند. در جدول ذیل زلزله‌های با بزرگای بیش از ۴/۵ به تفکیک ماه آورده شده است. تحلیل توزیع مکانی زلزله‌ها نشان می‌دهد که استان‌های کرمان، فارس، سیستان و بلوچستان، خراسان رضوی و هرمزگان بیشترین فعالیت لرزه‌ای را تجربه کرده‌اند. از جمله زلزله‌های شاخص، می‌توان به رخداد ۲۹ خرداد در کاشمر با بزرگای ۵ اشاره کرد که منجر به جان‌باختن ۴ نفر، مصدومیت ۱۲۰ نفر و تخریب ۱۵۰۰ واحد مسکونی شد.

نقشه ۲: توزیع جغرافیایی زلزله‌های بالای بزرگای ۴/۵ در سال ۱۴۰۳

نمودار ۳: فراوانی وقوع زلزله در سال ۱۴۰۳

جدول ۲: زلزله‌های ثبت‌شده با بزرگای بیشتر از ۴/۵ در سال ۱۴۰۳

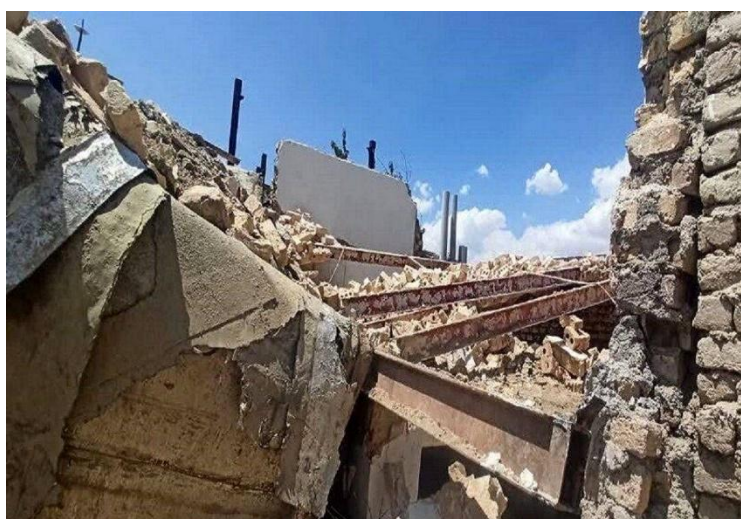
ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	بزرگا	خسارت
فروردین	۱۷	خوزستان	رامشیر	۴/۸	بدون خسارت
	۱۹	کرمان	کرمان	۴/۶	بدون خسارت
	۲۹	سیستان و بلوچستان	ایران‌شهر	۴/۸	قطعی آب و برق
	۱۲	کرمان	کرمان	۴/۶	بدون خسارت
اردیبهشت	۱۳	کرمان	جیرفت	۴/۸	بدون خسارت
	۲۲	فارس	لامرد	۴/۶	آسیب جزئی به بیش از ۳۰۰ واحد مسکونی و بنای تاریخی
	۳	فارس	لامرد	۴/۸	آسیب جزئی به برخی دیوارها و بناها در بافت فرسوده
خرداد	۱۰	کرمان	راور	۴/۹	بدون خسارت
	۲۹	خراسان رضوی	کاشمر	۵	جان باختن ۴ نفر و مصدومیت ۱۲۰ نفر، آسیب به تأسیسات زیربنایی و بخش کشاورزی، تخریب ۱۵۰۰ واحد مسکونی و خسارت به ۲۰۰۰ واحد مسکونی
	۱۱	کرمانشاه	قصرشیرین	۴/۷	بدون خسارت
	۲۲	کرمان	رابر	۴/۶	بدون خسارت
تیرماه	۲۶	کرمان	کرمان	۴/۹	بدون خسارت
	۲۶	خوزستان	دزفول	۴/۶	بدون خسارت
	۳۱	خراسان جنوبی	درمیان	۴/۵	بدون خسارت
	۴	هرمزگان	بندرعباس	۴/۶	بدون خسارت
	۵	کرمانشاه	دالاهو	۴/۸	بدون خسارت
مرداد	۸	سیستان و بلوچستان	نیک‌شهر	۴/۷	بدون خسارت
	۳۱	سیستان و بلوچستان	فנוچ	۴/۵	بدون خسارت
	۱	خراسان شمالی	بجنورد	۴/۷	بدون خسارت
مهرماه	۱	خراسان شمالی	بجنورد	۵/۱	مصدومیت ۳۳ نفر و آسیب به دیوارهای منازل روستاها
	۱۴	یزد	بهباد	۴/۶	بدون خسارت

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	بزرگا	خسارات
آبان	۳	فارس	فراشبند	۴/۵	بدون خسارت
	۱۳	سمنان	گرمسار	۴/۸	مصدومیت ۹ نفر و قطع برق منازل مسکونی و قطع دسترسی به اینترنت
آذر	۱	بوشهر	دشتستان	۴/۶	بدون خسارت
	۱۵	بوشهر	دشتی	۴/۷	بدون خسارت
	۱۵	خوزستان	ایذه	۵/۲	بدون خسارت
	۱۵	خوزستان	ایذه	۴/۸	بدون خسارت
	۱۵	خوزستان	ایذه	۵/۶	مصدوم شدن ۴۸ نفر و خسارت به ۱۱۷۴ ساختمان
	۲۳	مازندران	سوادکوه	۴/۵	بدون خسارت
	۱	هرمزگان	بندرلنگه	۴/۶	بدون خسارت
دی	۱۱	کرمان	کرمان	۴/۵	بدون خسارت
	۱۷	بوشهر	جم	۵/۲	بدون خسارت
	۱۷	بوشهر	جم	۴/۸	بدون خسارت
	۱۷	بوشهر	جم	۴/۷	بدون خسارت
	۲۷	بوشهر	دشتستان (وحدتیه)	۴/۷	بدون خسارت
	۳۰	کهگیلویه و بویراحمد	گچساران	۴/۵	بدون خسارت
	۵	خراسان رضوی	خواف	۴/۵	بدون خسارت
بهمن	۷	سیستان و بلوچستان	لاشار	۴/۵	بدون خسارت
	۸	کرمانشاه	قصرشیرین	۵/۱	بدون خسارت
	۱۶	بوشهر	جم	۴/۶	بدون خسارت

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	بزرگا	خسارات
	۲۸	خوزستان	اندیمشک	۵/۴	آسیب به ۲۰ واحد مسکونی
تیرماه	۲۰	فارس	کازرون	۴/۵	بدون خسارت
	۱۸	هرمزگان	خمیر	۴/۶	بدون خسارت
	۱۴	کرمانشاه	قصرشیرین	۴/۷	بدون خسارت
	۱۳	سیستان و بلوچستان	ایران شهر	۵/۲	بدون خسارت
	۸	خوزستان	اندیکا	۴/۶	بدون خسارت
	۲۰	آذربایجان غربی	ارومیه	۴/۹	بدون خسارت

برخی از مهم‌ترین زلزله‌ها

زلزله با بزرگای ۵ در شهرستان کاشمر واقع در استان خراسان رضوی خسارت‌بارترین زلزله سال ۱۴۰۳ در کشور بوده است. در این زلزله ۴ نفر جان باخته و ۱۲۰ نفر مصدوم شدند، به تأسیسات زیربنایی و بخش کشاورزی آسیب وارد آمد و موجب تخریب و خسارت به ۳۵۰۰ واحد مسکونی شد.

شکل ۴: زلزله کاشمر ۲۹ خرداد ۱۴۰۳ (اکو ایران)

شکل ۷: زلزله ایزده ۱۵ آذر (رکنا)

در ۱۵ آذر زلزله‌ای با بزرگای ۵/۶ شهرستان ایزده در استان خوزستان را لرزاند و موجب مصدومیت ۴۸ نفر و خسارت به ۱۱۷۴ ساختمان شد.

شکل ۹: زلزله بجنورد ۱ مهر ۱۴۰۳ (پایگاه خبری انتخاب)

سومین زلزله خسارت‌بار در کشور زلزله یک مهر شهرستان بجنورد بود که بزرگای زلزله ۵/۱ ثبت گردید. این زلزله ۳۳ نفر را مصدوم کرد و به واحدهای مسکونی خسارت وارد آورد.

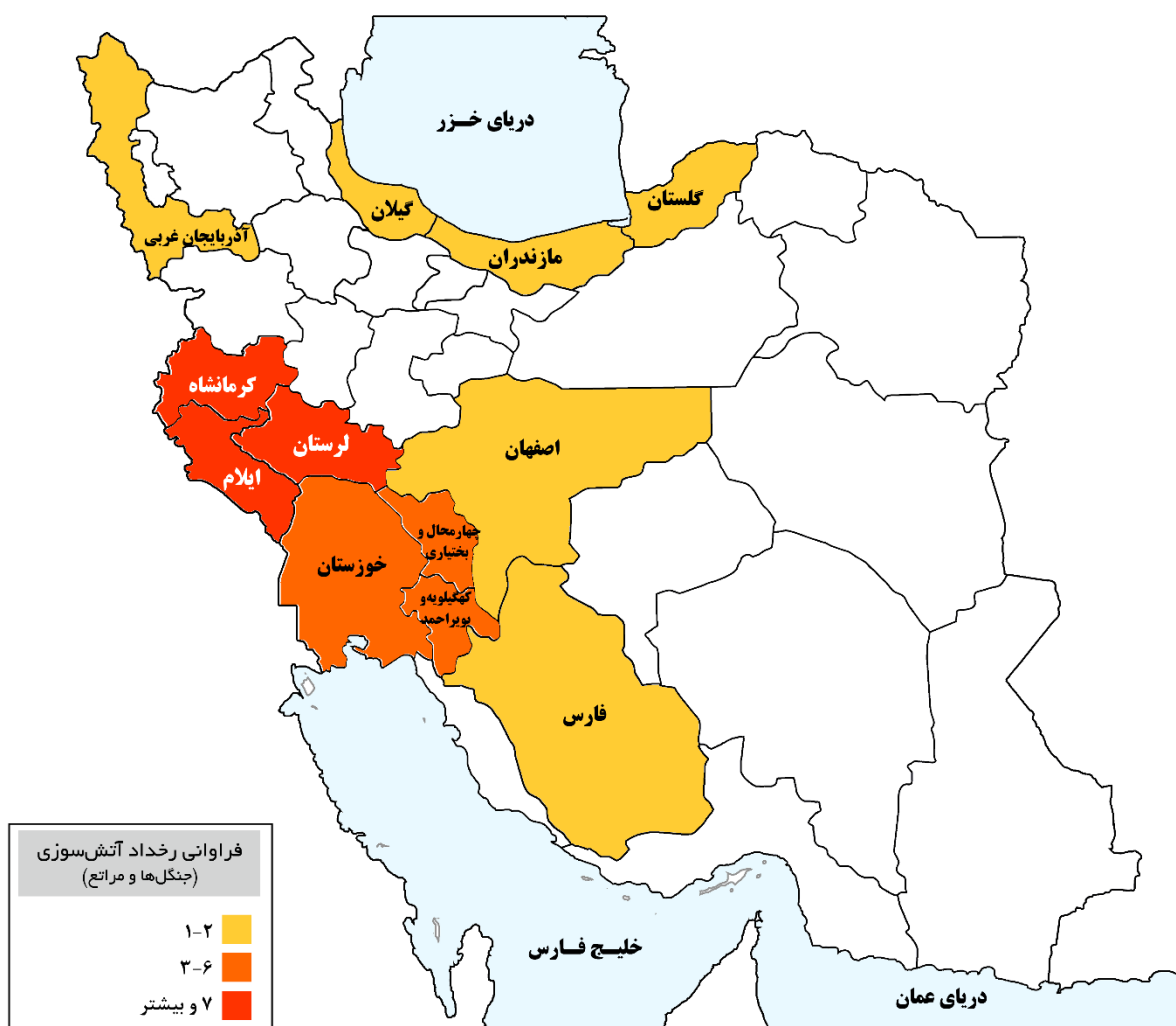
آتش‌سوزی

آتش‌سوزی‌ها از حوادث و سوانح با منشأ طبیعی و انسانی هستند که در سراسر جهان به‌ویژه در مناطق با آب و هوایی خشک و نیمه‌خشک، همچنین در مناطق شهری و صنعتی، تأثیرات گسترده‌ای به‌جا می‌گذارند. حسب برنامه ملی کاهش خطر (مصوب ۱۴۰۰) این حوادث به دو دسته آتش‌سوزی‌های صنعتی و ساختمانی و آتش‌سوزی‌های جنگلی و مراتع. هر یک از این دسته‌ها، با ویژگی‌ها و چالش‌های خاص خود، تأثیرات متفاوتی بر محیط‌زیست، منابع طبیعی، سلامت، اقتصاد و زندگی اجتماعی جوامع دارند.

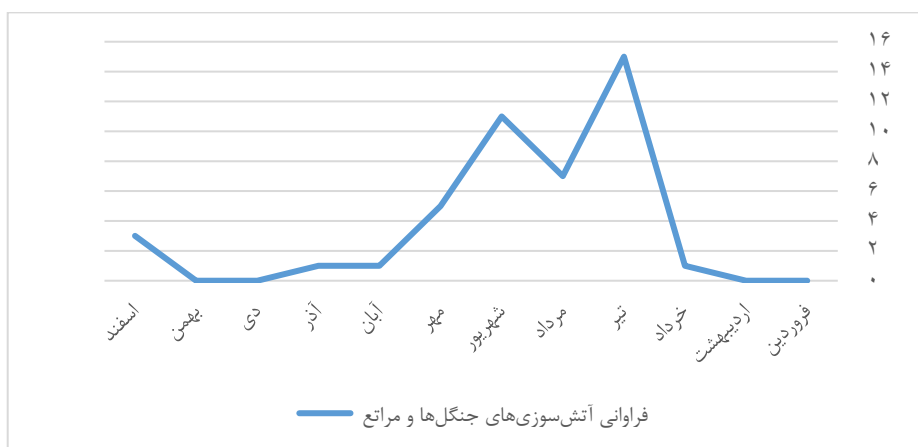
در ایران، به‌دلیل تنوع آب و هوایی و جغرافیایی کشور، آتش‌سوزی‌ها در هر دو نوع ذکر شده در مناطق مختلف اتفاق می‌افتد. آتش‌سوزی‌های صنعتی و ساختمانی به‌دلیل تراکم جمعیت و فعالیت‌های اقتصادی در مناطق شهری، به خطراتی جدی برای زیرساخت‌ها و سلامت افراد تبدیل می‌شوند.

مروری بر آتش‌سوزی‌های جنگل‌ها و مراتع

آتش‌سوزی‌های جنگلی و مراتع به‌ویژه در مناطق شمالی و غربی کشور که دارای پوشش گیاهی غنی هستند، می‌توانند آسیب‌های جدی به طبیعت و تنوع زیستی وارد کنند. این پدیده‌ها نه تنها تهدیدی برای محیط‌زیست محسوب می‌شوند، بلکه تبعات اقتصادی و اجتماعی گسترده‌ای به همراه دارند. در حالیکه در آتش‌سوزی‌های صنعتی، خسارات مالی و انسانی می‌تواند بسیار شدید باشد، آتش‌سوزی‌های جنگلی و مراتع نیز به نابودی منابع طبیعی و کاهش ظرفیت‌های زیست محیطی منجر می‌شوند. بیشتر آتش‌سوزی‌ها در شهریور ماه و پس از آن در تیر، مرداد و مهر ماه رخ داده‌اند. که می‌تواند ناشی از خشکی هوا، پوشش گیاهی خشک و فعالیت‌های انسانی مرتبط باشد. استان‌های کرمانشاه و لرستان همچنین ایلام با توجه به نوع پوشش گیاهی نقاط داغ‌تری از نظر وقوع آتش‌سوزی هستند. اغلب آتش‌سوزی‌ها به مراتع، جنگل‌ها و پوشش گیاهی مناطق ذکر شده آسیب‌های زیادی وارد کرده‌اند. مدت زمان حوادث از یک روز تا چندین روز متغیر بوده است.

نقشه ۳: توزیع جغرافیایی آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع در سال ۱۴۰۳

نمودار ۴: فراوانی آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع در سال ۱۴۰۳

جدول ۳: آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع ثبت شده در سال ۱۴۰۳

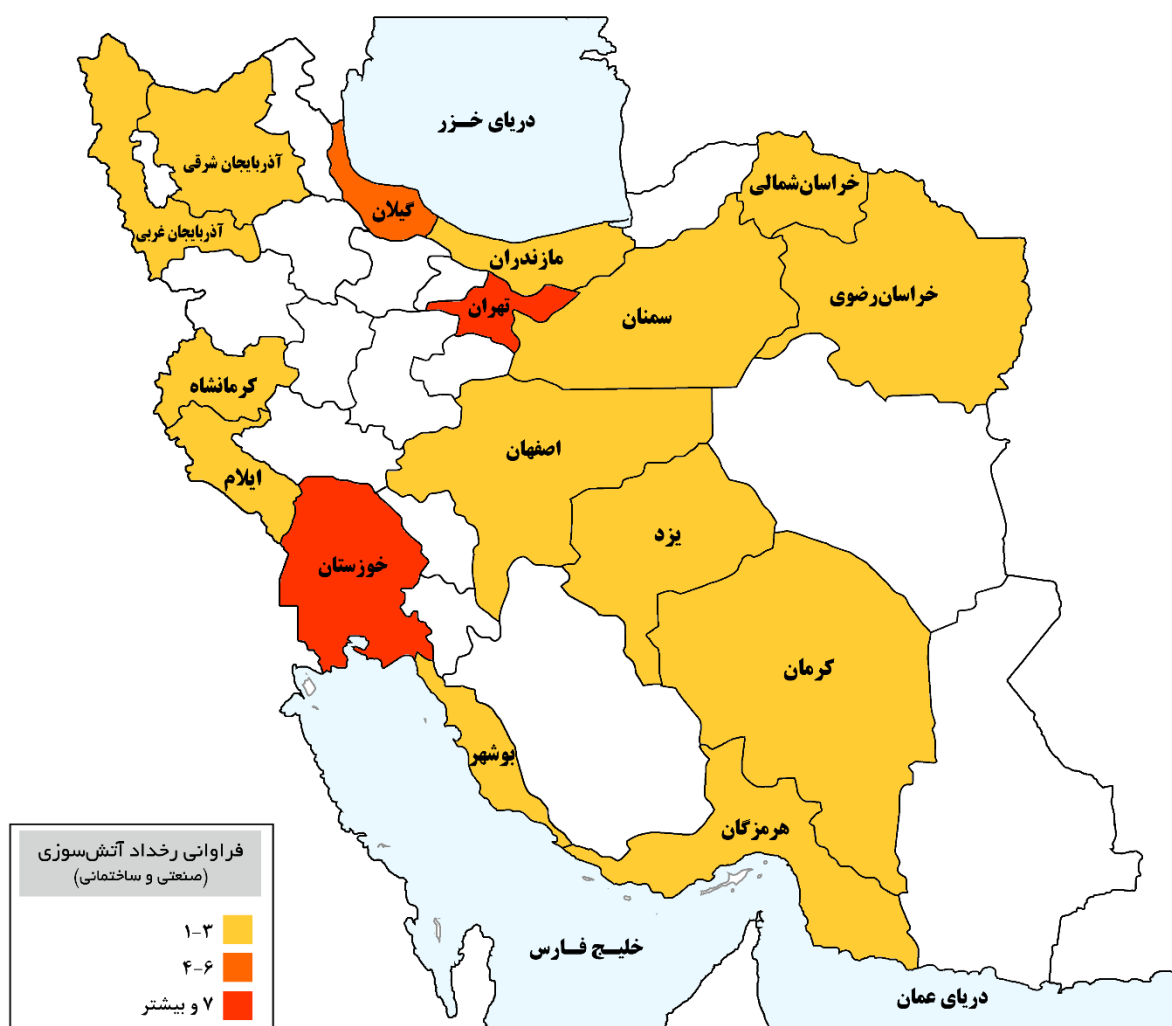
ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
خرداد	۲۱-۲۵	کرمانشاه	پاوه	آسیب به ۵۰۰ هکتار جنگل
	۱	لرستان	پلدختر و کوهدشت	آسیب به یک هزار و ۲۰۰ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
	۳	لرستان	رومشکان و پلدختر	بدون خسارت
	۳-۵	ایلام	دره‌شهر (جنگل‌های کبیرکوه)	آسیب به ۱۵ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
	۵-۷	لرستان	چگنی، خرم‌آباد و معمولان	نامشخص
	۱۲	لرستان	دلفان (جنگل انبارته)	خسارت به ۵۰ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
	۲۲-۲۳	ایلام	بدره و دره‌شهر (جنگل‌های کبیرکوه)	آسیب به ۴۰ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
	۲۳-۱۷	خوزستان	بهبهان (منطقه حفاظت شده خائیز)	خسارت به ۴۰۰ هکتار پوشش گیاهی
	۱۸	ایلام	بدره	نامشخص
	۱۷-۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	کهگیلویه و یاسوج (منطقه حفاظت شده خائیز)	خسارت به ۴۶۰ هکتار مراتع و پوشش گیاهی
	۲۲-۲۳	کرمانشاه	گیلانغرب (ارتفاعات کچل، دهستان چله و بخش گاور)	آسیب به ۵۰۰ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
	۲۲	ایلام	دره‌شهر	از بین رفتن ۴۰ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
	23	کرمانشاه	سنقر و کلیائی	آسیب به ۲۰ هکتار از مزارع گندم
	۲۶	ایلام	ایلام (کوه شره‌زول)	مصدومیت ۷ نفر
	۳۱	کهگیلویه و بویراحمد	باشت	نامشخص
	۳۱	فارس	ممسنی	آسیب به ۲۰۰ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
مرداد	۳	خوزستان	کرخه	نامشخص
	۶-۷	مازندران	ساری (تالاب میانکاله)	سوختن ۵۵ هکتار جنگل‌ها و مراتع

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
	۱۰-۱۱	کرمانشاه	هرسین	نامشخص
	۱۱	کهگیلویه و بویراحمد	باشت	نامشخص
	۱۷	لرستان	خرم‌آباد	نامشخص
	۱۹	کرمانشاه	پاوه	نامشخص
	۲۵ تا ۲۲	کهگیلویه و بویراحمد	بویراحمد	نامشخص
شهریور	۸	اصفهان	بویین میاندشت	خسارت به ۹ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی علوفه‌ای
	۶ تا ۸	کرمانشاه	گیلانغرب (ارتفاعات ولک و انجیر در میان)	نامشخص
	۹	چهارمحال و بختیاری	اردل	آسیب به ۸۰ هکتار جنگل بلوط
	۱۲	اصفهان	دلیجان (حیات وحش موته)	آسیب به ۳ هکتار از جنگل‌ها و مراتع
	۱۱ تا ۱۳	گلستان	علی آبادکتول (مراتع حاجی لنگ)	خسارت به ۲۷ هکتار از جنگل‌ها و مراتع
	۱۵	آذربایجان غربی	تکاب (مراتع روستای اوغولبیگ)	نامشخص
	۱۶ تا ۱۷	ایلام	سیروان (مراتع منطقه سرتنگ زنگوان)	نامشخص
	۱۷-۱۹	کرمانشاه	گیلانغرب	نامشخص
	۱۹	کرمانشاه	سرپل ذهاب (پناهگاه حیات وحش قراویز)	نامشخص
	۲۲	ایلام	ایوان	خسارت به ۷۰۰ هکتار از جنگل‌ها و مراتع
	۲۲	لرستان	پل دختر (جنگل‌های منطقه شاداب کوه)	نامشخص
	۶	لرستان	دلفان (جنگل‌های دلفان)	نامشخص
مهر	۶	کرمانشاه	دالاهو (دامنه کوه بیمار)	نامشخص

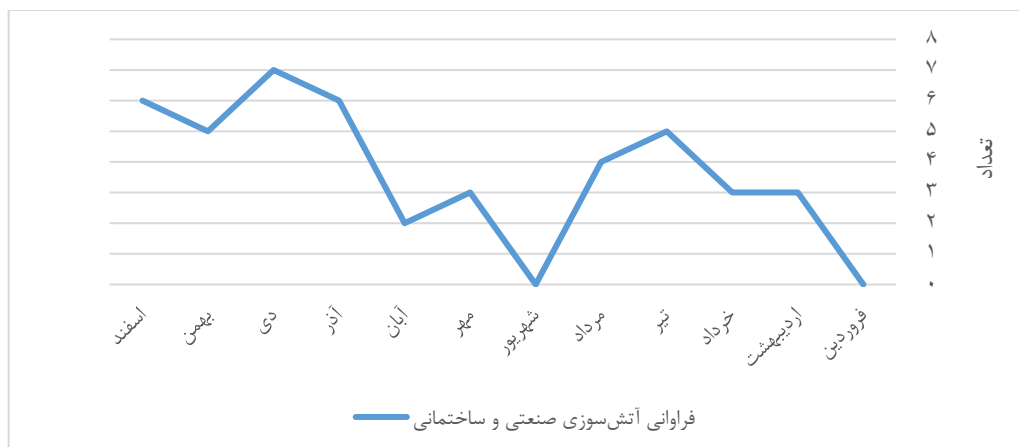
ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
	۱۲	لرستان	معمولان و خرم‌آباد (جنگل‌ها و مراتع منطقه دروغ‌زناب)	نامشخص
	۲۶	آذربایجان غربی	تکاب (مراتع مائین بلاغ)	نامشخص
	۲۹	لرستان	چگنی (جنگل‌ها و مراتع کوه زنگال)	نامشخص
آبان	۸	چهارمحال و بختیاری	بروجن (تالاب دهنو)	نامشخص
آذر	۵	گیلان	رودبار (جنگل‌های سی دشت و نورالعرش از جنگل‌های دامنه قله درفک)	نامشخص
اسفند	۵	چهارمحال و بختیاری	بروجن (تالاب گندمان)	نامشخص
	۲۵	گیلان	رودسر (جنگل‌های لیمه‌سرا)	نامشخص
	۲۶	خوزستان	هويزه (تالاب هورالعظیم)	تعطیلی مدارس و ادارات

مروری بر آتش سوزی های صنعتی و ساختمانی

در سال ۱۴۰۳، آتش‌سوزی‌های صنعتی و ساختمانی با وجود فراوانی کمتر نسبت به سایر حوادث، به دلیل وقوع در مناطق پرتراکم شهری و مراکز حساس اقتصادی، خسارات قابل توجهی به همراه داشته‌اند. این حوادث عمدتاً در فصل تابستان و در شهرهایی مانند تهران، کرج، مشهد و اراک رخ داده و با آسیب به تأسیسات، تعطیلی واحدهای صنعتی و گاه تلفات انسانی را به همراه داشته‌اند.

نقشه ۴: توزیع جغرافیایی آتش سوزی‌های صنعتی و ساختمان‌ها، در سال ۱۴۰۳

نمودار ۵: فراوانی آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی در سال ۱۴۰۳

جدول ۴: آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی ثبت شده در سال ۱۴۰۳

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
اردیبهشت	۱۲	گیلان	شف‌ت (روستای امامزاده ابراهیم)	تخریب و خسارت به ۳۹۰ واحد مسکونی و تجاری
خرداد	۵	ایلام	آبدانان (انفجار در اثر برخورد دستگاه حفاری با لوله گاز)	جان باختن ۲ نفر
	۱۱	گیلان	بندر انزلی (هتل پوریا)	نامشخص
تیر	۱۶	مازندران	بابلسر (منزل مسکونی)	جان باختن ۶ نفر
مرداد	۱	اصفهان	اصفهان	مصدومیت یک نفر
	۱۵	خراسان رضوی	تایباد (منطقه ویژه اقتصادی دوغارون)	نامشخص
شهریور	۳	بوشهر	بوشهر	جان باختن یک نفر و مصدومیت ۵ نفر
	۵	کرمانشاه	قصر شیرین (آتش‌سوزی ۱۲ دستگاه تانکر سوخت)	جان باختن یک نفر و مصدومیت ۱۲ نفر
مهر	۲	سمنان	گرمسار (شهرک صنعتی گرمسار)	مصدومیت ۷ نفر
	۱۵	کرمان	کرمان (شهرک صنعتی خضرا)	جان باختن ۱ نفر و مصدومیت ۱۲ نفر

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
	۲۱	تهران	تهران (بازار آهن شادآباد)	جان باختن ۳ نفر و مصدومیت ۷ نفر
	۲۴	اصفهان	کاشان (انفجار انفجار کوره ذوب در کارخانه چدن سازی در شهرک صنعتی امیرکبیر کاشان)	جان باختن ۴ نفر و مصدومیت ۱۰ نفر
	۲۴	خوزستان	شوشتر (پالایشگاه پتروپارس)	جان باختن ۲ نفر و مصدومیت ۱ نفر
تیر	۱	خوزستان	مسجد سلیمان (منزل مسکونی)	جان باختن ۱ نفر و مصدومیت ۲ نفر
	۴	تهران	تهران (استخر موج های طلایی)	مصدومیت ۱۹ نفر
	۱۰	خراسان شمالی	فاروج (کارخانه رب فاروج)	مصدومیت ۱۷ نفر
	۱۳	خوزستان	دزفول (روستای دره لیرگه دورک)	سوختن کامل ۴ منزل مسکونی
	۱۴	تهران	فیروزکوه (آپارتمان مسکونی)	مصدومیت ۳ نفر و تخریب ۵ واحد آپارتمان
	۱۸	کرمان	زرنند (کارخانه فولاد زرنند ایرانیان)	مصدومیت ۹ نفر
	۱۹	تهران	تهران (هتل رامتین)	مصدومیت ۲۹ نفر
	۲۳	گیلان	رشت (سوله انبار قطعات خودرویی در شهر صنعتی رشت)	نامشخص
	۲۷	آذربایجان غربی	شهرستان ارومیه (پارک علم و فناوری ارومیه)	نامشخص
	۲۹	تهران	تهران (انبار مواد شیمیایی خیابان ناصر خسرو)	نامشخص
	۱۰	خوزستان	اهواز (انفجار گاز منزل مسکونی)	مصدومیت ۳ نفر
آذر	۱۱	خوزستان	اهواز (انبار مصالح ساختمانی)	مصدومیت ۳ نفر

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
	۱۱	خوزستان	بندر ماهشهر (منزل مسکونی)	مصدومیت ۴ نفر
	۱۴	خراسان رضوی	نیشابور (کارخانه روغن نباتی)	جان باختن ۴ نفر و مصدومیت ۱ نفر
	۱۶	تهران	تهران (کارگاه میل سازی)	جان باختن ۱ نفر
	۱۷	آذربایجان شرقی	تبریز (منزل مسکونی)	جان باختن ۴ نفر و مصدومیت ۸ نفر
دی	۷	یزد	یزد (انفجار و آتش سوزی واحد مسکونی)	جان باختن ۳ نفر و مصدومیت ۶ نفر
	۱۳	تهران	صفادشت (شهرک صنعتی صفادشت، کارخانه پارچه)	مصدومیت ۵ نفر
	۱۳	مازندران	بابلسر (انفجار واحد مسکونی)	جان باختن ۱ نفر و مصدومیت ۳ نفر
	۱۶	هرمزگان	سیرک (واحد مسکونی)	مصدومیت ۱ نفر و تخریب ۴ واحد مسکونی
بهمن	۲۵	خوزستان	اهواز (انبار ابر و اسفنج)	نامشخص
	۲۵	تهران	تهران (محلہ پیروزی)	جان باختن ۳ نفر
اسفند	۸	تهران	تهران (محلہ بهارستان)	مصدومیت ۴ نفر
	۱۷	تهران	تهران (بزرگراه یاسینی)	جان باختن ۱ نفر و مصدومیت ۱۰ نفر
	۱۷	آذربایجان شرقی	تبریز (محلہ کوثر شرقی)	جان باختن ۲ نفر

طوفان

طوفان‌های شدید جوی به‌عنوان یکی از پدیده‌های آب و هوایی پرخطر، همواره تهدیدی جدی برای ایمنی جانی، زیرساخت‌های حیاتی و دارایی‌های اقتصادی جوامع انسانی به‌شمار می‌روند. این پدیده‌ها که معمولاً در قالب تندبادهای ناگهانی، رگبارهای شدید، رعد و برق‌های مکرر، تگرگ و در مواردی طوفان‌های همرفتی بروز می‌یابند، عمدتاً در فصل‌های بهار و تابستان به دلیل ناپایداری‌های شدید جوی و افزایش انرژی همرفت رخ می‌دهند. با وجود وقوع متناوب این نوع طوفان‌ها در نقاط مختلف کشور، بررسی علمی نظام‌مند آن‌ها در سطح ملی همچنان با چالش مواجه است. در کشور ایران، که از تنوع آب و هوایی بالایی برخوردار است، طوفان‌های جوی می‌توانند آثار مخربی بر سکونت‌گاه‌های شهری و روستایی، تأسیسات حمل و نقل، کشاورزی، خطوط انتقال نیرو و منابع طبیعی داشته باشند. تحلیل داده‌های مربوط به این حوادث از حیث فراوانی، گستره جغرافیایی، شدت و پیامدها، می‌تواند زمینه‌ساز برنامه‌ریزی دقیق‌تر در سطوح محلی و ملی برای مدیریت خطر، ارتقاء تاب‌آوری و اتخاذ اقدامات پیشگیرانه مؤثر باشد. تهیه گزارش‌های سالانه مبتنی بر داده‌های مستند و تحلیل‌های علمی از طوفان‌های شدید جوی، علاوه بر نقش مهم در تصمیم‌سازی برای مدیران محلی و ملی، بستر مناسبی برای تقویت سامانه‌های هشدار سریع، آموزش عمومی و ارتقای آمادگی جامعه در برابر این پدیده‌ها فراهم می‌سازد.

مروری بر طوفان‌های سال ۱۴۰۳

در سال ۱۴۰۳، ایران شاهد وقوع طوفان‌هایی با شدت، توزیع جغرافیایی قابل‌توجه بود که مستندسازی، تحلیل و طبقه‌بندی آن‌ها به‌منظور طراحی مداخلات پیشگیرانه و بهبود پاسخ، ضروری می‌باشد. در سال ۱۴۰۳ حداقل ۸ رخداد شاخص طوفانی در استان‌های مختلف کشور ثبت شده است. این رخدادها عمدتاً در مناطق جنوبی، جنوب غربی و مرکزی کشور به وقوع پیوسته‌اند. پیامدهای اصلی این طوفان‌ها شامل سقوط درختان، آسیب به زیرساخت‌های برق و مخابرات، خسارات مستقیم به خودروها، محصولات کشاورزی و معابر شهری بوده‌اند. بیشترین تعداد طوفان‌ها در استان اصفهان مشاهده شد که دو رخداد با خسارات قابل‌توجه در خردادماه گزارش شده‌اند. خرداد و اردیبهشت، با چهار رخداد، پرتکرارترین ماه‌ها برای وقوع طوفان در این سال بوده‌اند. این امر با الگوی همرفتی ناپایدار هوا در ماه‌های گرم‌تر سال هم‌خوانی دارد. وقوع طوفان در بهمن‌ماه (میناب) اهمیت توجه به رخداد‌های غیرمترقبه در فصول سردتر را نیز برجسته می‌سازد و ضرورت تقویت سامانه‌های هشدار و آمادگی در تمام فصول را یادآور می‌شود.

نقشه ۵: توزیع فراوانی طوفان در سال ۱۴۰۳

جدول ۵: طوفان‌های ثبت شده در سال ۱۴۰۳

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
فروردین	۶	خوزستان	ایذه	قطعی برق و اختلال در شبکه تلفن همراه
	۲۲	اصفهان	کاشان	نامشخص
اردیبهشت	۱۴	خوزستان	اهواز	سقوط درختان و آسیب به شبکه خطوط انتقال برق و بخش کشاورزی
	۱۸	لرستان	خرم‌آباد	سقوط درختان بر روی خودروها و معابر سطح شهر
خرداد	۲	اصفهان	همه شهرستان‌ها	سقوط ۵۴ اصله درخت و آسیب به ۱۶ خودرو
	۲۵	اصفهان	همه شهرستان‌ها	شکستگی ۶۴ اصله درخت و آسیب به ۸ خودرو و شبکه‌های برق
مرداد	۳۱	کرمان	جیرفت و عنبرآباد	آسیب به محصولات خرما
بهمن	۱۹	هرمزگان	میناب	آسیب به زیرساخت‌ها و خسارت ۱۰۰ میلیاردی تا به شبکه و زیرساخت‌های برق

طوفان گرد و غبار / گرد و خاک

طوفان گرد و غبار^۱ پدیده‌ای جوی است که عمدتاً در مناطق خشک و نیمه‌خشک رخ می‌دهد و در آن، بادهای سطحی شدید باعث بلند شدن و معلق شدن مقادیر زیادی از ذرات ریز خاک و گرد و غبار در جو می‌شوند و دید افقی را به کمتر از یک کیلومتر کاهش دهند. در صورتیکه ذرات درشت‌تر ماسه (قطر ۶۳ میکرون تا ۲ میلی‌متر) باشند طوفان گرد و خاک (ماسه)^۲ خواهند بود. پدیده طوفان‌های گرد و غبار / گرد و خاک همچنان یکی از مهم‌ترین چالش‌های زیست‌محیطی و بهداشتی در برخی از استان‌های کشور به‌شمار می‌آید. این رخدادها، که به‌واسطه عوامل آب و هوایی، خشکی‌های پی‌درپی، تغییرات کاربری زمین و روند فرسایش خاک شدت یافته‌اند.

مروری بر طوفان‌های گرد و غبار / گرد و خاک سال ۱۴۰۳

طوفان‌های گرد و غبار / گرد و خاک در سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد که این پدیده بیشتر در ماه‌های بهار، تابستان و پاییز رخ داده است. به‌ویژه، ماه‌های شهریور و مرداد بیشترین تعداد رخدادها را ثبت کرده‌اند. این روند می‌تواند ناشی از

^۱ Dust Storm

^۲ Sand Storm

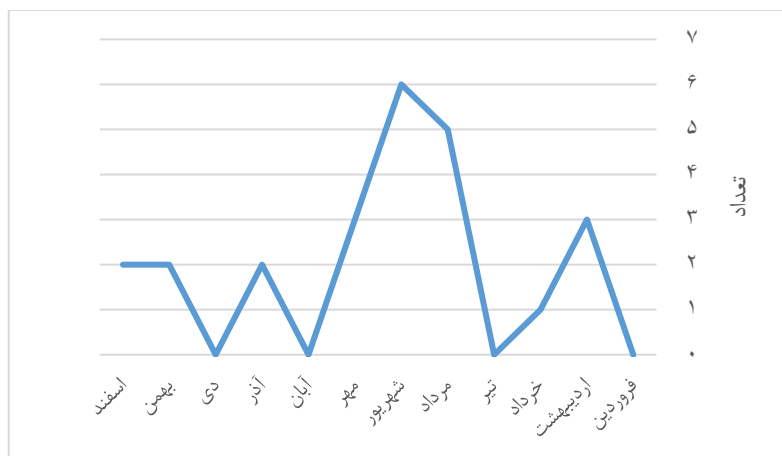
شرایط خاص آب و هوایی و دمایی این ماه‌ها باشد که به شرایط مساعد برای تولید گرد و خاک / گرد و غبار کمک می‌کند.

نقشه توزیع جغرافیایی طوفان‌های گرد و خاک / گرد و غبار نشان می‌دهد که استان‌های سیستان و بلوچستان، خراسان رضوی، کرمان و خوزستان بیشترین تعداد رخداد‌های گرد و غبار را داشته‌اند. این مناطق به‌ویژه در ماه‌های تابستان و پاییز بیشتر در معرض این پدیده قرار گرفتند. بر اساس داده‌های استخراج‌شده، طوفان‌های گرد و غبار / گرد و خاک در سال ۱۴۰۳ منجر به بروز اثرات گسترده‌ای در چندین حوزه شده است:

- **آسیب به زیرساخت‌های حیاتی:** طوفان‌ها به‌طور خاص به شبکه‌های برق‌رسانی، آب و فاضلاب، معابر عمومی و ساختمان‌ها آسیب وارد کردند. در برخی موارد، این آسیب‌ها منجر به اختلالات طولانی‌مدت در خدمات شهری و زندگی روزمره شد.
- **اثرات بر سلامت انسان:** طوفان‌های گرد و خاک باعث مصدومیت‌هایی در بین افراد و افزایش میزان مراجعه به مراکز درمانی گردید. این موضوع نشان‌دهنده نیاز به آمادگی برای مدیریت بحران‌های ناشی از طوفان‌های گرد و غبار است.
- **اثرات اجتماعی و اقتصادی:** در بسیاری از استان‌ها، طوفان‌های گرد و غبار موجب تعطیلی مدارس و لغو پروازها شدند. این اثرات منفی بر فعالیت‌های آموزشی و حمل‌ونقل هوایی تأثیرات گسترده‌ای داشت.

نقشه ۶: توزیع فراوانی طوفان گرد و غبار / گرد و خاک در سال ۱۴۰۳

نمودار ۶: فراوانی وقوع طوفان گرد و غبار / گرد و خاک

جدول ۶: طوفان گرد و غبار / گرد و خاک ثبت شده در ۱۴۰۳

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
اردیبهشت	۶	سیستان و بلوچستان	زاهدان	آسیب به دیوار خانه‌های مسکونی
	۱۹	خراسان رضوی	سبزوار، داورزن و بردسکن	سقوط درختان بر روی کابل‌های برق، خودروها، معابر و ریزش سقف برخی واحدهای مسکونی
	۲۱	سیستان و بلوچستان	همه شهرستان‌ها	مصدومیت ۳۲۴ نفر
خرداد	۶	یزد	یزد	نامشخص
مرداد	۷	خراسان رضوی	خواف	نامشخص
	۲۷	خراسان رضوی	مشهد	نامشخص
	۸ تا ۱۲	سیستان و بلوچستان	زاهدان	افزایش مراجعات به مراکز درمانی
	۲۸	خراسان جنوبی	بیرجند	نامشخص
	۲۸	سیستان و بلوچستان	میرجاوه، زابل، زهک، هامون، هیرمند و نیمروز	نامشخص
شهریور	یک	خوزستان	بهبهان	زیرساخت‌های برق‌رسانی
	۸ تا ۹	سیستان و بلوچستان	زاهدان، زهک و زابل	نامشخص
	۷ تا ۱۰	سیستان و بلوچستان	زابل، زهک، هامون، هیرمند و نیمروز	مصدومیت ۱۲۰ نفر
	۱۲	سیستان و بلوچستان	زابل	نامشخص

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
	۱۷	سیستان و بلوچستان	زابل	نامشخص
	۲۰	سیستان و بلوچستان	همه شهرستان‌ها	نامشخص
مهر	6	کرمان	فهرج	نامشخص
	9	خراسان رضوی	شهرستان‌های مشهد، رشتخوار، تربت جام، تایباد، خواف، صالح آباد، سبزوار و نیشابور	نامشخص
	19	هرمزگان	میناب، رودان و بندرعباس	خسارت به شبکه توزیع برق، آب و فاضلاب و چاه‌های آب آشامیدنی و آب منطقه‌ای، آسیب دیدگی ۱۰ تا ۴۰ درصدی زمین‌های کشاورزی، خسارت اقتصادی در حدود ۴۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان
	۲۵	کرمان	بم، نرماشیر، ریگان و فهرج	تعطیلی مدارس، لغو پروازها، انسداد جاده‌ها و کاهش دید افقی
آذر	۲۵	سیستان و بلوچستان	زابل و ایرانشهر	کاهش دید افقی
	-	-	-	-
بهمن	۱۸	خوزستان	اهواز	آسیب به ۵۰ پایه برق و قطعی برق
	۲۱	کرمان	فهرج	کاهش کیفیت هوا و دید
اسفند	۸	کرمان	کرمان، بم، ریگان، فهرج، گنبدکی، نرماشیر، کهنوج، قلعه گنج، رودبار جنوب و جازموریان	تعطیلی مدارس
	۸	سیستان و بلوچستان	زاهدان و میرجاوه	تعطیلی مدارس

برخی از مهم‌ترین طوفان‌های گرد و غبار / گرد و خاک سال ۱۴۰۳

رخداد ۲۱ اردیبهشت در سیستان و بلوچستان یکی از شدیدترین طوفان‌های گرد و غبار سال ۱۴۰۳ بود. سرعت طوفان در زابل به ۹۴ کیلومتر بر ساعت رسید که در شهرستان‌های مختلف استان، شرایط بحرانی ایجاد کرد. گرد و غبار سنگین شعاع دید افقی را به ۵۰ متر کاهش داد که بر تردد جاده‌ای و پروازها تأثیر منفی گذاشت. ۳۲۴ نفر در اثر سقوط اجسام و مشکلات تنفسی ناشی از ورود ذرات ریز گرد و غبار به ریه‌ها مصدوم گردیدند. این حادثه علاوه بر آسیب‌های جسمانی به ساکنان، مشکلات عمده‌ای در زمینه آسیب به زیرساخت‌ها به‌ویژه شبکه‌های برق و تأسیسات آب و فاضلاب به‌وجود آورد. این طوفان همچنین موجب اختلالات در فعالیت‌های روزمره و تعطیلی برخی مدارس و ادارات در این استان شد. این رخداد به خوبی نمایانگر شدت و گستردگی اثرات طوفان‌های گرد و غبار در مناطق خشک و نیمه‌خشک ایران است و اهمیت ارتقای آمادگی پیش از وقوع چنین بحران‌هایی را نشان می‌دهد.

شکل ۱۱: طوفان گرد و غبار - اردیبهشت ۱۴۰۳ (خبرگزاری ویستا)

موج سرما / سرمازدگی

پدیده سرمازدگی و یخبندان یکی از مهم‌ترین تهدیدهای آب و هوایی در فصل زمستان به‌ویژه برای مناطق کوهستانی و سردسیر ایران محسوب می‌شود. کاهش دمای شدید در بازه زمانی کوتاه یا وقوع یخبندان ممتد می‌تواند تأثیرات جدی بر سلامت انسان، فعالیت‌های اقتصادی، زیرساخت‌ها و به‌طور خاص بخش کشاورزی داشته باشد. ایران با تنوع آب و هوایی بالا، هر ساله در فصل زمستان درگیر موج‌های یخبندان و سرمای زودرس یا دیررس می‌شود که اثرات اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی قابل توجهی به همراه دارد.

در سال ۱۴۰۳ نیز چندین موج سرمای شدید و یخبندان سراسری بخش‌های گسترده‌ای از کشور را درگیر کرد که نه‌تنها موجب تعطیلی‌های گسترده مدارس، ادارات و مراکز آموزشی شد، بلکه در برخی مناطق منجر به تلفات انسانی

و خسارت سنگین به کشاورزی شد. این حوادث لزوم برنامه‌ریزی پیشگیرانه، تقویت سامانه‌های هشدار سریع و آموزش عمومی در مواجهه با پدیده‌های آب و هوایی حاد را بیش از پیش برجسته می‌سازد.

مروری بر موج سرما / سرمازدگی سال ۱۴۰۳

در ماه‌های دی و بهمن ۱۴۰۳ حداقل سه موج یخبندان گسترده و چند رخداد موضعی سرمازدگی رخ داده است که در استان مازندران (۲ دی) یک نفر و در استان کردستان در ارتفاعات مرزی مریوان نیز یک نفر به دلیل سرمازدگی جان باختند. در ۶ دی در استان هرمزگان، شهرستان‌های بندرعباس، میناب، رودان و حاجی‌آباد با خسارات گسترده به محصولات کشاورزی مواجه شدند. سرمای غیرمنتظره در مناطق گرمسیری باعث بروز آسیب جدی به درختان میوه گرمسیری، نخیلات و محصولات صیفی شد.

نقشه ۷: توزیع موج سرما/ سرمازدگی سال ۱۴۰۳

جدول ۷: موج سرما / سرمازدگی ثبت شده در سال ۱۴۰۳

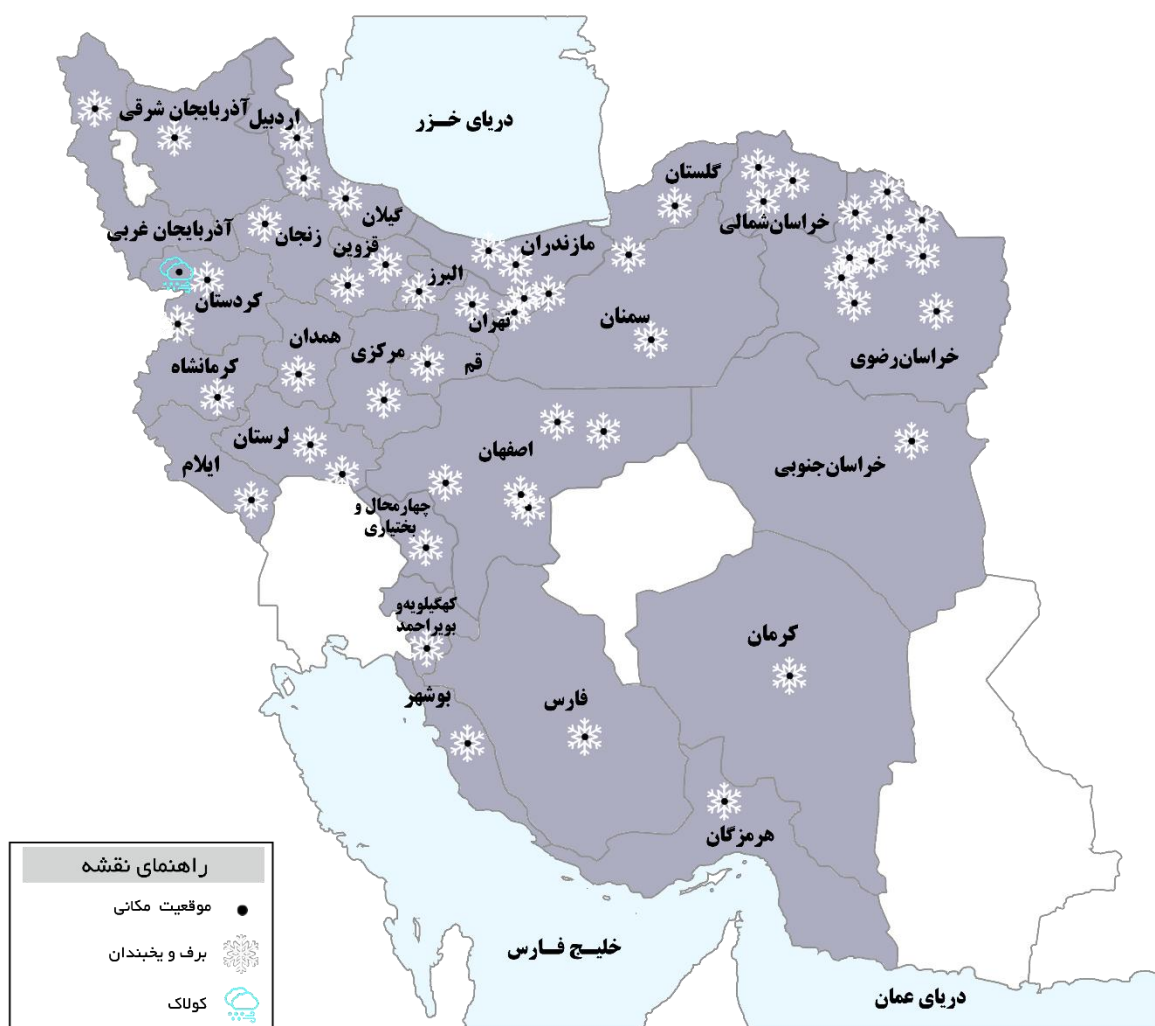
ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
مهر	۲	مازندران	شهرستان بابل (روستای فیلبند)	جان باختن ۱ نفر
	۶	هرمزگان	حاجی آباد، بندرعباس، میناب و رودان	خسارت به بخش کشاورزی
	۱۳	خراسان جنوبی	شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس - نامشخص
	۱۵	مرکزی	شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس - نامشخص
	۱۵	کرمان	کرمان، جیرفت، بم، انار، بافت، بردسیر، رابر، راور، رفسنجان، زرنند، سیرجان، شهربابک و کوهبنان	تعطیلی مدارس - نامشخص
	۱۵	خراسان جنوبی	زیرکوه، درمیان، سربیشه و نهبندان	تعطیلی مدارس - نامشخص
	۱۶	کردستان	شهرستان مریوان (ارتفاعات مرزی)	جان باختن ۱ نفر
	۲۲	چهارمحال و بختیاری، آذربایجان غربی، خوزستان، فارس، همدان، خراسان شمالی، مازندران، مرکزی، گلستان، خراسان جنوبی، البرز، قزوین، اردبیل، سمنان، آذربایجان شرقی، خراسان رضوی، زنجان، قم، تهران، کرمان، کردستان و کرمانشاه	همه شهرستان‌ها	تعطیلی کامل - نامشخص
مهر	۲۴	استان‌های اردبیل، خوزستان، کرمانشاه، آذربایجان شرقی، قزوین	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس - نامشخص
	۲۳	تهران، چهارمحال و بختیاری، مرکزی، کردستان، فارس، کرمانشاه، اصفهان، البرز، کرمان، زنجان، قزوین، گیلان، گلستان، سمنان، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، خراسان شمالی، خراسان رضوی، قم، مازندران، همدان، کل شهرستان‌های هراسان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی

برف و یخبندان / کولاک

برف، یخبندان و کولاک از جمله مخاطرات در مناطق کوهستانی و فلات مرکزی ایران هستند که به‌ویژه در نیمه دوم سال، تأثیرات قابل‌توجهی بر زندگی روزمره، زیرساخت‌ها و جریان عادی خدمات عمومی می‌گذارند. برخلاف پدیده‌ی «سرمازدگی» که عمدتاً بر تأثیرات حرارتی بر گیاهان و کشاورزی تمرکز دارد، رخدادهای برف و کولاک با تجمع حجمی توده‌های برف، انسداد راه‌ها، کاهش دید افقی، اختلال در حمل و نقل، آسیب به شبکه‌های برق و خدمات‌رسانی و همچنین احتمال وقوع بهمن در مناطق مرتفع همراه است.

مروری بر برف و یخبندان سال ۱۴۰۳

در سال ۱۴۰۳، ورود چندین سامانه بارشی سرد از غرب و شمال‌غرب کشور، منجر به وقوع برف سنگین و کولاک در استان‌هایی نظیر کردستان، آذربایجان غربی، کرمانشاه، همدان، مازندران و تهران شد. پیامدهای این رخدادها شامل تعطیلی گسترده مراکز آموزشی، انسداد راه‌های مواصلاتی، اختلال در فعالیت‌های امداد و نجات، لغو پروازها و در مواردی جان‌باختن شهروندان بوده است.

نقشه ۸: توزیع برف و یخبندان و کولاک در سال ۱۴۰۳

جدول ۸: برف، یخبندان و کولاک ثبت شده سال ۱۴۰۳

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
آبان	۳	کردستان	سقز (جاده سقز- دیواندره)	انسداد جاده و گرفتار شدن برخی خودروها
آذر	۲۳	استان اردبیل	خلخال	انسداد جاده ها و گیرافتادن خودروها
	۲۵	خراسان رضوی	درگز، قوچان، کلات، مشهد، کاشمر و نیشابور	انسداد جاده ها و لغو پروازها
	۲۵	خراسان شمالی	مانه و سملقان و بجنورد	انسداد جاده ها

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
مهر	۲۵	مازندران	آمل	انسداد جاده‌ها
	۱۱	خراسان رضوی	همه شهرستان‌ها	نامشخص
	۱۳	چهارمحال و بختیاری	همه شهرستان‌ها	نامشخص
	۱۲ تا ۱۵	اصفهان	اصفهان، نایین و تیران و کرون	نامشخص
فروردین	۱ تا ۲	قزوین	قزوین	انسداد مسیرها و جاده‌ها
	۱۸ تا ۲۲	آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، ایلام، چهارمحال و بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، زنجان، سمنان، فارس، قزوین، البرز، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان و همدان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها، تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	۲۱	تهران	شهرستان دماوند (کوهنورد)	جان باختن ۴ نفر
	۲۳	خراسان رضوی	خوشاب و ششتمد	جان باختن ۲ نفر در اثر سقوط از روی بام
	۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	همه شهرستان‌ها	تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	۲۴	لرستان	تاگودرز	انسداد مسیرها و جاده‌ها و محاصره ۶۰ روستا در برف
	۲۵	سمنان	مهدیشهر (گردنه گونو)	انسداد مسیرها و جاده‌ها
	۲۵	تهران، اصفهان، مرکزی، قم، لرستان، اردبیل، فارس، آذربایجان غربی، همدان، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، کرمان، بوشهر و قزوین	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها
	۳ تا ۴	مازندران	آمل و چالوس (محورهای هراز، کندوان):	انسداد راه‌های ارتباطی

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
	۶	مازندران	آمل	انسداد راه‌های ارتباطی
	۱۰	کردستان	مریوان	جان باختن ۶ نفر و مصدومیت ۱ نفر

حوادث صنعتی (معدن)

حوادث صنعتی عمدتاً شامل آتش‌سوزی در واحدهای تولیدی، انفجار مخازن سوخت یا مواد شیمیایی، گازگرفتگی در فضاهای بسته و نشت مواد خطرناک هستند. این حوادث اگرچه از نظر فراوانی در مقایسه با سایر سوانح محدودتر بوده‌اند، اما به دلیل ماهیت پرخطر فعالیت‌های صنعتی، در مواردی منجر به خسارات سنگین مالی، آسیب‌های جدی به نیروی انسانی و تهدید سلامت عمومی شده‌اند. در سال ۱۴۰۳ حداقل ۵۸ نفر در اثر این حوادث جان باختند.

جدول ۹: حوادث صنعتی (معدن) در سال ۱۴۰۳

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
فرورداد	۲۷	مرکزی	شازند	۴ نفر جان باخته
شهریور	۳۱	خراسان جنوبی	طَبَس	۵۲ نفر جان باخته و ۲۰ نفر مصدوم
مهر	۱۸	خوزستان	باغملک	۳ نفر مصدوم
آبان	۲۴	گلستان	آزادشهر	۱ نفر جان باخته و ۲ نفر مصدوم
آذر	۲۰	قم	کَهِک	۱ نفر جان باخته و ۳ نفر مصدوم

نقشه ۹: توزیع جغرافیایی حوادث و سوانح صنعتی (ریزش معدن و انفجار و...) در سال ۱۴۰۳

سایر حوادث

مخاطرات زمین‌شناختی و پدیده‌های جوی شدید، از جمله عوامل اصلی تهدیدکننده ایمنی، پایداری زیرساخت‌ها و زیست‌بوم‌های انسانی در کشور به‌شمار می‌روند. با توجه به ویژگی‌های جغرافیایی، زمین‌شناختی و آب و هوایی متنوع ایران، طیف وسیعی از رویدادهای طبیعی نظیر سنگ‌ریزش، صاعقه، موج‌های گرما، بهمن، زمین‌لغزش و فروریزش زمین در نقاط مختلف کشور به وقوع می‌پیوندند. این پدیده‌ها، علی‌رغم تفاوت در ماهیت و گستره فضایی و زمانی، دارای آثار زیانبار قابل‌توجهی در ابعاد جانی، اقتصادی، کالبدی و عملکردی بوده و تداوم آن‌ها می‌تواند منجر به بروز بحران‌های منطقه‌ای گردد. در ادامه مروری بر این رخدادها ارائه می‌گردد:

سنگ‌افتان^۱؛ بخش قابل توجهی از حوادث در امتداد جاده‌های کرج - چالوس و هراز، که مسیرهای کوهستانی هستند رخ داده است. منطقه هزار چم به طور خاص به عنوان یک مکان تکرار شونده برای حوادث ذکر شده است. استان کهگیلویه و بویراحمد نیز به دلیل سنگ‌ریزش، شاهد انسداد راه‌های ارتباطی بوده است، که نشان می‌دهد این خطر در سایر مناطق کوهستانی ایران نیز وجود دارد. حوادث در ماه‌های مختلف (خرداد، آبان، بهمن و اسفند) پراکنده هستند، اما به نظر می‌رسد در اواخر زمستان / اوایل بهار (بهمن و اسفند) تمرکز بیشتری وجود دارد. پیامدهای ناشی از این رویدادها، علاوه بر جنبه‌های اقتصادی و کالبدی، می‌تواند منجر به آسیب‌های جانی و اختلال در نظم اجتماعی-اقتصادی مناطق تحت تأثیر گردد.

صاعقه^۲؛ در کشور، به‌ویژه در مناطق کوهستانی، نیمه‌مرطوب و گرم‌سیری، به‌طور متناوب در معرض صاعقه قرار دارد؛ به‌طوری‌که همه‌ساله موارد متعددی از تلفات انسانی، آتش‌سوزی در مراتع و جنگل‌ها و آسیب به تجهیزات برقی گزارش می‌شود. در سال ۱۴۰۳ این حوادث منجر به جان باختن حداقل ۱۱ نفر و آسیب به گله‌های دامی شده است.

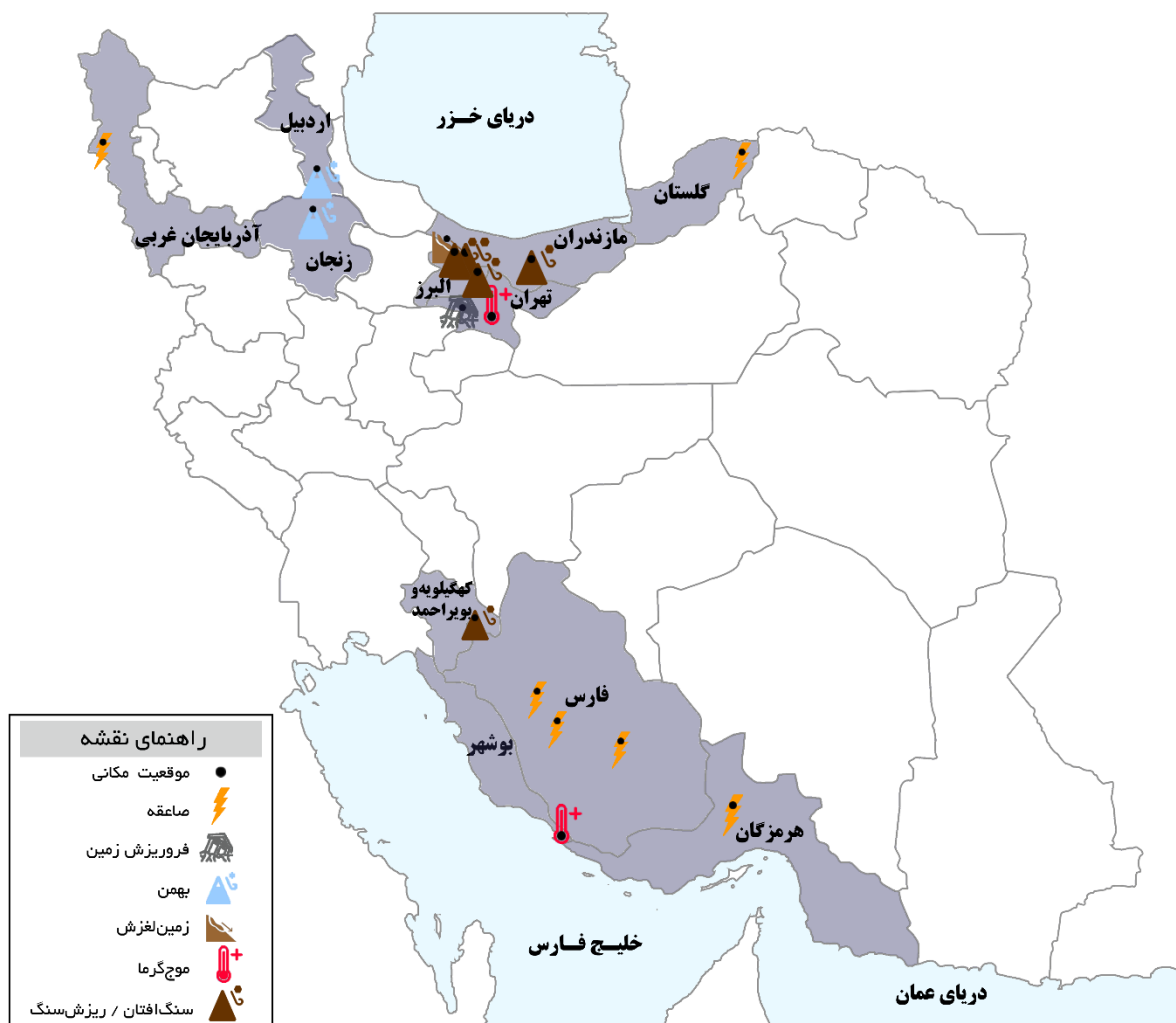
موج گرما^۳؛ در سال ۱۴۰۳، کشور با یکی از گرم‌ترین سال‌های ثبت‌شده در دهه اخیر مواجه بود. طی ماه‌های خرداد تا شهریور، دمای هوا در استان‌های جنوبی و جنوب‌غربی نظیر خوزستان، بوشهر، هرمزگان و ایلام به بیش از ۵۰ درجه سانتی‌گراد رسید. گزارش‌هایی از مرگ ناشی از گرمازدگی (یک نفر در بوشهر)، خاموشی‌های گسترده، افزایش مصرف برق و فشار بر تأسیسات آبرسانی در این بازه زمانی ثبت شد. موج‌های گرمای طولانی‌مدت در خوزستان و هرمزگان موجب تعطیلی نوبتی ادارات و مدارس در چندین نوبت شد. این وضعیت، اهمیت بازنگری در سیاست‌های سازگاری با تغییر آب و هوا، تجهیز مناطق پرخطر به سامانه‌های هشدار سلامت و ایجاد زیرساخت‌های تاب‌آور را برجسته می‌سازد.

بهمن^۴؛ بیشتر بهمن‌ها در زمستان و بهار رخ می‌دهند. دو حادثه ثبت شده در این گزارش در ماه بهمن ۱۴۰۳ بوده است که در استان‌های اردبیل و زنجان رخ داده است. این دو حادثه منجر به جان باختن ۱ نفر و انسداد در راه‌های ارتباطی شده است.

زمین لغزش^۵؛ حادثه زمین لغزش در استان مازندران، شهرستان چالوس در اسفند ماه ۱۴۰۳ به ثبت رسیده که منجر به انسداد راه‌های ارتباطی گردیده است.

فروریزش زمین^۶؛ برخلاف فرونشست زمین که فرآیندی تدریجی و گسترده است، فروریزش معمولاً با رخدادی ناگهانی، محدود و همراه با پتانسیل بالای خسارت جانی و ساختاری همراه است. در سال ۱۴۰۳ حادثه فروریزش دارای ۱ مصدوم در مرداد ماه در تهران رخ داده است.

1 Rockfall
2 Lightning
3 Heat Wave
4 Avalanche
5 Landslide
6 Sinkhole

نقشه ۱۰: توزیع جغرافیایی سایر حوادث و سوانح در سال ۱۴۰۳

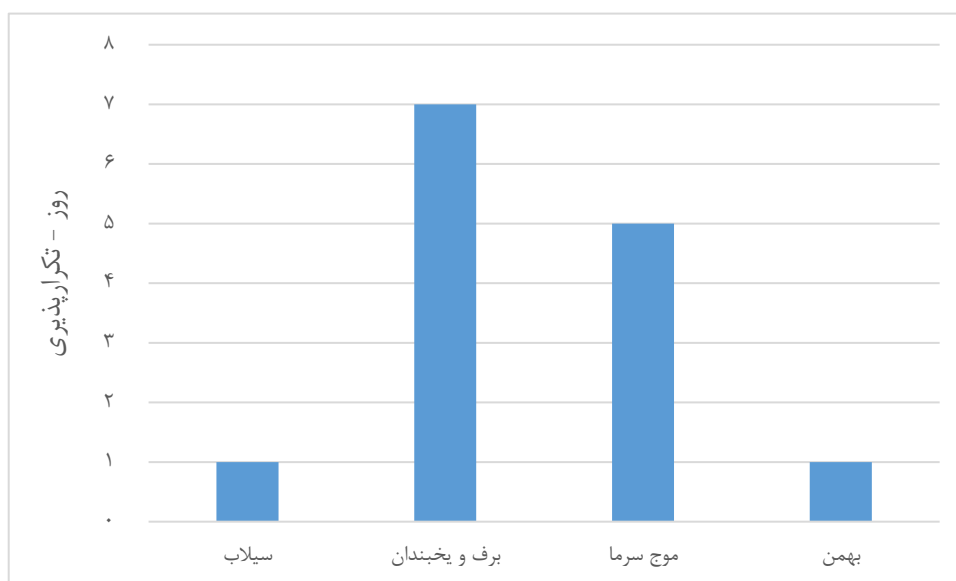
مروری بر حوادث و سوانح استان‌ها در سال ۱۴۰۳

استان اردبیل

استان اردبیل در سال ۱۴۰۳ با چالش‌های متعددی در زمینه حوادث طبیعی روبرو بوده است. بررسی داده‌ها نشان می‌دهد که سیلاب در خرداد ماه، به ویژه در شهرستان‌های خلخال و مشکین‌شهر و کوثر، خسارات سنگینی به بار آورده و منجر به آسیب به زیرساخت‌های ارتباطی، بخش کشاورزی و تخریب گسترده واحدهای مسکونی شده است. در فصل زمستان، استان به طور مکرر تحت تأثیر برف و یخبندان و موج سرما قرار گرفته که این شرایط منجر به انسداد جاده‌ها، اختلال در تردد و تعطیلی مراکز آموزشی و اداری در سطح وسیعی شده است. شهرستان خلخال به طور خاص در برابر مشکلات ناشی از برف و یخبندان آسیب‌پذیر نشان داده است. این حوادث جوی شدید، آسیب‌پذیری استان اردبیل در برابر شرایط نامساعد آب و هوایی را برجسته کرده و ضرورت تقویت زیرساخت‌های مقاوم، بهبود مدیریت بحران و ارتقاء آمادگی عمومی را آشکار می‌سازد.

جدول ۱۰: رخداد حوادث و سوانح در استان اردبیل

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
خرداد	۲۹	سیلاب	خلخال، مشکین‌شهر و کوثر	آسیب به راه‌های ارتباطی و بخش کشاورزی، آسیب به واحدهای مسکونی
آذر	۲۳	برف و یخبندان	خلخال	انسداد جاده‌ها و گیرافتادن خودروهای عبوری
دی	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	نامشخص
	۲۴	موج سرما	همه شهرستان‌ها	نامشخص
بهمن	۱	بهمن	شهرستان خلخال (محور پونل - خلخال)	انسداد مسیرها و جاده‌ها
	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها، تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	۲۵	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد برخی مسیرها و جاده‌ها
اسفند	۶ تا ۷	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی ادارات و مدارس
	۸	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس

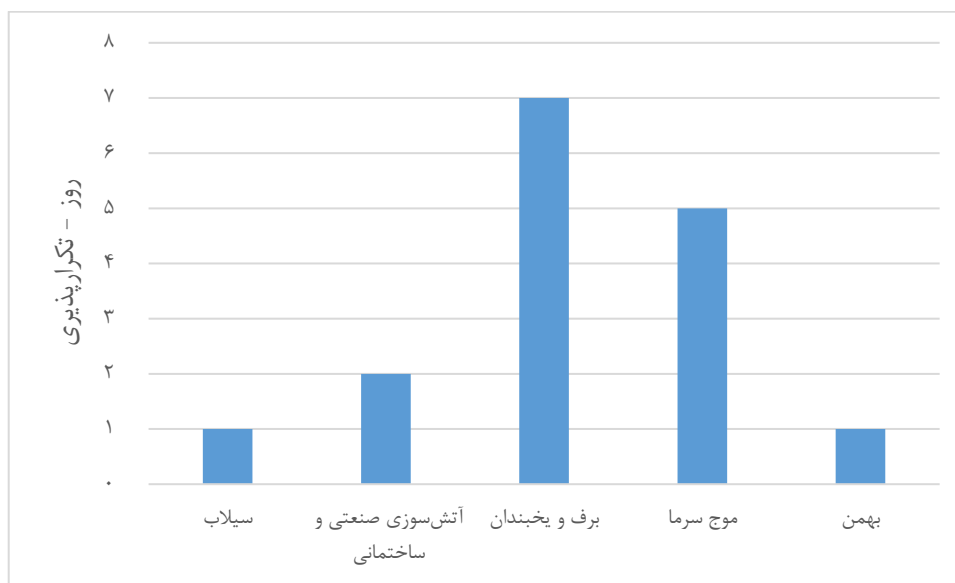
نمودار 7: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان اردبیل

استان آذربایجان شرقی

در تیرماه سال ۱۴۰۳، استان آذربایجان شرقی در شهرستان کلیبر با سیلابی شدید روبه‌رو شد که منجر به جان باختن یک نفر و آبرگرفتنی تعدادی از منازل گردید. در فصول پاییز و زمستان، این استان همچنین شاهد موج‌های سرمای و برف و یخبندان بوده است که در دی و بهمن ماه منجر به تعطیلی مدارس و کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی، انسداد مسیرها و جاده‌ها در سطح استان شد. در بهمن ماه ۲ نفر نیز به دلیل سقوط بهمن جان باختند. همچنین بر اساس گزارش سازمان پزشکی قانونی در اردیبهشت، خرداد، تیر و شهریور ماه، ۴ نفر و ۱ نفر نیز در آذرماه در اثر صاعقه جان باختند. علاوه بر حوادث طبیعی، وقوع آتش‌سوزی‌های صنعتی و ساختمانی در تبریز در ماه‌های آذر و اسفند، منجر به جان باختن دو نفر و مصدومیت ۸ نفر شد.

جدول ۱۱: رخداد حوادث و سوانح در استان آذربایجان شرقی

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
اردیبهشت	نامشخص	صاعقه	نامشخص	جان باختن ۴ نفر
خرداد	نامشخص	صاعقه	نامشخص	
تیر	نامشخص	صاعقه	نامشخص	
	۶	سیلاب	کلیر	جان باختن ۱ نفر و آبرفتگی منازل
آذر	۱۷	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	تبریز	جان باختن ۴ نفر و مصدومیت ۸ نفر
	نامشخص	صاعقه	نامشخص	جان باختن ۱ نفر
دی	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	نامشخص
	۲۴	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس
بهمن	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها، تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	نامشخص	بهمن	نامشخص	جان باختن ۲ نفر
اسفند	۱۷	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	تبریز	جان باختن ۲ نفر

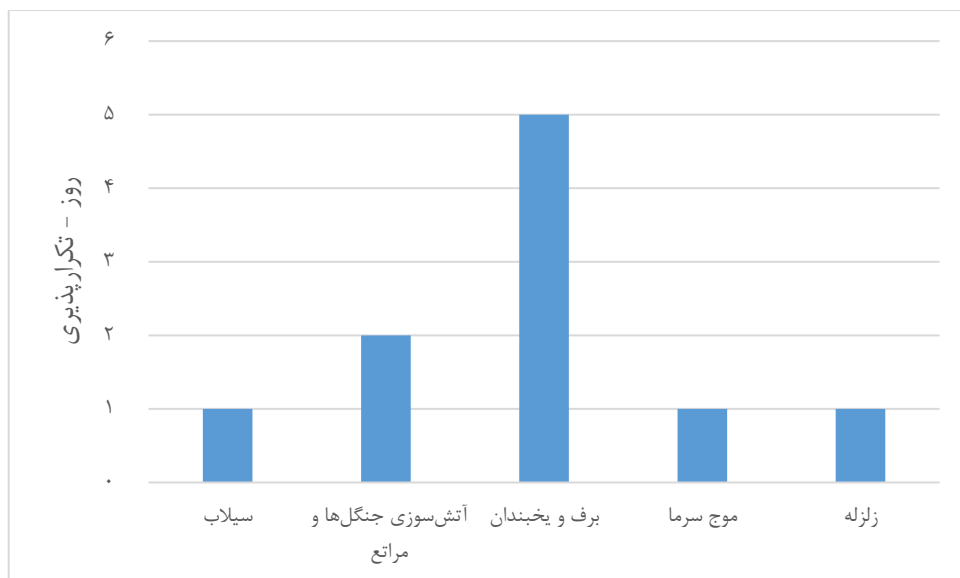
نمودار ۸: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان آذربایجان شرقی

استان آذربایجان غربی

استان آذربایجان غربی در خرداد ماه، سیلاب در ارومیه را تجربه کرده که منجر به آب‌گرفتگی معابر و خانه‌های مسکونی شده و خساراتی را به شهروندان وارد آورده است. در فصول گرم سال، شهرستان تکاب با دو مورد آتش‌سوزی در جنگل‌ها و مراتع خود روبه‌رو بوده است. اگرچه میزان دقیق خسارات مشخص نیست، اما بر اهمیت حفاظت از منابع طبیعی در این منطقه تاکید دارد. با فرارسیدن فصل سرما، استان آذربایجان غربی نیز همانند سایر نقاط کشور تحت تاثیر برف و یخبندان قرار گرفته است و در بازه زمانی ۱۸ تا ۲۲ بهمن ماه، این شرایط منجر به انسداد مسیرها و جاده‌ها و تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی در تمامی شهرستان‌ها شده است. همچنین، در ۲۳ بهمن ماه، موج سرما نیز موجب تعطیلی مجدد این مراکز گردیده است. در ۲۰ اسفندماه زلزله با بزرگای ۴/۹ در ارومیه رخ داده و خسارتی نداشته است.

جدول ۱۲: رخداد حوادث و سوانح در استان آذربایجان غربی

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
خرداد	۳	سیلاب	ارومیه	آب‌گرفتگی معابر و خانه‌های مسکونی
شهریور	۱۵	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	شهرستان تکاب (مراتع روستای اوغولبیگ)	نامشخص
مهر	۲۶	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	شهرستان تکاب (مراتع مائین بلاغ)	نامشخص
بهمن	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها، تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
اسفند	۲۰	زلزله با بزرگای ۴/۹	ارومیه	بدون خسارت

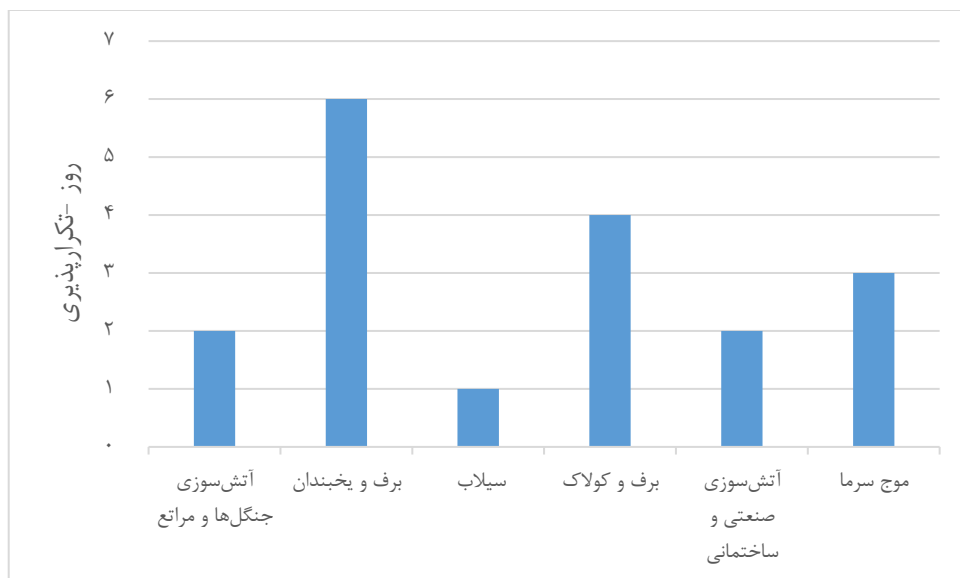
نمودار ۹: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان آذربایجان غربی

استان اصفهان

این استان در سال ۱۴۰۳، ۴۱۲ زلزله با بزرگای کمتر از ۴/۵ را تجربه کرده است. در مناطق غربی استان در جنگل‌های زاگرس، آتش‌سوزی‌های جنگل‌ها و مراتع در فصول گرم سال افزایش یافته و علاوه بر آن این استان به دلیل وجود صنایع مختلف آتش‌سوزی‌های صنعتی و ساختمانی منجر به فوت و مصدومیت را شاهد بوده است. در اردیبهشت ماه به دنبال بارندگی شدید سیلاب و آبگرفتگی در شهرستان‌های کاشان، آران و بیدگل، نائین، اردستان و نظنز به راه‌های ارتباطی، بخش کشاورزی، واحدهای مسکونی و بافت‌های تاریخی خساراتی وارد کرده است. در زمستان نیز چندین روز برف و یخبندان و موج سرما/ سرمازدگی همه شهرستان‌های استان را فراگرفته است. لازم به ذکر است همچنین خشک‌سالی و فرونشست از مخاطرات این استان می‌باشند.

جدول ۱۳: رخداد حوادث و سوانح در استان اصفهان

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
فروردین	۲۲	طوفان	کاشان	نامشخص
اردیبهشت	۴	سیلاب	کاشان، آران و بیدگل، نائین، اردستان و نظنز	انسداد و آسیب به راه‌های ارتباطی، بخش کشاورزی و واحدهای مسکونی
خرداد	۲	طوفان	همه شهرستان‌ها	سقوط ۵۴ اصله درخت و آسیب به ۱۶ خودرو
	۲۵	طوفان	همه شهرستان‌ها	شکستگی ۶۴ اصله درخت و آسیب به ۸ خودرو و شبکه‌های برق
مرداد	۱	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	اصفهان	مصدومیت یک نفر
شهریور	۸	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	بویین میاندشت	آسیب به ۹ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی علوفه‌ای
	۱۲	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	شهرستان دلیجان (حیات‌وحش موته)	آسیب به ۳ هکتار از جنگل‌ها و مراتع
مهر	۲۴	انفجار کوره ذوب در کارخانه چدن‌سازی در شهرک صنعتی امیرکبیر کاشان	کاشان	جان باختن ۶ نفر و مصدومیت ۸ نفر
دی	۱۲ تا ۱۵	برف و کولاک	اصفهان، نایین و تیران و کرون (محورهای مواصلاتی)	نامشخص
بهمن	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها، تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	۲۵	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها
اسفند	۶ و ۷	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی ادارات دولتی و مدارس

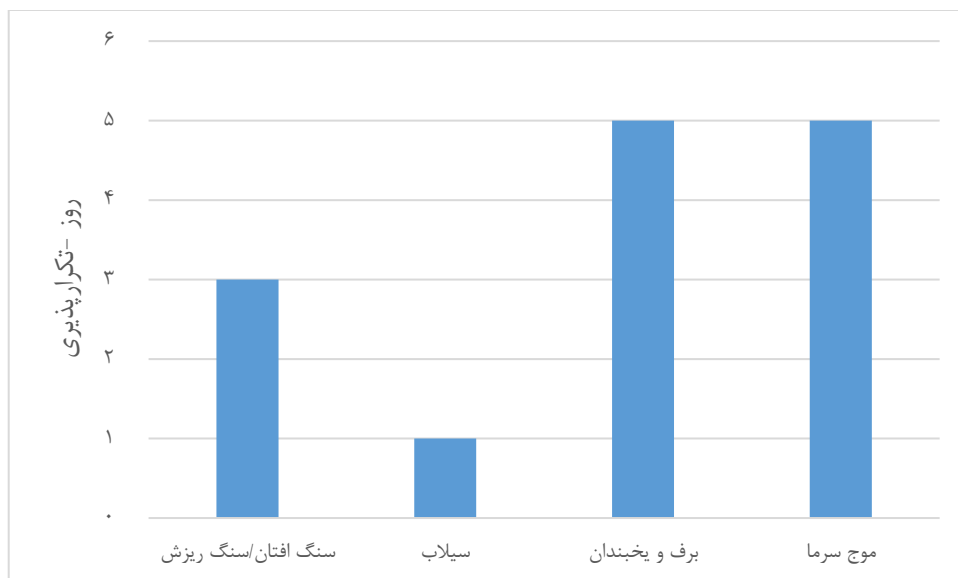
نمودار ۱۰: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان اصفهان

استان البرز

در خرداد ماه ۱۴۰۳، جاری شدن سیلاب در محور کرج - کندوان منجر به آسیب به جاده‌ها و راه‌های ارتباطی گردید. با فرارسیدن فصل پاییز، در مهر ماه، ریزش کوه در تونل ۴ کندوان سبب مسدود شدن جاده و قطع تردد شد که نشان‌دهنده مخاطرات زمین‌شناسی در این محور کوهستانی است. فصل زمستان برای استان البرز با موج‌های سرما و برف و یخبندان همراه بود که در دی و بهمن ماه، منجر به تعطیلی کامل یا گسترده دستگاه‌های دولتی و مراکز آموزشی در تمامی شهرستان‌ها گردید و همچنین سبب انسداد مسیرها و جاده‌ها شد. به طور خاص، محور کرج - چالوس در بهمن ماه شاهد دو مورد سنگ‌افتان / ریزش سنگ بود که یکی از آن‌ها منجر به جان باختن یک نفر شده است.

جدول ۱۴: رخداد حوادث و سوانح در استان البرز

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
خرداد	۲	سیلاب	شهرستان کرج (محور کرج - کندوان)	آسیب به جاده و راه‌ها
مهر	۷	ریزش کوه	شهرستان کرج (تونل ۴ کندوان)	مسدود شدن جاده و قطع تردد
دی	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی کامل
بهمن	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها، تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	۲۲	سنگ‌افتان / ریزش سنگ	شهرستان کرج (محدوده هزارچم)	نامشخص
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	۲۴	ریزش بهمن	کرج	جان باختن ۱ نفر
	۲۹	سنگ‌افتان / ریزش سنگ	شهرستان کرج (محور کرج- چالوس)	جان باختن ۱ نفر
اسفند	۶ تا ۷	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی ادارات دولتی و مدارس
	۸	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس

نمودار ۱۱: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان البرز

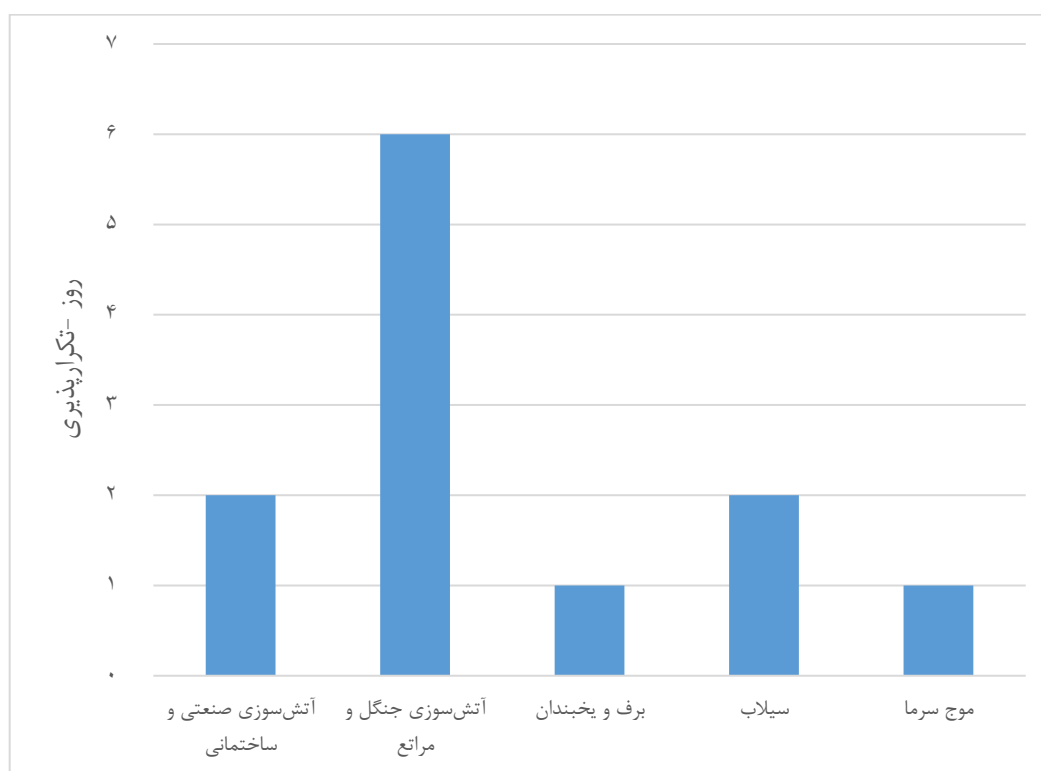
استان ایلام

سیلاب‌های خرداد و آذر در ایوان و ایلام، ناشی از الگوهای بارش شدید محلی، نشان‌دهنده آسیب‌پذیری استان در برابر رویدادهای حدی بارش است. حادثه انفجار در تأسیسات نفتی آبدانان (۵ خرداد) با جان باختن ۲ نفر، ضرورت بازبینی و ارتقاء پروتکل‌های ایمنی در صنایع نفت و گاز استان را برجسته می‌سازد. وقوع متعدد آتش‌سوزی در جنگل‌ها و مراتع استان در فصول گرم تیر و شهریور ماه منجر به از بین رفتن ۷۰۰ هکتار در ایوان شده است. نشان‌دهنده لزوم مدیریت جامع آتش‌سوزی، شامل پیشگیری، پایش و اطفاء سریع است. شرایط آب و هوایی زمستان نیز با برف و یخبندان گسترده در بهمن ماه، منجر به اختلال در تردد و تعطیلی فعالیت‌های عمومی گردید.

جدول ۱۵: رخداد حوادث و سوانح در استان ایلام

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
خرداد	۲	سیلاب	ایوان	نامشخص
	۵	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	شهرستان آبدانان (انفجار در اثر برخورد دستگاه حفاری با لوله گاز)	جان باختن ۲ نفر
تیرماه	۳ تا ۵	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	شهرستان دره‌شهر (جنگل کبیرکوه)	آسیب به ۱۵ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
	۲۲ تا ۲۳	آتش‌سوزی جنگل و مراتع	شهرستان‌های بدره و دره‌شهر (جنگل کبیرکوه)	آسیب به ۴۰ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
	۱۸	آتش‌سوزی جنگل و مراتع	شهرستان بدره	نامشخص

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
	۲۲	آتش سوزی جنگل و مراتع	شهرستان دره شهر	بین رفتن ۴۰ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
	۲۶	آتش سوزی جنگل و مراتع	شهرستان ایلام (کوه شره زول)	مصدومیت ۷ نفر
شهریور	۱۶ تا ۱۷	آتش سوزی جنگل و مراتع	شهرستان سیروان (مراتع منطقه سرتنگ زنگوان)	نامشخص
	۲۲	آتش سوزی جنگل و مراتع	ایوان	خسارت به ۷۰۰ هکتار از جنگل ها و مراتع
آذر	۶	سیلاب	ایلام	جان باختن ۱ نفر
بهمن	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان ها	انسداد مسیرها و جاده ها، تعطیلی کلیه دستگاه ها و مراکز آموزشی
اسفند	۶ تا ۷	موج سرما	همه شهرستان ها	تعطیلی ادارات و مدارس

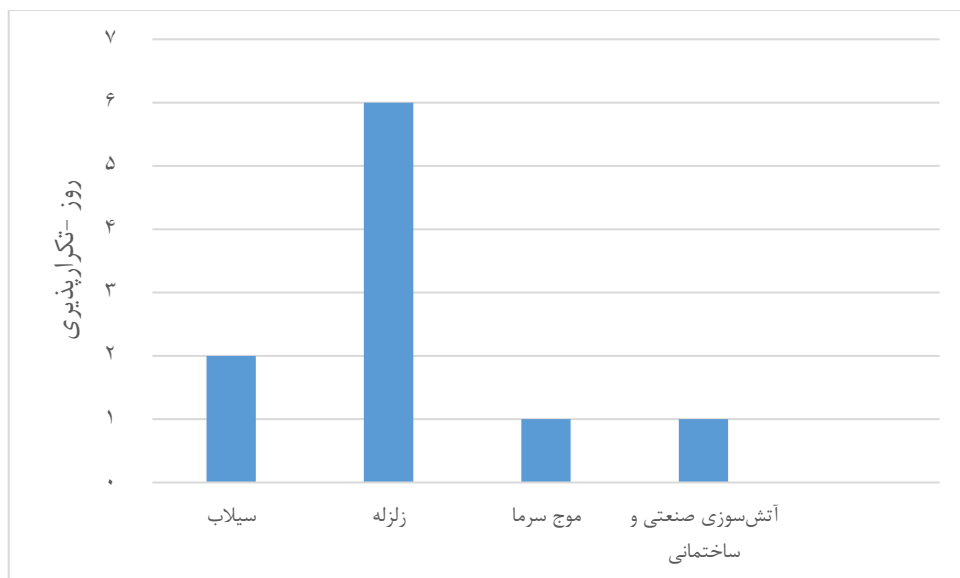
نمودار ۱۲: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان ایلام

استان بوشهر

استان بوشهر در سال ۱۴۰۳ تحت تاثیر شرایط جوی، زمین‌شناختی و صنعتی بوده که منجر به بروز حوادث متنوعی گردید. وقوع موج گرمای شدید در ۱۵ مرداد در عسلویه و مهرماه در شهرستان دشتستان، منجر به دو مورد مرگ ناشی از گرمزدگی گردید که بیانگر آسیب‌پذیری جمعیتی در برابر رویدادهای حدی دما در این منطقه است. آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی ۳ شهریور ماه در بوشهر، منجر به جان‌باختن یک نفر و مصدومیت ۵ نفر گردید. استان بوشهر در بازه زمانی آذر و دی ماه شاهد فعالیت لرزه‌ای قابل توجهی بود. چندین زلزله در شهرستان‌های دشتستان و جم است. در نهایت برف، یخبندان و سرمای ناشی از آن در ۲۵ بهمن، منجر به تعطیلی گردید. در این استان زلزله‌هایی با بزرگای بیشتر از ۴/۵ بیشترین رخداد این سال بوده است.

جدول ۱۶: رخداد حوادث و سوانح در استان بوشهر

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
مرداد	۱۵	موج گرما	عسلویه	جان باختن ۱ نفر
مهر	۱۰	موج گرما	دشتستان	جان باختن ۱ نفر
شهریور	۳	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	بوشهر	جان باختن ۱ نفر و مصدومیت ۵ نفر
آذر	۱	زلزله با بزرگای ۴/۶	دشتستان	نامشخص
	۱۵	زلزله با بزرگای ۴/۷	دشتی (شنبه)	نامشخص
دی	۱۷	زلزله با بزرگای ۵/۲	جم (شهر ریز)	نامشخص
	۱۷	زلزله با بزرگای ۴/۶	جم (شهر ریز)	نامشخص
	۱۷	زلزله با بزرگای ۴/۸	جم (شهر ریز)	نامشخص
	۲۷	زلزله با بزرگای ۴/۷	دشتستان (وحدتیه)	نامشخص
بهمن	۲۵	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها
	۱۶	زلزله با بزرگای ۴/۶	جم (شهر ریز)	نامشخص

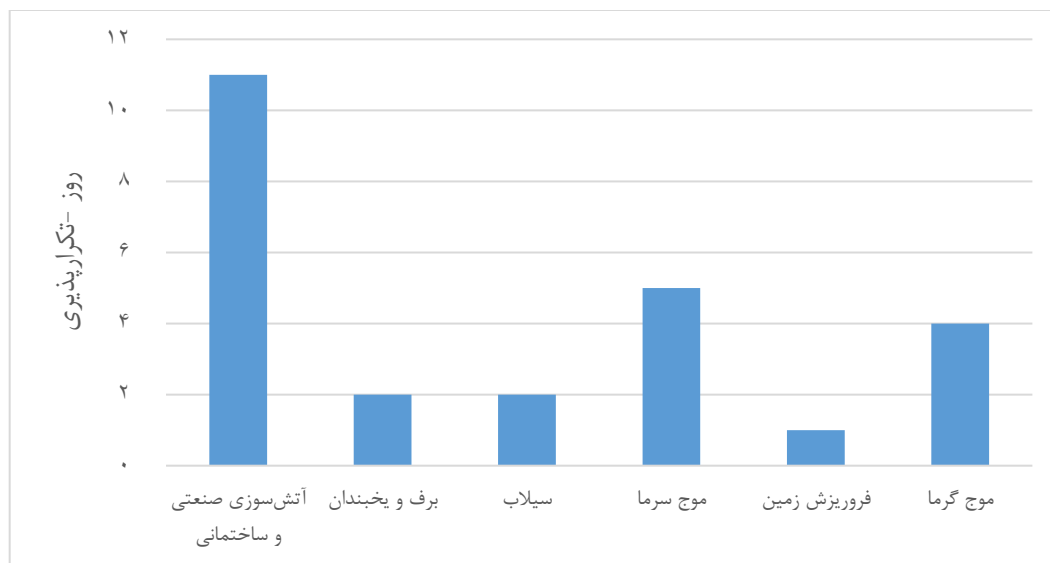
نمودار ۱۳: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان بوشهر

استان تهران

استان تهران در سال ۱۴۰۳ با گستره‌ای از حوادث طبیعی و انسان‌ساز مواجه بوده است که به لحاظ تنوع، تمرکز جمعیتی و صنعتی این استان، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بررسی رویدادهای این سال نشان می‌دهد که مخاطراتی نظیر سیلاب در مناطق شرقی، موج گرما در تابستان، فروریزش زمین در پایتخت و به ویژه وقوع مکرر آتش‌سوزی‌های صنعتی و ساختمانی در نقاط مختلف تهران و حومه، چالش‌های متعددی را برای مدیریت ایمنی و بحران در این استان ایجاد کرده است. علاوه بر این، شرایط سخت آب و هوایی زمستان، به ویژه موج‌های سرما و برف و یخبندان، منجر به اختلال در فعالیتهای روزمره و حتی تلفات انسانی در مناطق کوهستانی شده است.

جدول ۱۷: رخداد حوادث و سوانح در استان تهران

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
تیر	۶	سیلاب	فیروزکوه	نامشخص
	۱۶	سیلاب	دماوند	نامشخص
مرداد	۶ تا ۹	موج گرما	تهران	بستری ۱۸ نفر در مراکز درمانی
	۵	فروریزش زمین	تهران	آسیب به یک دستگاه خودرو و مصدومیت ۱ نفر
مهر	۲۱	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	تهران (بازار آهن شادآباد)	جان باختن ۳ نفر و مصدومیت ۷ نفر
آبان	۴	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	تهران (استخر موج های طلایی)	۱۹ نفر مصدوم
	۱۴	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	فیروزکوه (آپارتمان مسکونی)	مصدومیت ۳ نفر و تخریب ۵ واحد آپارتمان
	۱۹	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	تهران (هتل رامتین)	۲۹ نفر مصدوم
	۲۹	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	تهران (انبار مواد شیمیایی خیابان ناصر خسرو)	نامشخص
آذر	۱	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	تهران (انفجار کپسول گاز)	جان باختن ۱ نفر و مصدومیت ۱ نفر
	۱۶	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	تهران (کارگاه مبل سازی)	جان باختن ۱ نفر
دی	۲۲	موج سرما	همه شهرستان ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۱۳	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	صفادشت (شهرک صنعتی صفادشت، کارخانه پارچه)	۵ نفر مصدوم
بهمن	۲۳	موج سرما	همه شهرستان ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۱	برف و یخبندان	دماوند (کوهنورد)	جان باختن ۴ نفر
	۲۵	برف و یخبندان	همه شهرستان ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۵	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	تهران	جان باختن ۳ نفر
اسفند	۶ تا ۷	موج سرما	همه شهرستان ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۸	موج سرما	همه شهرستان ها	تعطیلی مدارس
	۸	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	تهران (محل بهارستان)	مصدومیت ۴ نفر
	۱۷	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	تهران (بزرگراه یاسینی)	جان باختن ۱ نفر، مصدومیت ۱۰ نفر

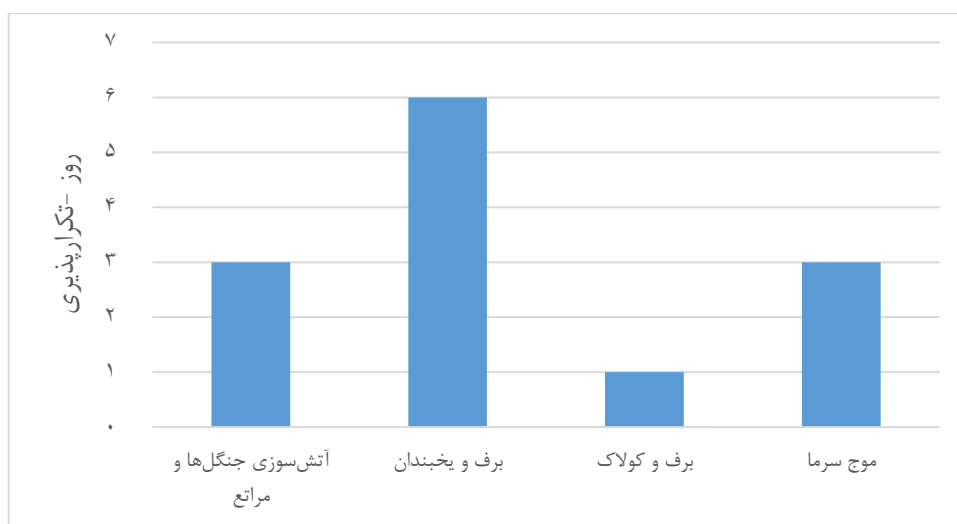
نمودار ۱۴ : تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان تهران

استان چهارمحال و بختیاری

در فصل گرم سال، وقوع آتش سوزی در جنگل ها و مراتع شهرستان های اردل و بروجن نشان دهنده آسیب پذیری پوشش گیاهی در این دوره بوده است؛ به طوری که در شهریور ماه، ۸۰ هکتار از جنگل های بلوط اردل دچار حریق شد. البته وقوع آتش سوزی در تالاب گندمان بروجن در اسفند ماه نشان می دهد که خطر حریق در این استان تنها محدود به فصول گرم نیست و ممکن است با عوامل غیرطبیعی نیز مرتبط باشد. با فرارسیدن فصل سرما، استان به شدت تحت تاثیر شرایط جوی زمستانی قرار گرفت. بارش برف سنگین و کولاک در دی ماه منجر به اختلال در راه های ارتباطی تمامی شهرستان ها شد. این استان در سال ۱۴۰۳ زلزله با بزرگای بیشتر ۴/۵ را تجربه نکرده است. موج های سرما نیز در دی و بهمن ماه، چندین بار سبب تعطیلی مدارس و ادارات در سطح استان گردید. به طور خاص، بازه زمانی ۱۸ تا ۲۲ بهمن شاهد برف و یخبندان گسترده بود که علاوه بر انسداد مسیرها و جاده ها، تعطیلی کلیه دستگاه ها و مراکز آموزشی را نیز به دنبال داشت.

جدول ۱۸: رخداد حوادث و سوانح در استان چهارمحال و بختیاری

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
شهریور	۹	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	اردل	آسیب به ۸۰ هکتار جنگل بلوط
آبان	۸	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	بروجن (تالاب دهنو)	نامشخص
دی	۱۳	برف و کولاک	راه‌های مواصلاتی همه شهرستان‌ها	نامشخص
	۱۵	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس
	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
بهمن	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها، تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	۲۵	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها
اسفند	۵	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	بروجن (تالاب گندمان)	نامشخص

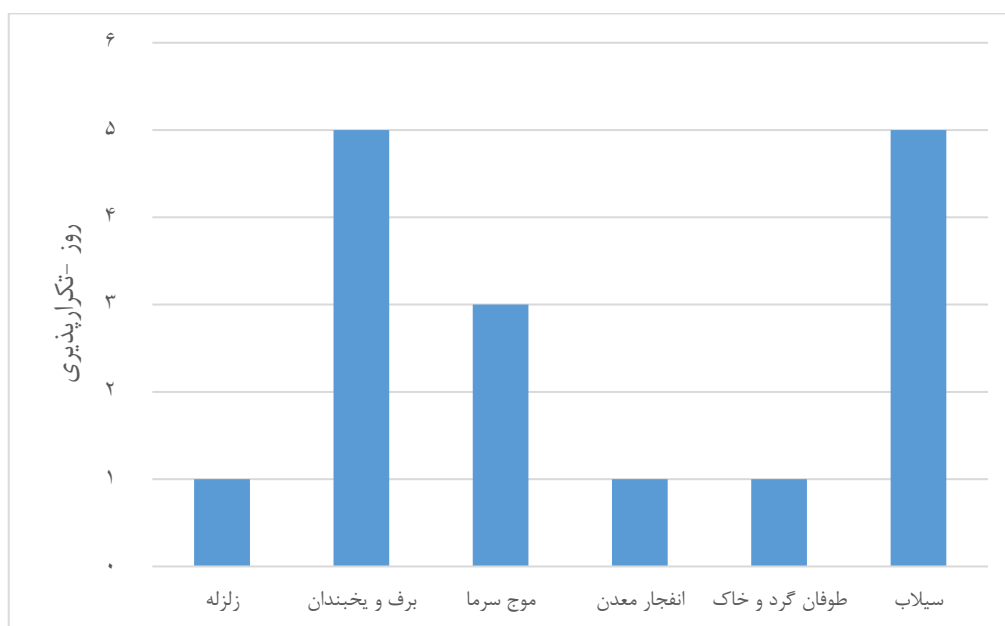
نمودار ۱۵: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان چهارمحال و بختیاری

استان خراسان جنوبی

در اردیبهشت ماه وقوع دو موج سیلاب پی در پی مناطق وسیعی از استان شامل زیرکوه، بشرویه، سرایان و طبس، بیرجند و سایر شهرستان‌ها را تحت تاثیر قرار داد که منجر به انسداد و آسیب به راه‌های ارتباطی، زیرساخت‌های حیاتی آب و برق، بخش کشاورزی و واحدهای مسکونی گردید و نشان‌دهنده آسیب‌پذیری استان در برابر بارش‌های شدید و ناگهانی است. در اواخر تیر ماه، وقوع زلزله‌ای به بزرگی ۵/۴ در درمیان نیز لرزه‌هایی را در منطقه ایجاد کرد که اگرچه خسارات آن مشخص نیست، اما یادآور خطر لرزه‌خیزی استان است. در مرداد ماه، شهر بیرجند با پدیده طوفان گرد و خاک مواجه شد که مشکلات زیست‌محیطی و بهداشتی را به همراه داشت. فاجعه‌بارترین حادثه سال، انفجار معدن معدنجو در طبس در شهریور ماه بود که منجر به جان باختن ۵۲ نفر و مصدومیت ۲۰ نفر گردید و ضرورت رعایت ایمنی و نظارت دقیق در معادن استان را به شدت گوشزد می‌کند. در فصل زمستان، استان نیز تحت تاثیر موج‌های سرما قرار گرفت که در دی ماه منجر به تعطیلی مدارس در برخی روزها و در ۲۲ دی ماه به تعطیلی مدارس و ادارات در تمامی شهرستان‌ها منجر شد. همچنین، بارش برف و یخبندان گسترده در بازه زمانی ۱۸ تا ۲۲ بهمن ماه، سبب انسداد مسیرها و جاده‌ها و تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی در سطح استان گردید.

جدول ۱۹: رخداد حوادث و سوانح در استان خراسان جنوبی

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
اردیبهشت	۵ تا ۶	سیلاب	زیرکوه، بشرویه، سرایان و طبس	انسداد و آسیب به راه‌های ارتباطی، زیرساخت‌های آب و برق، بخش کشاورزی و واحدهای مسکونی
	۱۳ تا ۱۵	سیلاب	طبس، بیرجند، بشرویه، خوسف، سربیشه، نهبندان و قائنات	انسداد و آسیب به راه‌های ارتباطی، بخش کشاورزی و واحدهای مسکونی
تیر	۳۱	زلزله با بزرگای ۴/۵	درمیان	نامشخص
مرداد	۲۸	طوفان گرد و خاک	بیرجند	نامشخص
شهریور	۳۱	انفجار معدن	طبس (نشت گاز متان در معدن معدنجو)	جان باختن ۵۲ نفر و مصدومیت ۲۰ نفر
دی	۱۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس
	۱۵	موج سرما	زیرکوه، درمیان، سربیشه و نهبندان	تعطیلی مدارس
	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
بهمن	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها، تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی

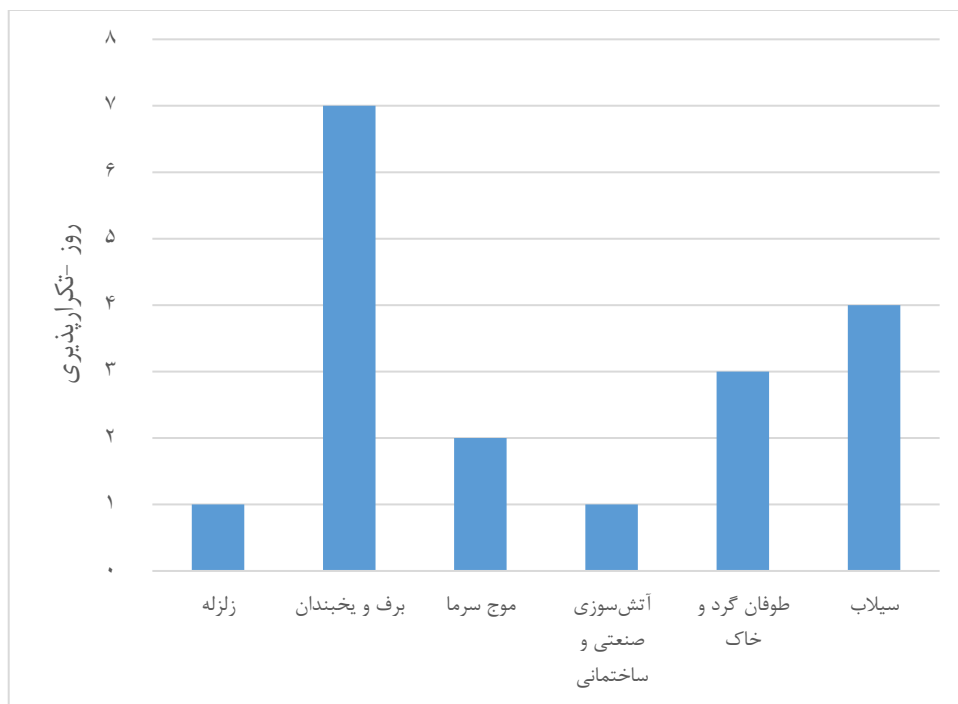
نمودار ۱۶: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان خراسان جنوبی

استان خراسان رضوی

استان خراسان رضوی در سال ۱۴۰۳ با طیفی از حوادث طبیعی و انسان‌ساز دست به گریبان بوده که تنوع آب و هوایی و تمرکز جمعیتی و صنعتی در این استان را نشان می‌دهد. در اردیبهشت ماه، وقوع طوفان شن در مناطق غربی استان (سبزوار و...) و سیلاب گسترده در مشهد و فریمان، خسارات قابل توجهی به زیرساخت‌ها، بخش کشاورزی و واحدهای مسکونی و تجاری وارد آورد و منجر به جان باختن ۱۲ نفر گردید. در خرداد ماه، زلزله‌ای به بزرگای ۵ در کاشمر، علاوه بر تلفات جانی و مصدومیت گسترده، خسارات سنگینی به واحدهای مسکونی و زیربنایی وارد کرد. در فصول گرم، پدیده طوفان گرد و خاک در شهرستان‌های مختلف از جمله خواف و مشهد، مشکلات زیست‌محیطی و بهداشتی را به همراه داشت. با فرارسیدن فصل سرما، بارش برف و یخبندان در آذر و دی ماه منجر به انسداد جاده‌ها و لغو پروازها در برخی مناطق و اختلال در تردد در محورهای مواصلاتی همه شهرستان‌ها گردید. موج‌های سرما نیز در دی و بهمن ماه، فعالیت‌های آموزشی و اداری را در سطح استان مختل کرد. وقوع آتش‌سوزی صنعتی در نیشابور در آذر ماه نیز منجر به جان باختن ۴ نفر شد.

جدول ۲۰: رخداد حوادث و سوانح در استان خراسان رضوی

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
اردیبهشت	۱۹	طوفان شن	سبزوار، داورزن و بردمسکن	سقوط درختان بر روی کابل‌های برق، خودروها، معابر و ریزش سقف برخی واحدهای مسکونی
	۲۶ تا ۲۹	سیلاب	مشهد و فریمان	انسداد و آسیب به راه‌های ارتباطی، زیرساخت‌های آب و برق و بخش کشاورزی، تخریب و خسارت به ۲۴۳۰ واحد مسکونی و تجاری، جان باختن ۱۲ نفر
خرداد	۲۹	زلزله با بزرگای ۵	کاشمر	جان باختن ۴ نفر و مصدومیت ۱۲۰ نفر، آسیب به تأسیسات زیربنایی و بخش کشاورزی، تخریب ۱۵۰۰ واحد مسکونی و خسارت به ۲۰۰۰ واحد مسکونی
مرداد	۷	طوفان گرد و خاک	خواف	نامشخص
مهر	۹	طوفان گرد و خاک	مشهد، رشتخوار، تربت جام، تایباد، خواف، صالح آباد، سبزوار و نیشابور	نامشخص
آذر	۲۵	برف و یخبندان	درگز، قوچان، کلات، مشهد، کاشمر و نیشابور	انسداد جاده‌ها و لغو پروازها
	۱۴	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	نیشابور (کارخانه روغن نباتی)	۴ نفر جان باخته و ۱ نفر مصدوم
دی	۱۱	برف و کولاک	محورهای مواصلاتی همه شهرستان‌ها	نامشخص
	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
بهمن	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۱۸ تا ۲۳	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها، تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی

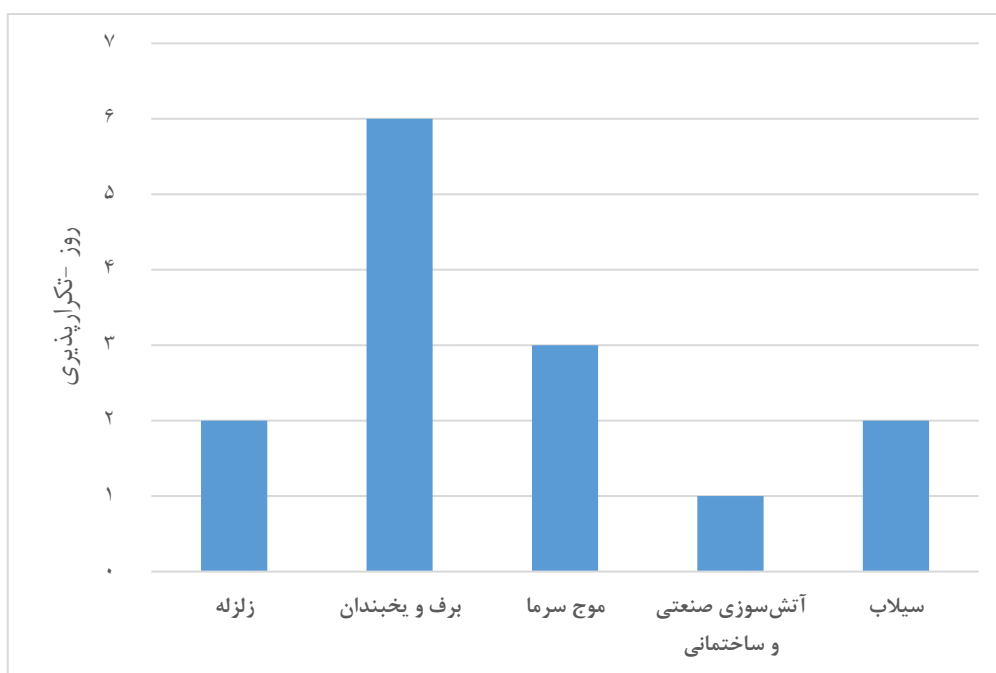
نمودار ۱۷: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان خراسان رضوی

استان خراسان شمالی

استان خراسان شمالی در سال ۱۴۰۳ تحت تاثیر حوادث جوی و زمین‌شناختی متعددی قرار گرفت. در فصل تابستان، وقوع سیلاب در شهرستان‌های رازوجرگلان، بجنورد، شیروان و مانه و سملقان نشان‌دهنده آسیب‌پذیری برخی مناطق در برابر بارش‌های شدید بود. مهر ماه برای بجنورد با وقوع دو زمین‌لرزه همراه بود که زلزله‌ای با بزرگای ۵/۱ منجر به مصدومیت ۳۳ نفر و آسیب به منازل روستایی شد. در فصل پاییز، آتش‌سوزی در کارخانه رب فاروج نیز ۱۷ نفر را راهی بیمارستان کرد. با فرارسیدن زمستان، بارش برف و یخبندان در آذر ماه سبب انسداد جاده‌ها در مانه و سملقان و بجنورد شد و موج‌های سرما در دی و بهمن ماه، چندین بار فعالیت‌های آموزشی و اداری را در سطح استان مختل کرد، به طوری که در بازه زمانی ۱۸ تا ۲۲ بهمن، شاهد انسداد گسترده مسیرها و تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی بودیم.

جدول ۲۱: رخداد حوادث و سوانح در استان خراسان شمالی

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
تیر	۱	سیلاب	رازوجرگلان، بجنورد، شیروان، مانه و سملقان	نامشخص
	۲۲	سیلاب	شیروان، بجنورد و رازوجرگلان	نامشخص
مهر	۱	زلزله با بزرگای ۴/۷	بجنورد	نامشخص
	۱	زلزله با بزرگای ۵/۱	بجنورد	مصدومیت ۳۳ نفر و آسیب به دیوارهای منازل روستاها
آبان	۱۰	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	فاروج (کارخانه رب فاروج)	مصدومیت ۱۷ نفر
آذر	۲۵	برف و یخبندان	مانه و سملقان و بجنورد	انسداد جاده‌ها
دی	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
بهمن	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها، تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	۸	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس
اسفند				

نمودار ۱۸: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان خراسان شمالی

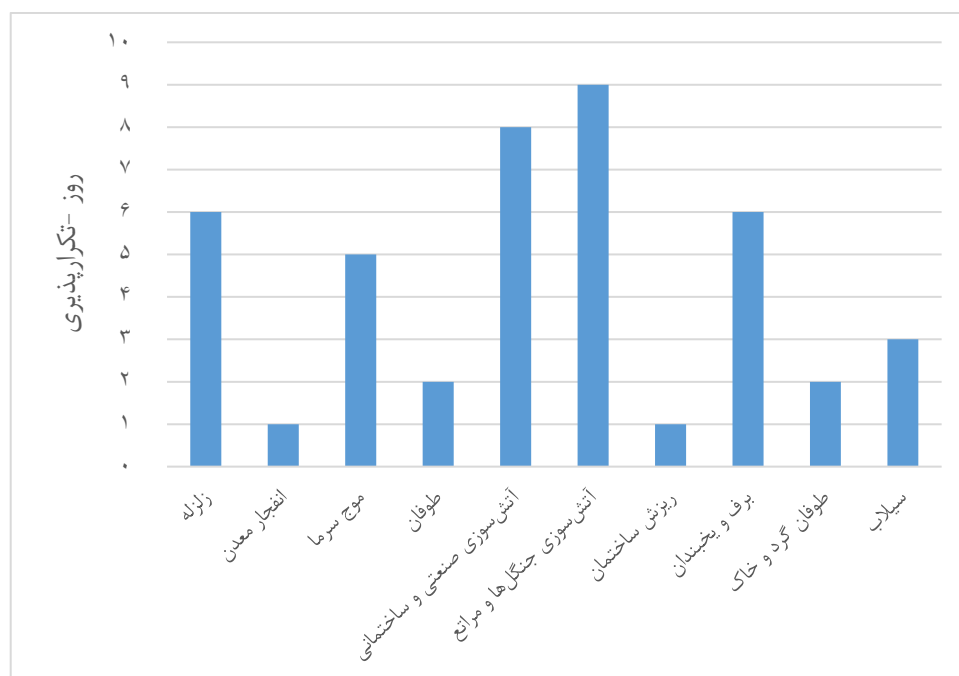
استان خوزستان

استان خوزستان در فصل بهار با وقوع طوفان‌هایی در ایزده و اهواز مواجه بود که منجر به اختلال در زیرساخت‌های حیاتی از جمله برق و تلفن و نیز وارد آمدن خسارت به بخش کشاورزی شد. همچنین، فعالیت لرزه‌ای در این استان قابل توجه بوده و ثبت سه زمین‌لرزه با بزرگای بیش از ۵، بر ضرورت تقویت آمادگی در برابر زلزله تأکید دارد. در فصل گرم سال، منطقه حفاظت‌شده خائیز در شهرستان بهبهان دچار آتش‌سوزی گسترده‌ای شد که حدود ۴۰۰ هکتار از پوشش گیاهی آن را از بین برد. افزون بر این، آتش‌سوزی دیگری در جنگل‌ها و مراتع کرخه نیز به وقوع پیوست. علاوه بر آن بر اساس گزارش سازمان پزشکی قانونی در ماه‌های اردیبهشت، خرداد و شهریور ۳ نفر بر اثر برخورد صاعقه جان باخته‌اند که به دلیل مشخص نبودن دقیق ماه فوت در جدول زیر ذکر نشده است.

جدول ۲۲: رخداد حوادث و سوانح در استان خوزستان

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
فروردین	۶	طوفان	ایزده	قطعی برق و اختلال در شبکه تلفن همراه
	۱۷	زلزله با بزرگای ۴/۸	رامشیر	نامشخص
اردیبهشت	۱۴	طوفان	اهواز	سقوط درختان و آسیب به شبکه خطوط انتقال برق و بخش کشاورزی
تیر	۱۷ تا ۲۳	آتش‌سوزی جنگل و مراتع	بهبهان (منطقه حفاظت‌شده خائیز)	خسارت به ۴۰۰ هکتار پوشش گیاهی
	۲۶	زلزله با بزرگای ۴/۶	دزفول	نامشخص
مرداد	۳	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	کرخه	نامشخص
شهریور	یک	طوفان گرد و خاک	بهبهان	خسارت به زیرساخت‌های برق‌رسانی
مهر	۱۸	انفجار معدن	باغملک (معدن هفتکل)	مصدومیت ۳ نفر
	۲۴	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	شوشتر (پالایشگاه پتروپارس)	جان باختن ۲ نفر و مصدومیت ۱ نفر
آبان	۱	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	شهرستان مسجد سلیمان (منزل مسکونی)	جان باختن ۱ نفر و مصدومیت ۲ نفر
	۱۳	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	دزفول (روستای دره لیرگه دورک)	سوختن کامل ۴ منزل مسکونی
	۱۳	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	شهرستان دزفول (روستای دره لیرگه دورک)	سوختن کامل ۴ منزل مسکونی
آذر	۱۰	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	اهواز (انفجار گاز منزل مسکونی)	مصدومیت ۳ نفر
	۱۱	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	شهرستان اهواز (انبار مصالح ساختمانی)	مصدومیت ۳ نفر ۱۳.

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
	۱۱	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	شهرستان بندر ماهشهر (منزل مسکونی)	مصدومیت ۴ نفر
	۲۶	ریزش ساختمان	شهرستان اهواز	نامشخص
	۱۵	زلزله با بزرگای ۵/۲	ایذه	نامشخص
	۱۵	زلزله با بزرگای ۴/۸	ایذه	نامشخص
	۱۵	زلزله با بزرگای ۵/۶	ایذه	مصدوم شدن ۴۸ نفر و خسارت به ۱۱۷۴ ساختمان
دی	۲۴	موج سرما	همه شهرستانها	تعطیلی مدارس
بهمن	۱۸	طوفان گرد و خاک	اهواز	آسیب به ۵۰ پایه برق و قطعی برق
	۲۵	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	شهرستان اهواز (انبار ابر و اسفنج)	نامشخص
	۲۸	زلزله با بزرگای ۵/۴	اندیمشک	آسیب به ۲۰ واحد مسکونی
اسفند	۸	موج سرما	ایذه	تعطیلی مدارس
	۲۶	آتش سوزی جنگلها و مراتع	هویزه (تالاب هورالعظیم)	تعطیلی مدارس و ادارات
	۸	زلزله با بزرگای ۴/۶	اندیکا	نامشخص

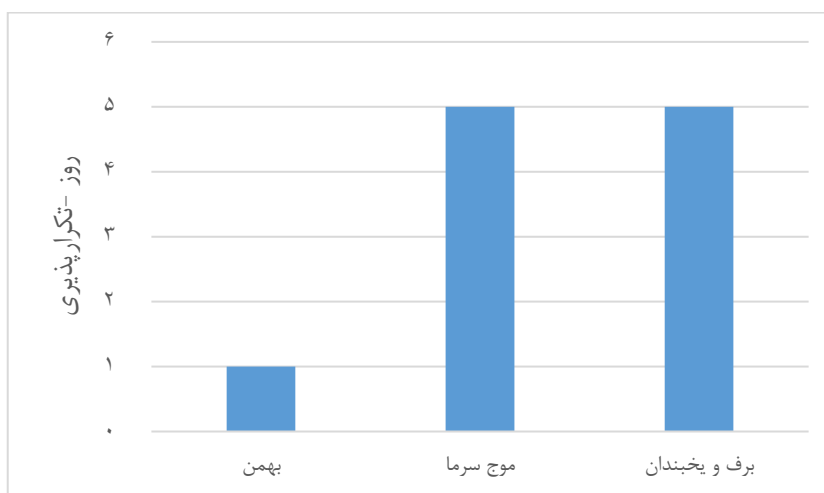
نمودار ۱۹: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان خوزستان

استان زنجان

استان زنجان در سال ۱۴۰۳ عمدتاً تحت تاثیر شرایط آب و هوایی سرد و زمستانی قرار گرفت. در دی و اسفند ماه، موج‌های سرما چندین بار منجر به تعطیلی مدارس و ادارات در سطح استان شد. بارش برف سنگین و یخبندان گسترده در بازه زمانی ۱۸ تا ۲۲ بهمن ماه، سبب انسداد مسیرها و جاده‌ها و تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی گردید که نشان‌دهنده چالش‌های ناشی از زمستان‌های سخت در این منطقه است. در ۲۱ بهمن ماه، بهمن در شهرستان سلطانیه منجر به جان باختن یک نفر شد که بر لزوم رعایت نکات ایمنی در فصل زمستان تاکید دارد.

جدول ۲۳: رخداد حوادث و سوانح در استان زنجان

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
دی	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	نامشخص
بهمن	۲۱	بهمن	شهرستان سلطانیه	جان باختن ۱ نفر
	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها، تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی کلیه دستگاه‌ها و مراکز آموزشی
	۶ تا ۷	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی ادارات و مدارس
اسفند	۸	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس

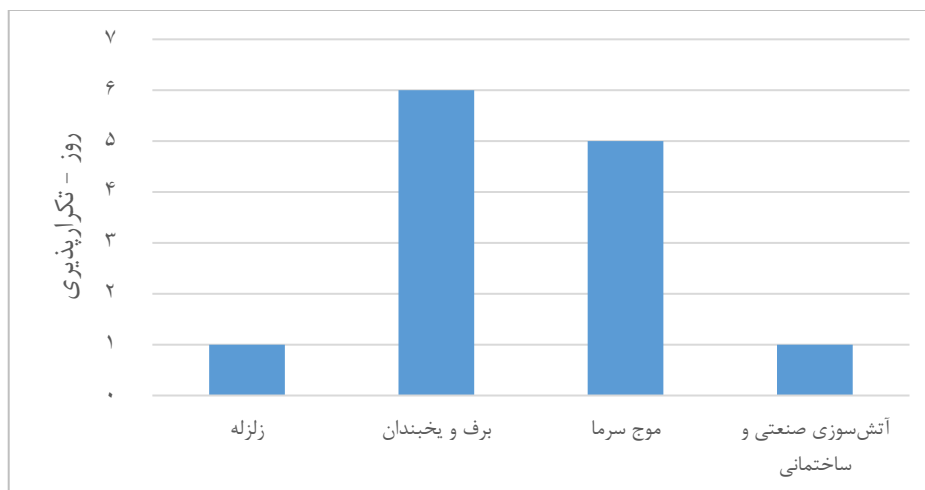
نمودار ۲۰: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان زنجان

استان سمنان

استان سمنان با آب و هوایی نیمه‌بیابانی و صنایع متنوع در سال ۱۴۰۳ با حوادث متعددی روبرو بوده است. طبق گزارش اعلام جان‌باختگان توسط سازمان پزشکی قانونی، در تیرماه ۱۴۰۳ یک نفر بر اثر صاعقه در شهرستان شاهرود جان باخته است و در مهرماه نیز یک نفر بر اثر گرمزدگی در شهرستان سمنان جان خود را از دست داده همچنین در مهر ماه، وقوع آتش‌سوزی در شهرک صنعتی گرمسار منجر به مصدومیت ۷ نفر گردید که بر لزوم رعایت ایمنی در واحدهای صنعتی تاکید دارد. آبان ماه شاهد وقوع زلزله‌ای به بزرگی ۴/۸ در گرمسار بود که علاوه بر مصدومیت تعدادی از شهروندان، باعث قطع برق و اختلال در دسترسی به اینترنت شد و آسیب‌پذیری زیرساخت‌های حیاتی در برابر زلزله را نشان داد. فصل زمستان برای این استان با موج‌های سرما و برف و یخبندان همراه بود که در دی و بهمن ماه، چندین بار منجر به تعطیلی مدارس و ادارات در سطح استان گردید. همچنین، گردنه گونو در مهدیشهر در ۲۵ بهمن ماه به دلیل برف و یخبندان مسدود شد.

جدول ۲۴: رخداد حوادث و سوانح در استان سمنان

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
تیر	نامشخص	صاعقه	شاهرود	جان‌باختن ۱ نفر
مهر	۲	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	گرمسار (شهرک صنعتی گرمسار)	مصدومیت ۷ نفر
	نامشخص	گرمزدگی	سمنان	جان‌باختن ۱ نفر
آبان	۱۳	زلزله با بزرگای ۴/۸	گرمسار	مصدومیت ۹ نفر و قطع برق منازل مسکونی و قطع دسترسی به اینترنت
دی	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
بهمن	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۵	برف و یخبندان	مهدیشهر (گردنه گونو)	انسداد مسیرها و جاده‌ها
اسفند	۶ تا ۷	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی ادارات و مدارس
	۸	موج سرما	میامی، شاهرود و مهدیشهر	تعطیلی مدارس

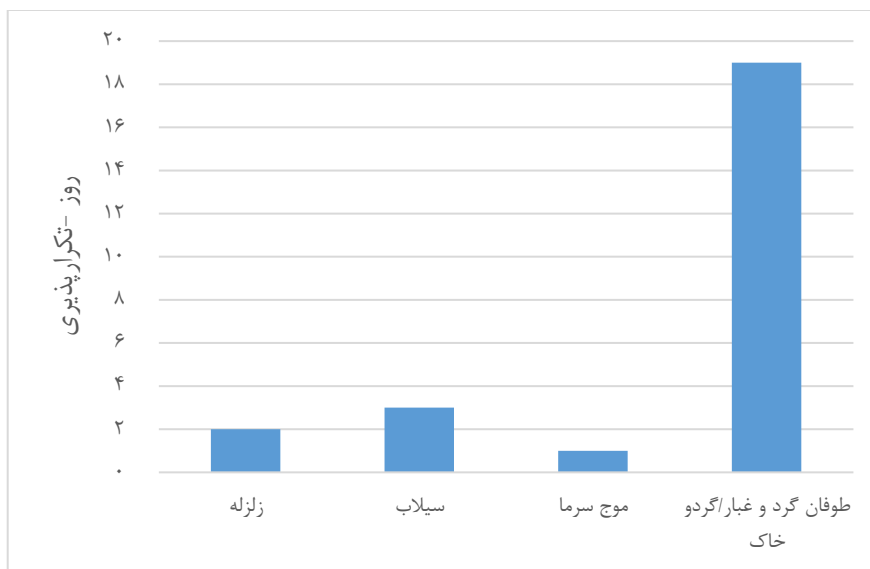
نمودار ۲۱: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان سمنان

استان سیستان و بلوچستان

استان سیستان و بلوچستان با آب و هوایی گرم و خشک و هم‌مرز با دو کشور به طور غالب تحت تاثیر مخاطرات جوی از جمله طوفان‌های گرد و خاک/ گرد و غبار و همچنین سیلاب و زلزله قرار داشته است. در فروردین ماه، وقوع زلزله‌ای با بزرگای ۴/۸ در ایرانشهر منجر به قطعی آب و برق شد و در ادامه، سیلاب گسترده در تمامی شهرستان‌های استان، خسارات سنگینی به زیرساخت‌ها، بخش کشاورزی و واحدهای مسکونی وارد کرد و ۳ نفر جان باختند. در فصل بهار و تابستان، گرد و خاک/ گرد و غبار به طور مکرر در مناطق مختلف استان به ویژه زاهدان و منطقه سیستان (زابل و...) رخ داد که در اردیبهشت ماه منجر به مصدومیت تعداد زیادی از شهروندان گردید و در ماه‌های بعد نیز مشکلات تنفسی و افزایش مراجعات به مراکز درمانی را به همراه داشت. در اسفند ماه نیز، زاهدان و میرجاوه شاهد تعطیلی مدارس به دلیل طوفان گرد و خاک/ گرد و غبار بودند. علاوه بر این، وقوع زلزله‌ای با بزرگای ۵/۲ در ایرانشهر در اسفند ماه در این منطقه رخ داده است.

جدول ۲۵: رخداد حوادث و سوانح در استان سیستان و بلوچستان

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان(ها)	خسارات
فروردین	۲۹	زلزله با بزرگای ۴/۸	ایران شهر	قطعی آب و برق
	۲۸ تا ۳۰	سیلاب	همه شهرستانها	انسداد و آسیب دیدن راههای ارتباطی، آسیب به بخش کشاورزی، واحدهای مسکونی و اداری، زیرساختهای برق و آب، جان باختن ۳ نفر
اردیبهشت	۶	طوفان شن	زاهدان	آسیب به دیوار خانههای مسکونی
	۲۱	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	همه شهرستانها	مصدومیت ۳۲۴ نفر
مرداد	۸ تا ۱۲	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	زاهدان	افزایش مراجعات به مراکز درمانی
	۲۸	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	میرجاوه، زابل، زهک، هامون، هیرمند و نیمروز	نامشخص
شهریور	۸ تا ۹	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	زاهدان، زهک و زابل	نامشخص
	۷ تا ۱۰	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	زابل، زهک، هامون، هیرمند و نیمروز	مصدومیت ۱۲۰ نفر
	۱۲	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	زابل	نامشخص
	۱۷	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	زابل	نامشخص
	۲۰	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	همه شهرستانها	نامشخص
آذر	۲۵	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	زابل و ایران شهر	کاهش دید افقی
اسفند	۸	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	زاهدان و میرجاوه	تعطیلی مدارس
	۷	موج سرما	زاهدان، زابل، هیرمند، زهک، هامون، نیمروز، خاش، تفتان، میرجاوه و دلگان	تعطیلی مدارس
	۱۳	زلزله با بزرگای ۵/۲	ایران شهر	نامشخص

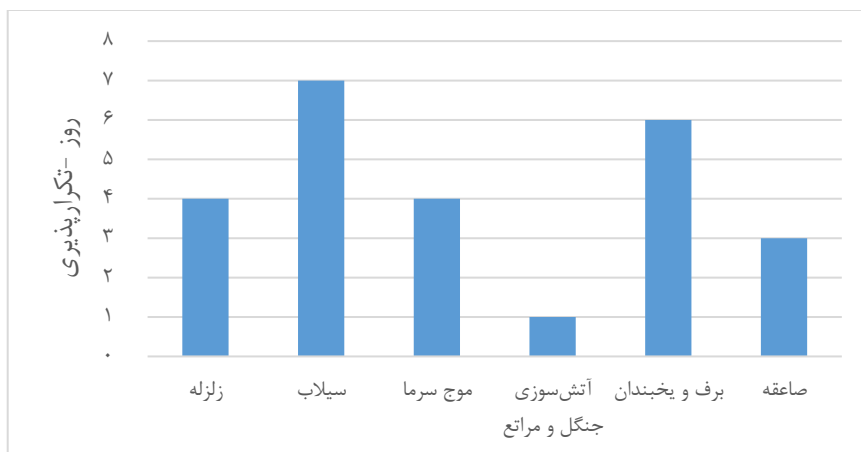
نمودار ۲۲: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان سیستان و بلوچستان

استان فارس

استان فارس با ترکیبی از مخاطرات جوی، زمین‌شناختی و آتش‌سوزی مواجه بوده است که تنوع آب و هوایی و جغرافیایی این استان را منعکس می‌سازد. در فروردین ماه، وقوع سیلاب گسترده در تمامی شهرستان‌ها خسارات قابل توجهی به زیرساخت‌ها، کشاورزی و واحدهای مسکونی وارد کرد و منجر به جان باختن ۴ نفر شد. علاوه بر آن فعالیت لرزه‌ای نیز در این استان قابل توجه بوده و چندین زلزله با بزرگای متفاوت در لامرد، فراه‌بند و کازرون به ثبت رسید که برخی از آن‌ها آسیب‌های جزئی به ساختمان‌ها و بناهای تاریخی وارد کرد. در فصل گرم سال، آتش‌سوزی در مراتع ممسنی به وسعت ۲۰۰ هکتار رخ داد و در اواخر مرداد ماه نیز، سیلاب در سروستان خسارات شدیدی به بخش کشاورزی و تاسیسات زیربنایی وارد کرد و سیلاب‌های پی‌درپی در نی‌ریز، داراب، اوز و استهبان نیز منجر به آسیب به خودروها و منازل مسکونی و تخلیه برخی روستاها شد. صاعقه نیز در شهریور ماه در فسا و ممسنی منجر به تلفات جانی و مصدومیت گردید. فصل زمستان برای این استان با موج‌های سرما و برف و یخبندان همراه بود که در دی و بهمن ماه، چندین بار منجر به تعطیلی مدارس و ادارات در سطح استان و انسداد برخی مسیرها گردید.

جدول ۲۶: رخداد حوادث و سوانح در استان فارس

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
فروردین	۲۸ تا ۳۰	سیلاب	همه شهرستان‌ها	انسداد و آسیب دیدن راه‌های ارتباطی، آسیب به بخش کشاورزی، واحدهای مسکونی و اداری، زیرساخت‌های برق و آب، جان باختن ۳ نفر
اردیبهشت	۲۲	زلزله با بزرگای ۴/۶	شهرستان لامرد	آسیب جزئی به بیش از ۳۰۰ واحد مسکونی و بنای تاریخی
خرداد	۳	زلزله با بزرگای ۴/۸	لامرد	آسیب جزئی به برخی دیوارها و بناها در بافت فرسوده
تیرماه	۳۱	آتش‌سوزی جنگل و مراتع	ممسنی	آسیب به ۲۰۰ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
مرداد	۳۰	سیلاب	سروستان	خسارت شدید به باغ‌ها، محصولات کشاورزی، تاسیسات زیر بنایی بخش کشاورزی، اماکن دامی و عشایر
	۳۰ تا ۳۱	سیلاب	نیریز، داراب، اوز و استهبان	آسیب به ۱۰ خودرو و ۵۰ ساختمان مسکونی در اوز، تخلیه دو روستا با حدود ۳۰۰ منزل به دلیل آبگرفتگی در شهرستان داراب
	۳۰	سیلاب	شیراز	نامشخص
شهریور	۱	صاعقه	فسا	جان باختن یک نفر
	۱	صاعقه	فیروزآباد	مصدومیت ۲ نفر
	۱	صاعقه	ممسنی	جان باختن یک نفر و مصدومیت ۲ نفر
آبان	۳	زلزله با بزرگای ۴/۵	فراشبند	نامشخص
دی	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
بهمن	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۵	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها
اسفند	۶ و ۷	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۰	زلزله با بزرگای ۴/۵	کازرون	نامشخص

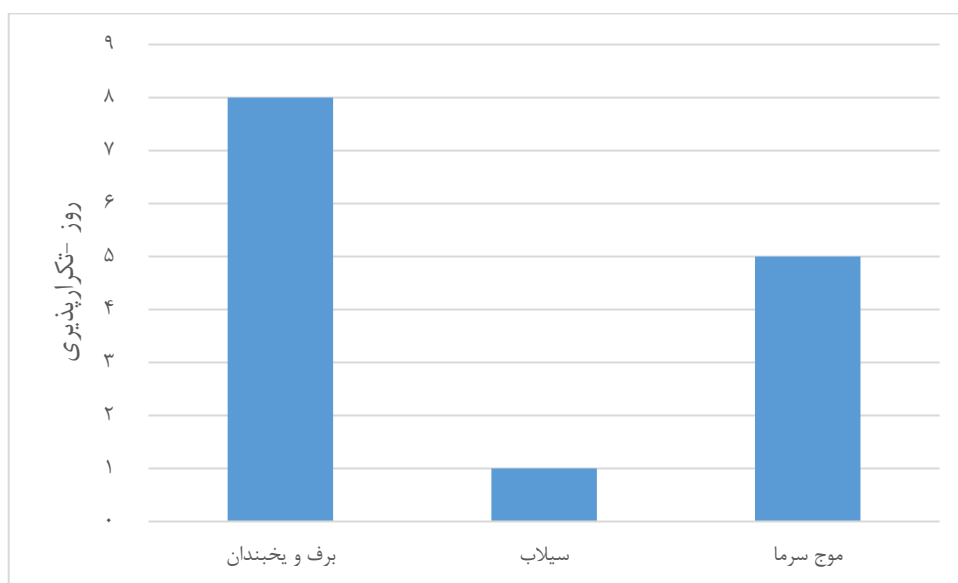
نمودار ۲۳: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان فارس

استان قزوین

استان قزوین در سال ۱۴۰۳ عمدتاً تحت تأثیر شرایط آب و هوایی نامساعد، به ویژه سیلاب در فصل بهار و موج‌های سرما، برف و یخبندان در فصل زمستان قرار داشته است. در اردیبهشت ماه، وقوع سیلاب در منطقه الموت منجر به انسداد راه‌های ارتباطی، قطعی آب و برق و آسیب به بخش کشاورزی گردید که نشان‌دهنده آسیب‌پذیری این منطقه کوهستانی در برابر بارش‌های شدید است. با فرارسیدن فصل سرما، استان با موج‌های متوالی سرما و بارش برف سنگین و یخبندان مواجه بود که در دی و بهمن ماه، چندین بار منجر به تعطیلی مدارس و ادارات در سطح استان گردید. به طور خاص، در بازه زمانی ۱ تا ۲ بهمن و ۱۸ تا ۲۲ بهمن، بارش برف و یخبندان سبب انسداد مسیرها و جاده‌ها در قزوین و سایر شهرستان‌ها شد.

جدول ۲۷: رخداد حوادث و سوانح در استان قزوین

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
اردیبهشت	۲۵	سیلاب	قزوین (منطقه الموت)	انسداد راه‌های ارتباطی و قطعی آب و برق، آسیب به بخش کشاورزی
دی	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۴	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس
بهمن	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۱ تا ۲	برف و یخبندان	قزوین	انسداد مسیرها و جاده‌ها
	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۵	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها
اسفند	۶ تا ۷	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی ادارات و مدارس

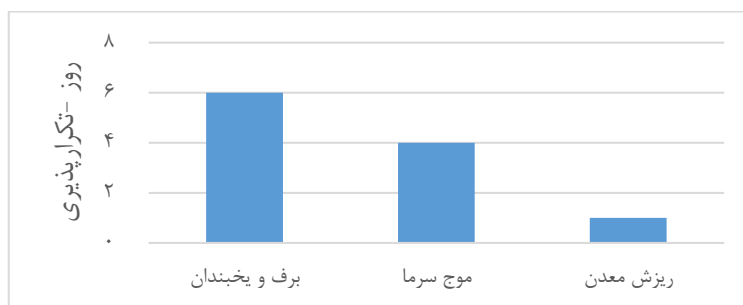
نمودار ۲۴: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان قزوین

استان قم

استان قم عمده‌تاً تحت تأثیر شرایط آب و هوایی سرد در فصل زمستان و یک حادثه صنعتی در فصل پاییز قرار داشته است. در آذر ماه وقوع ریزش معدن منگنز و نارچ در کهک منجر به جان باختن یک نفر و مصدومیت سه نفر گردید که بر لزوم رعایت ایمنی در معادن و نظارت دقیق بر آن‌ها تأکید دارد. در فصل زمستان، استان قم نیز همانند بسیاری از نقاط کشور، با موج‌های سرما و برف و یخبندان مواجه بود که در دی و بهمن ماه، چندین بار منجر به تعطیلی مدارس و ادارات در سطح استان گردید. به طور خاص، در بازه زمانی ۱۸ تا ۲۲ بهمن، بارش برف و یخبندان سبب تعطیلی گسترده مراکز آموزشی و اداری و انسداد برخی مسیرها و جاده‌ها شد.

جدول ۲۸: رخداد حوادث و سوانح در استان قم

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
آذر	۲۰	ریزش معدن	کهک (معدن منگنز و نارچ)	جان باختن ۱ نفر و مصدومیت ۳ نفر
دی	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
بهمن	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۵	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها
اسفند	۶ و ۷	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی ادارات و مدارس

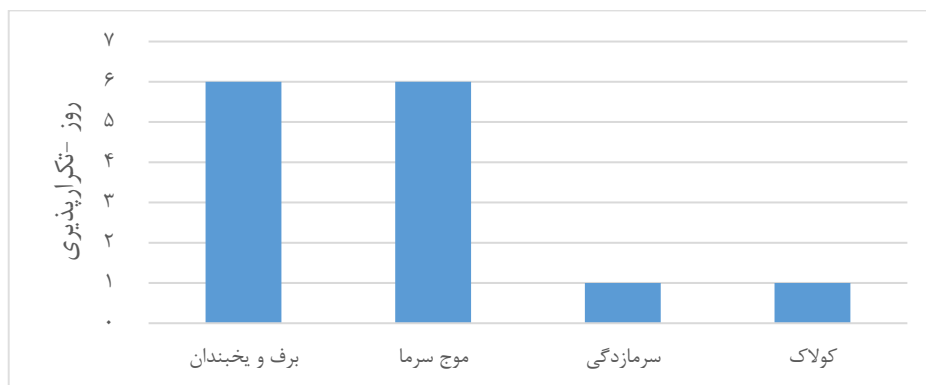
نمودار ۲۵: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان قم

استان کردستان

در استان کردستان در فروردین ۱۴۰۳ در شهرستان سقز یک نفر بر سرمازدگی جان باخته است. در مرداد ماه در شهرستان کامیاران ۱ نفر بر اثر آتش سوزی جنگل‌ها و مراتع جان باخته است در آبان ماه، کولاک در محور سقز- دیواندره منجر به انسداد جاده و گرفتاری خودروها شد که نشان‌دهنده چالش‌های تردد در این محورهای کوهستانی در فصل سرما است. در دی ماه، سرمازدگی در ارتفاعات مرزی مریوان منجر به جان باختن یک نفر گردید. در فصل زمستان، استان کردستان نیز همانند بسیاری از نقاط کشور، با موج‌های سرما و برف و یخبندان مواجه بود که در دی و بهمن ماه، چندین بار منجر به تعطیلی مدارس و ادارات در سطح استان گردید. به طور خاص، در بازه زمانی ۱۸ تا ۲۲ بهمن، بارش برف و یخبندان سبب تعطیلی گسترده مراکز آموزشی و اداری شد. در اسفند ماه نیز وقوع برف و یخبندان در مریوان منجر به جان باختن ۶ نفر و مصدومیت یک نفر گردید که بر لزوم توجه ویژه به ایمنی در شرایط سخت زمستانی در این منطقه تاکید دارد.

جدول ۲۹: رخداد حوادث و سوانح در استان کردستان

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
فروردین	نامشخص	سرمازدگی	سقز	جان باختن ۱ نفر
آبان	۳	کولاک	سقز (جاده سقز- دیواندره)	انسداد جاده و گرفتارشدن برخی خودروها
دی	۱۶	سرمازدگی	مریوان (ارتفاعات مرزی)	جان باختن ۱ نفر
	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
بهمن	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۶ و ۷	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی ادارات و مدارس
	۷	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس
	۸	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس
اسفند	۱۰	برف و یخبندان	مریوان	جان باختن ۶ نفر و ۱ نفر مصدوم

نمودار ۲۶: تعداد روزهای وقوع حادثه در استان کردستان

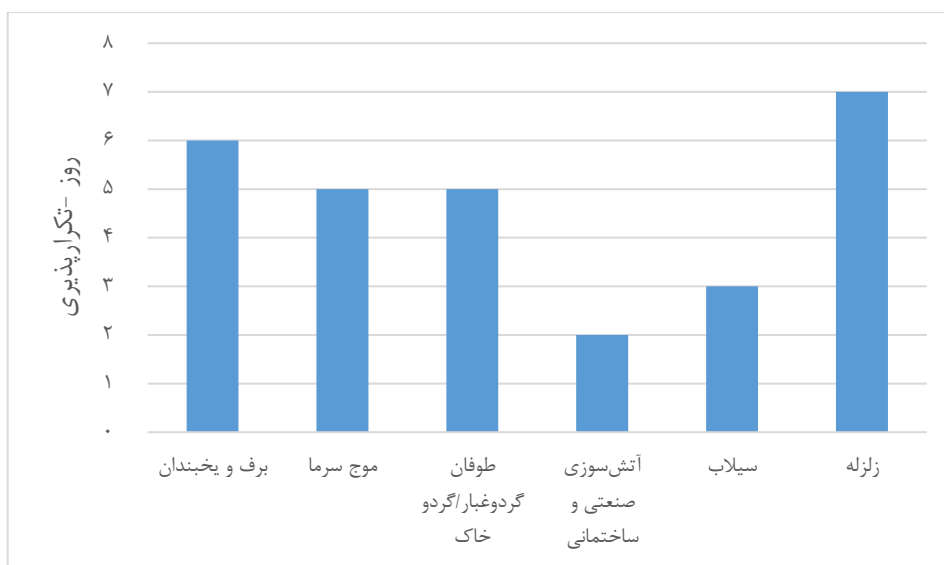
استان کرمان

استان کرمان پهناورترین استان ایران با تنوع آب و هوایی و معادن غنی با مجموعه‌ای متنوع از حوادث طبیعی و انسان‌ساز روبرو بوده که وسعت جغرافیایی و تنوع آب و هوایی آن را منعکس می‌سازد. وقوع سیلاب در فروردین و مرداد ماه در مناطق جنوبی استان از جمله منوجان، قلعه‌گنج، رودبار جنوب، جیرفت و عنبرآباد خسارات سنگینی به زیرساخت‌ها و بخش کشاورزی وارد کرد. فعالیت لرزه‌ای در این استان قابل توجه بوده و چندین زلزله با بزرگای مختلف در کرمان، جیرفت، راور و رابر به ثبت رسیده است، اگرچه بسیاری از آن‌ها خسارت قابل توجهی به دنبال نداشته‌اند. پدیده طوفان گرد و خاک/گرد و غبار نیز به طور مکرر در شهرستان‌های فهرج، بم و سایر مناطق جنوبی و شرقی استان رخ داده و منجر به تعطیلی مدارس، لغو پروازها و کاهش دید افقی شده است. در فصل گرم سال، طوفان در جیرفت و عنبرآباد به محصولات خرما آسیب وارد کرد. وقوع آتش‌سوزی صنعتی در شهرک صنعتی خضرا کرمان منجر به جان باختن و مصدومیت تعدادی از هموطنان گردید و حادثه مشابهی در کارخانه فولاد زرند نیز مصدومینی بر جای گذاشت. موج‌های سرما و بارش برف و یخبندان در فصل زمستان نیز منجر به تعطیلی مدارس و ادارات و انسداد جاده‌ها در سطح استان شده است. در مهر ماه نیز سیلاب در جیرفت منجر به جان باختن ۱۵ نفر گردید که نشان‌دهنده شدت بالای این حادثه است.

جدول ۳۰: رخداد حوادث و سوانح در استان کرمان

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
فروردین	۱۹	زلزله با بزرگای ۴/۶	کرمان	بدون خسارت
	۲۸	سیلاب	منوجان، قلعه گنج، رودبار جنوب و جیرفت	انسداد راه های ارتباطی و قطعی برق روستاها، آسیب به بخش کشاورزی
اردیبهشت	۱۲	زلزله با بزرگای ۴/۶	کرمان	بدون خسارت
	۱۳	زلزله با بزرگای ۴/۸	جیرفت	بدون خسارت
خرداد	۱۰	زلزله با بزرگای ۴/۹	راور	بدون خسارت
تیرماه	۲۲	زلزله با بزرگای ۴/۶	رابر	بدون خسارت
	۲۶	زلزله با بزرگای ۴/۹	کرمان	بدون خسارت
مرداد	۳۱	طوفان	جیرفت و عنبرآباد	آسیب به محصولات خرما
	۳۱	سیلاب	رأبر، سیرجان، جیرفت و عنبرآباد	خسارت به زیرساخت های ارتباطی از جمله راه، آب، برق، برخی ساختمان ها و محصولات کشاورزی، از بین رفتن ۸۰ درصد محصول خرمای جیرفت و ۲۳ هزار میلیارد ریال خسارت
مهر	۶	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	فهرج	نامشخص
	۹	سیلاب	جیرفت	جان باختن ۱۴ نفر
	۱۵	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	کرمان (شهرک صنعتی خضرا)	جان باختن ۱ نفر و مصدومیت ۱۲ نفر
آبان	۱۸	آتش سوزی صنعتی و ساختمانی	زرنده (کارخانه فولاد زرنده ایرانیان)	مصدومیت ۹ نفر
آذر	۲۵	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	بم، نرماشیر، ریگان و فهرج	تعطیلی مدارس، لغو پروازها، انسداد جاده ها و کاهش دید افقی

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
دی	۱۵	موج سرما	کرمان، جیرفت، بم، انار، بافت، بردسیر، رابر، راور، رفسنجان، زرنند، سیرجان، شهر بابک و کوهبنان	تعطیلی مدارس
	۱۱	زلزله با بزرگای ۴/۵	کرمان	نامشخص
	۲۲	موج سرما	همه شهرستان ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۱	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	فهرج	کاهش کیفیت هوا و دید
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۵	برف و یخبندان	همه شهرستان ها	انسداد مسیرها و جاده ها
	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان ها	تعطیلی مدارس و ادارات
اسفند	۸	طوفان گرد و غبار/گرد و خاک	کرمان، بم، ریگان، فهرج، گنبدکی، نرماشیر، کهنوج، قلعه گنج، رودبار جنوب و جازموریان	تعطیلی مدارس
	۶ و ۷	موج سرما	همه شهرستان ها	تعطیلی ادارات و مدارس

نمودار ۲۷: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان کرمان

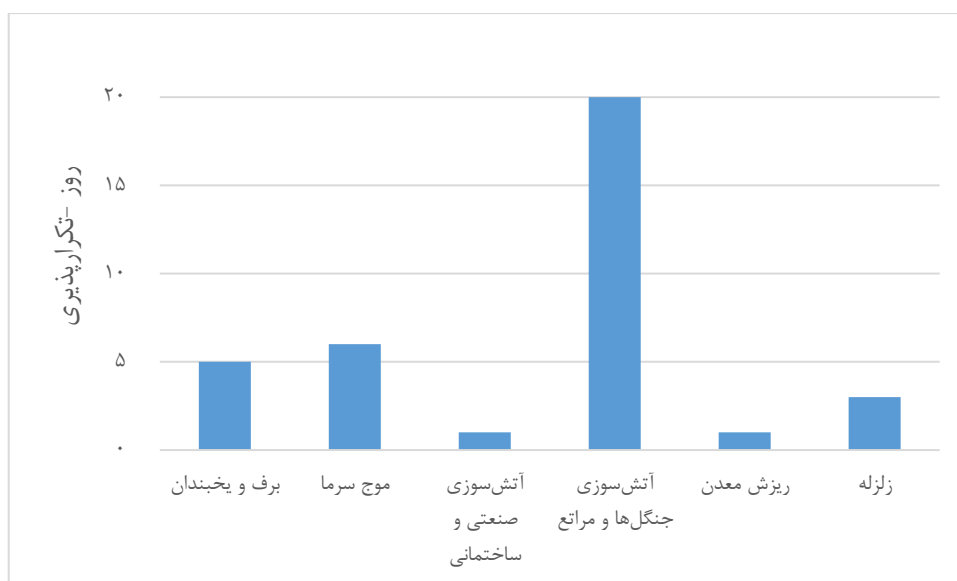
استان کرمانشاه

استان کرمانشاه به طور غالب با مخاطرات آتش‌سوزی در جنگل‌ها و مراتع و همچنین شرایط آب و هوایی سرد در فصل زمستان مواجه بوده است. در فصل بهار و تابستان، مناطق مختلف استان به ویژه پاوه، ارتفاعات دالاهو و گیلانغرب بارها دچار آتش‌سوزی‌های گسترده در جنگل‌ها و مراتع شده که صدها هکتار از پوشش گیاهی را از بین برده و به مزارع کشاورزی نیز خسارت وارد کرده است. وقوع آتش‌سوزی در پالایشگاه قصرشیرین نیز منجر به تلفات جانی و مصدومیت گردید. فعالیت لرزه‌ای نیز در این استان قابل توجه بوده و چندین زلزله با بزرگای متفاوت در قصرشیرین و دالاهو به ثبت رسیده است، اگرچه خسارات قابل توجهی گزارش نشده است. در فصل زمستان، استان کرمانشاه نیز همانند بسیاری از نقاط کشور، با موج‌های سرما و برف و یخبندان مواجه بود که چندین بار منجر به تعطیلی مدارس و ادارات در سطح استان گردید و در بهمن ماه نیز شاهد ریزش معدن در گیلانغرب با مصدومیت یک نفر بودیم.

جدول ۳۱: رخداد حوادث و سوانح در استان کرمانشاه

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
خرداد	۲۱ تا ۲۵	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	پاوه (منطقه بله‌بزان)	آسیب به ۵۰۰ هکتار جنگل
	۱۲	آتش‌سوزی جنگل و مراتع	کرمانشاه (ارتفاعات دالاهو)	از بین رفتن ۲۰ هکتار از اراضی کشاورزی و مراتع و پوشش گیاهی
تیر	۲۲ تا ۲۳	آتش‌سوزی جنگل و مراتع	گیلانغرب (ارتفاعات کچل، دهستان چله و بخش گوارو)	آسیب به ۵۰۰ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
	۲۳	آتش‌سوزی جنگل و مراتع	سنقر و کلیائی	آسیب به ۲۰ هکتار از مزارع گندم
	۱۱	زلزله با بزرگای ۴/۷	قصرشیرین	بدون خسارت
مرداد	۱۰ تا ۱۱	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	هرسین	نامشخص
	۱۹	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	پاوه	نامشخص
	۵	زلزله با بزرگای ۴/۸	دالاهو	بدون خسارت
شهریور	۵	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	قصرشیرین (آتش‌سوزی ۱۲ دستگاه تانکر سوخت)	جان باختن یک نفر و مصدومیت ۱۲ نفر
	۶ تا ۸	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	گیلانغرب (ارتفاعات ولک و انجیر در میان)	نامشخص
	۱۷ تا ۱۹	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	گیلانغرب	نامشخص
	۱۹	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	سرپل‌ذهاب (پناهگاه حیات‌وحش قراویز)	نامشخص

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
مهر	۶	آتش سوزی جنگل ها و مراتع	شهرستان دالاهو (دامنه کوه بیمار)	نامشخص
دی	۲۲	موج سرما	همه شهرستان ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۴	موج سرما	همه شهرستان ها	تعطیلی مدارس
بهمن	۲۳	موج سرما	همه شهرستان ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۸	ریزش معدن	گیلانغرب (روستای رویبان)	مصدومیت ۱ نفر
	۸	زلزله با بزرگای ۵/۱	قصرشیرین	نامشخص
اسفند	۶ و ۷	موج سرما	همه شهرستان ها	تعطیلی ادارات و مدارس
	۸	موج سرما	همه شهرستان ها	تعطیلی مدارس
	۱۴	زلزله با بزرگای ۴/۷	قصرشیرین	بدون خسارت

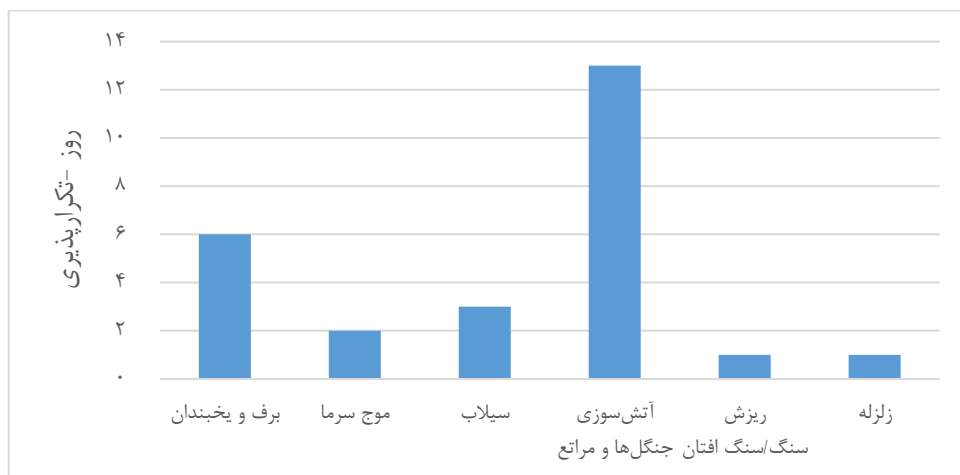
نمودار ۲۸: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان کرمانشاه

استان کهگیلویه و بویراحمد

استان کهگیلویه و بویراحمد با طبیعت کوهستانی و جنگل‌های وسیع در سال ۱۴۰۳ به طور غالب با مخاطرات آتش‌سوزی در جنگل‌ها و مراتع و همچنین حوادث مرتبط با شرایط جوی نامساعد و زمین‌لرزه مواجه بوده است. در فصل گرم سال، مناطق حفاظت‌شده خائیز در کهگیلویه و یاسوج و همچنین شهرستان‌های باشت و بویراحمد بارها دچار آتش‌سوزی‌های گسترده شده که صدها هکتار از پوشش گیاهی را از بین برده است. وقوع سیلاب در مرداد و شهریور ماه در بویراحمد، مارگون و کهگیلویه نیز خساراتی به راه‌های ارتباطی، محصولات کشاورزی و زیرساخت‌ها وارد کرده است. فعالیت لرزه‌ای نیز در این استان قابل توجه بوده و زلزله‌ای با بزرگای ۵/۴ شهر دوگنبدان در گچساران را لرزاند. در فصل زمستان، استان نیز تحت تاثیر برف و یخبندان قرار گرفته که منجر به تعطیلی مدارس و ادارات و انسداد راه‌های ارتباطی در سطح استان شده است. همچنین وقوع ریزش سنگ در بویراحمد نیز سبب انسداد راه‌های ارتباطی گردیده است.

جدول ۳۲: رخداد حوادث و سوانح در استان کهگیلویه و بویراحمد

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
تیر	۱۷ تا ۲۳	آتش‌سوزی جنگل و مراتع	کهگیلویه و یاسوج (منطقه حفاظت‌شده خائیز)	خسارت به ۴۶۰ هکتار مراتع و پوشش گیاهی
	۳۱	آتش‌سوزی جنگل و مراتع	باشت	نامشخص
مرداد	۱۱	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	باشت	نامشخص
	۲۱	سیلاب	بویراحمد	آسیب به راه‌های ارتباطی
	۲۲ تا ۲۵	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	بویراحمد	نامشخص
شهریور	۱	سیلاب	مارگون و کهگیلویه	خسارت به یکصد اصله درخت و محصولات کشاورزی و باغی
	۱	سیلاب	بهمنی	خسارت به زیرساخت‌های ارتباطی، برق، کشاورزی و عشایر ۱۰ روستا
دی	۳۰	زلزله با بزرگای ۴/۵	گچساران (شهر دوگنبدان)	نامشخص
بهمن	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۵	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس
اسفند	۸	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۹	ریزش سنگ/سنگ افشان	بویراحمد	انسداد راه‌های ارتباطی

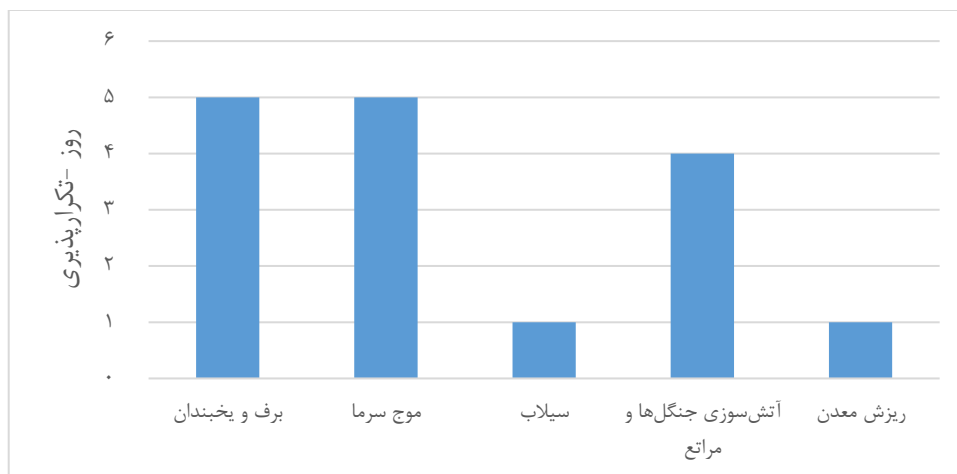
نمودار ۲۹: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان کهگیلویه و بویراحمد

استان گلستان

استان گلستان با ترکیبی از حوادث طبیعی و انسان‌ساخت مواجه بوده است. در فصل گرم سال، وقوع آتش‌سوزی در جنگل‌ها و مراتع علی‌آبادکتول منجر به خسارت به ۲۷ هکتار از این منابع طبیعی گردید. در پاییز، حادثه ریزش معدن در آزادشهر منجر به جان باختن یک نفر و مصدومیت دو نفر شد که بر لزوم رعایت ایمنی در معادن تاکید دارد. فصل زمستان برای این استان با موج‌های سرما، برف و یخبندان همراه بود که چندین بار منجر به تعطیلی مدارس و ادارات در سطح استان گردید. همچنین، در شهریور ماه، شهرستان کلالة شاهد وقوع سیلاب بود که خسارات آن نامشخص گزارش شده است.

جدول ۳۳: رخداد حوادث و سوانح در استان گلستان

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
شهریور	۱۱ تا ۱۳	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	علی‌آبادکتول (مراتع حاجی لنگ)	خسارت به ۲۷ هکتار از جنگل‌ها و مراتع
	۲۳	سیلاب	کلالة	نامشخص
آبان	۲۴	ریزش معدن	آزادشهر (معدن کلات شرق)	جان باختن ۱ نفر و مصدومیت ۲ نفر
دی	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
بهمن	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
اسفند	۶ تا ۸	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی ادارات و مدارس

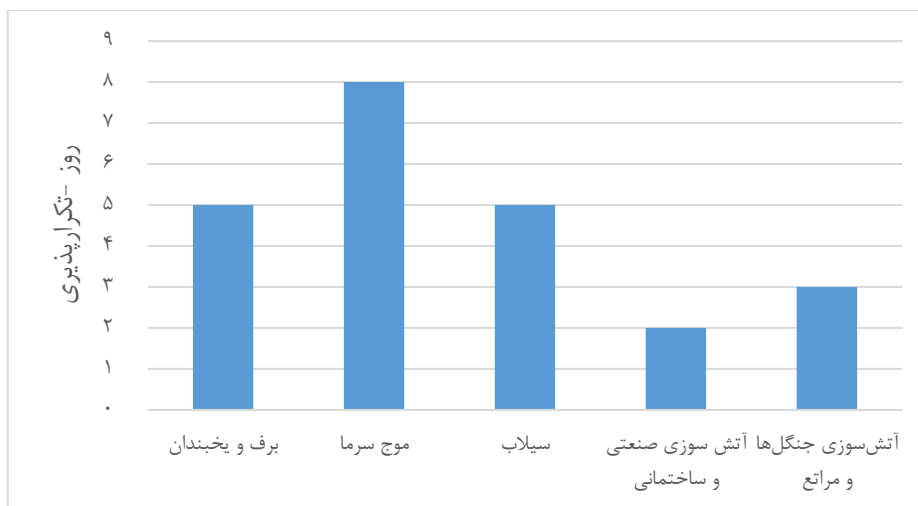
نمودار ۳۰: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان گلستان

استان گیلان

استان گیلان در سال ۱۴۰۳ با مجموعه‌ای از حوادث طبیعی و انسان‌ساخت مواجه بوده که اثرات قابل‌توجهی بر زیرساخت‌ها، منابع طبیعی و زندگی ساکنان این منطقه بر جای گذاشته است. در فصل بهار، آتش‌سوزی گسترده در روستای امامزاده ابراهیم شفت منجر به تخریب و وارد آمدن خسارات جدی به تعداد زیادی از واحدهای مسکونی و تجاری شد. همچنین بر اساس گزارش سازمان پزشکی قانونی، در حادثه آتش‌سوزی در ۲۹ خردادماه بیمارستان قائم شهرستان رشت ۸ نفر جان باختند. همچنین یک نفر بر اثر گرمادگی در خردادماه و یک نفر جان باخته بر اثر صاعقه در اردیبهشت ماه ثبت شده است. در همین سال، وقوع سیلاب در شهرستان‌های رودبار و شفت نیز خساراتی در پی داشت که در رودبار، متأسفانه به جان باختن سه نفر انجامید. در فصل پاییز، آتش‌سوزی‌هایی در بندر انزلی و رشت رخ داد که نشان‌دهنده آسیب‌پذیری مناطق شهری و صنعتی در برابر حریق است. افزون بر این، جنگل‌های رودبار و رودسر نیز دچار آتش‌سوزی شدند که به منابع طبیعی استان خساراتی وارد کرد. زمستان برای گیلان با موج‌های سرما، بارش برف و یخبندان همراه بود که در موارد متعددی به تعطیلی مدارس و ادارات در سطح استان انجامید. همچنین در بهمن‌ماه، آبرفتگی منازل مسکونی در شهر رشت در پی سیلاب، از دیگر پیامدهای جوی شدید در این استان بود.

جدول ۳۴: رخداد حوادث و سوانح در استان گیلان

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
اردیبهشت	۱۲	آتش‌سوزی	شفت (روستای امامزاده ابراهیم)	تخریب و خسارت به ۳۹۰ واحد مسکونی و تجاری
	نامشخص	صاعقه	نامشخص	جان باختن ۱ نفر
خرداد	۱۱	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	بندر انزلی (هتل پوریا)	نامشخص
	۲۹	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی (بیمارستان)	رشت	جان باختن ۸ نفر
		موج گرما	نامشخص	جان باختن ۱ نفر
		سیلاب	رودبار	جان باختن ۳ نفر
تیر	۲	سیلاب		
مرداد	۷	سیلاب	شفت	نامشخص
آبان	۲۳	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	رشت (سوله انبار قطعات خودرویی در شهر صنعتی رشت)	نامشخص
آذر	۵	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	رودبار (جنگل‌های سی دشت و نورالعرش از جنگل‌های دامنه قله درفک)	نامشخص
بهمن	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۱۹ تا ۲۱	سیلاب	رشت	آبگرفتگی ۸۰۰ منزل مسکونی
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
اسفند	۳ تا ۶	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس
	۸ تا ۶	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی ادارات و مدارس
	۲۵	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	رودسر (جنگل‌های لیمه‌سرا)	نامشخص

نمودار ۳۱: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان گیلان

استان لرستان

استان لرستان در سال ۱۴۰۳ به طور ویژه با مخاطرات آتش‌سوزی در جنگل‌ها و مراتع و همچنین شرایط سخت آب و هوایی زمستانی مواجه بوده است. در فصل بهار، وقوع طوفان در خرم‌آباد منجر به خسارت‌هایی در سطح شهر شد. اما بیشترین تعداد حوادث در فصل گرم سال مربوط به آتش‌سوزی‌های جنگل‌ها و مراتع گسترده در مناطق مختلف استان از جمله پلدختر، کوهدشت، رومشکان، چگنی، خرم‌آباد و دلفان بوده که صدها هکتار از پوشش گیاهی ارزشمند را از بین برده است. با فرارسیدن فصل سرما، استان لرستان نیز تحت تاثیر برف و یخبندان قرار گرفت که در بهمن ماه منجر به تعطیلی مدارس و ادارات در سطح استان و انسداد مسیرها و محاصره روستاها در شهرستان ازنا گردید.

جدول ۳۵: رخداد حوادث و سوانح در استان لرستان

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
اردیبهشت	۱۸	طوفان	خرم‌آباد	سقوط درختان بر روی خودروها و معابر سطح شهر
تیر	۱	آتش‌سوزی جنگل و مراتع	پلدختر و کوهدشت	آسیب به یک هزار و ۲۰۰ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
	۱ الی ۳	آتش‌سوزی جنگل و مراتع	رومشکان و پلدختر (جنگل‌های پلدختر)	نامشخص
	۵ الی ۷	آتش‌سوزی جنگل و مراتع	چگنی، خرم‌آباد و معمولان	نامشخص
	۱۲	آتش‌سوزی جنگل و مراتع	دلفان (جنگل انبارته)	خسارت به ۵۰ هکتار از مراتع و پوشش گیاهی
مرداد	۱۷	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	خرم‌آباد	نامشخص
شهریور	۲۲	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	پلدختر (جنگل‌های منطقه شاداب‌کوه)	نامشخص
مهر	۶	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	دلفان (جنگل‌های دلفان)	نامشخص
	۱۲	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	معمولان و خرم‌آباد (جنگل‌ها و مراتع منطقه دروغ‌زناب)	نامشخص
	۲۹	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	چگنی (جنگل‌ها و مراتع کوه زنگال)	نامشخص
بهمن	۱۸ الی ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۴	برف و یخبندان	الیگودرز	انسداد مسیرها و جاده‌ها و محاصره ۶۰ روستا در برف
	۲۵	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها
اسفند	۶ الی ۸	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی ادارات و مدارس

نمودار ۳۲: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان لرستان

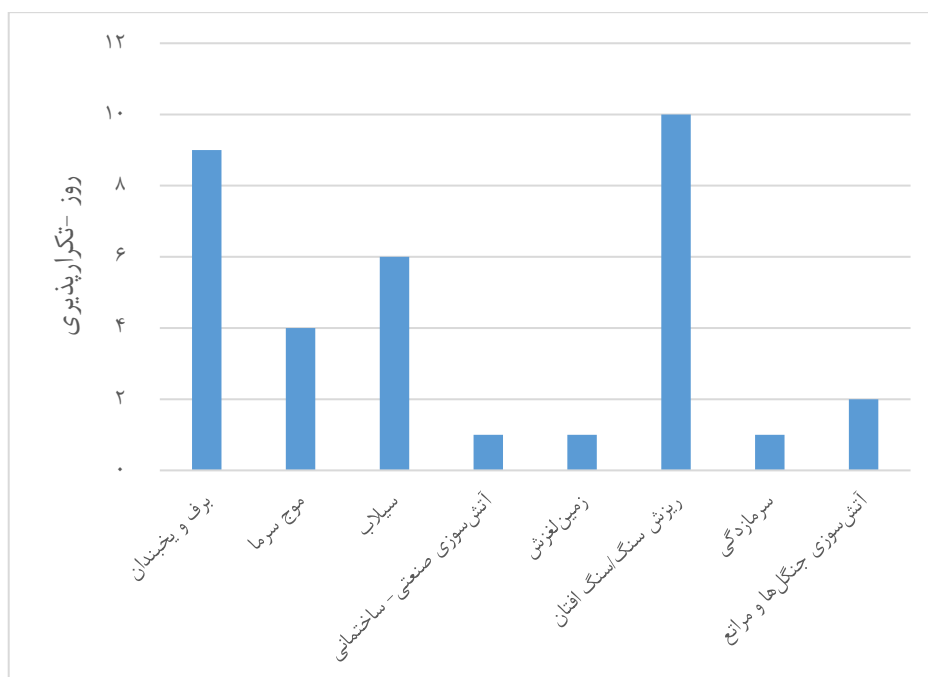
استان مازندران

استان مازندران در سال ۱۴۰۳ با تنوعی از حوادث و سوانح که م وقوعیت جغرافیایی و آب و هوایی آن را منعکس می‌سازد رو به رو بوده است. محورهای کوهستانی این استان به طور مکرر شاهد ریزش سنگ و زمین‌لغزش بوده‌اند که منجر به خسارت به خودروها و انسداد راه‌های ارتباطی گردیده است. وقوع سیلاب‌های متعدد در طول سال در شهرستان‌های چالوس، نوشهر، سوادکوه، نور و آمل خساراتی به زیرساخت‌ها، بخش کشاورزی و واحدهای تجاری وارد کرده و تلفات جانی نیز به همراه داشته است. آتش‌سوزی‌های صنعتی و مسکونی در بابل‌سر نیز منجر به جان باختن تعدادی از شهروندان شده است. همچنین، تالاب میانکاله در ساری شاهد آتش‌سوزی گسترده در جنگل‌ها و مراتع بوده است. فصل زمستان برای مازندران با موج‌های سرما و برف و یخبندان همراه بود که چندین بار منجر به تعطیلی مدارس و ادارات و انسداد راه‌های ارتباطی در سطح استان گردید و در برخی مناطق نیز شاهد سرمازدگی و تلفات انسانی بوده‌ایم.

جدول ۳۶: رخداد حوادث و سوانح در استان مازندران

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
خرداد	۵	ریزش سنگ/سنگ افتان	چالوس (جاده کرج - چالوس، محدوده هزار چم)	خسارت به ۲ خودرو
	۲۴	سیلاب	چالوس (جاده کرج - چالوس)	خسارت به زیرساخت‌ها و برخی واحدهای تجاری حاشیه جاده، آسیب به چند خودرو، جان باختن ۳ نفر
	۲۸	سیلاب	نوشهر، سوادکوه و نور	آسیب به بخش کشاورزی، جاده‌ها و راه‌ها
تیر	۵	سیلاب	سوادکوه	جان باختن ۲ نفر
	۱۶	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	بابلسر (منزل مسکونی)	جان باختن ۶ نفر
	۵	سیلاب	آمل	نامشخص
مرداد	۶ تا ۷	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع	ساری (تالاب میانکاله)	سوختن ۵۵ هکتار جنگل‌ها و مراتع
مهر	۹	سیلاب	نور، نوشهر و ساری	خسارت به زیرساخت‌های کشاورزی و بسته شدن برخی مسیرهای روستایی
آبان	۱	سیلاب	چالوس و نوشهر	بسته‌شدن مسیرهای ارتباطی
	۱۸	ریزش سنگ/سنگ افتان	آمل (پل گزنک جاده هراز)	جان‌باختن ۱ نفر و مصدومیت ۱ نفر
	۲۵	برف و یخبندان	مرزن‌آباد، آمل (تونل کندوان، محور هراز، کلاردشت و کجور)	انسداد جاده
دی	۲۳	زلزله با بزرگای ۴/۵	سوادکوه (زیرآب)	نامشخص
	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲	سرمازدگی	بابل (روستای فیلبند)	جان باختن ۱ نفر
بهمن	۱۳	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	بابلسر (انفجار واحد مسکونی)	۱ نفر جان باخته و ۳ نفر مصدوم
	۱۸ تا ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
اسفند	۵	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۶ و ۷	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی ادارات و مدارس
	۳ و ۴	برف و یخبندان	آمل و چالوس (محورهای هراز، کندوان)	انسداد راه‌های ارتباطی
	۶	برف و یخبندان	آمل	انسداد راه‌های ارتباطی

ماه	روز(ها)	استان	شهرستان (ها)	خسارات
	۳ تا ۱۰	ریش سنگ/سنگ افشان	چالوس	انسداد راه‌های ارتباطی
	۱۷	زمین لغزش	چالوس (منطقه پل گرات)	انسداد راه‌های ارتباطی

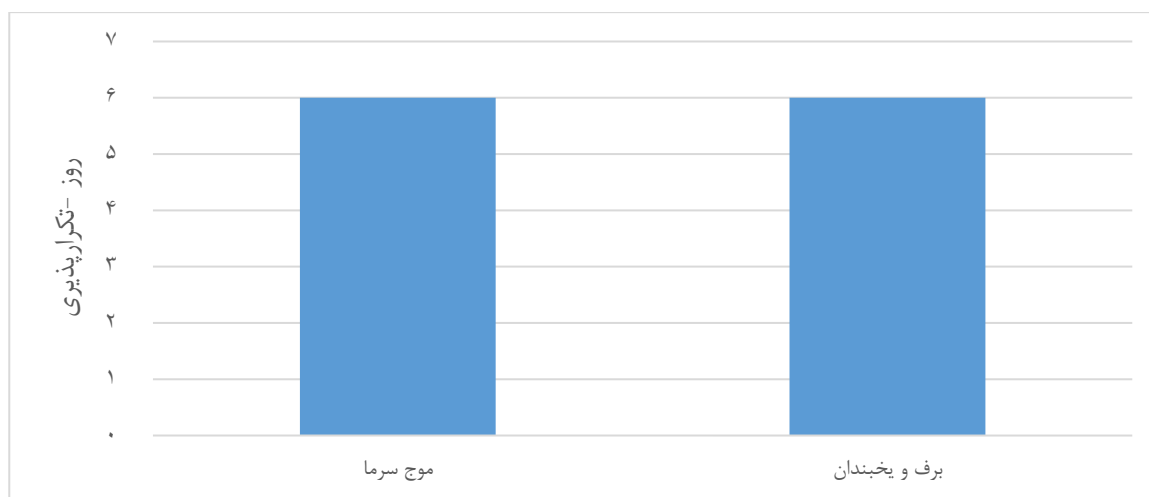
نمودار ۳۳: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان مازندران

استان مرکزی

استان مرکزی در سال ۱۴۰۳ عمدتاً تحت تأثیر شرایط آب و هوایی سرد در فصل زمستان قرار داشته است. در دی، بهمن و اسفند ماه، موج‌های سرما به طور مکرر منجر به تعطیلی مدارس و ادارات در تمامی شهرستان‌های استان گردیده است. بارش برف سنگین و یخبندان در بازه زمانی ۱۸ تا ۲۲ بهمن ماه نیز سبب تعطیلی گسترده مراکز آموزشی و اداری و انسداد برخی مسیرها و جاده‌ها در سطح استان شده است.

جدول ۳۷: رخداد حوادث و سوانح در استان مرکزی

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
دی	۱۵	موج سرما	همه شهرستان‌ها	نامشخص
	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
بهمن	۱۸ الی ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۵	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها
	۶ و ۷	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
اسفند	۶ الی ۸	موج سرما	همه شهرستان‌ها	اسفند تعطیلی مدارس

نمودار ۳۴: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان مرکزی

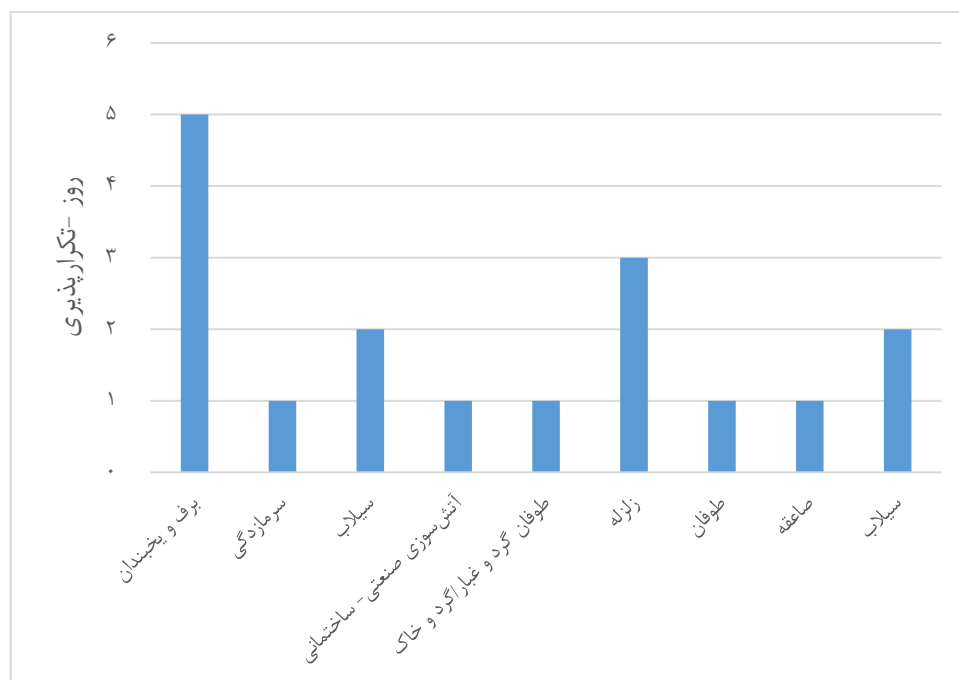
استان هرمزگان

فعالیت لرزه‌ای استان هرمزگان در سال ۱۴۰۳ قابل توجه بوده و چندین زلزله با بزرگای متفاوت در بندرعباس، بندرلنگه و خمیر به ثبت رسیده است. وقوع سیلاب در فروردین ماه در تمامی شهرستان‌ها خسارات جانی و مالی به همراه داشته و در دی ماه نیز سیلاب در میناب منجر به قطعی خدمات و آسیب به واحدهای مسکونی و کشاورزی شده است. پدیده طوفان گرد و غبار نیز به طور مکرر در شهرستان‌های میناب، رودان و بندرعباس رخ داده و خسارات قابل توجهی به زیرساخت‌های برق و آب و بخش کشاورزی وارد کرده است. وقوع صاعقه در بندرعباس نیز منجر به قطعی برق و خسارت به تاسیسات شهری شده است. در فصل زمستان، برخی مناطق استان از جمله حاجی‌آباد و بندرعباس شاهد سرمازدگی و خسارت به بخش کشاورزی بوده‌اند و بارش برف و یخبندان در بهمن ماه منجر به تعطیلی مدارس و ادارات در سطح استان گردیده است. وقوع طوفان در میناب نیز خساراتی به زیرساخت‌ها وارد کرده است. همچنین، آتش‌سوزی در یک واحد مسکونی در سیرک نیز مصدوم و تخریب برجای گذاشته است.

جدول ۳۸: رخداد حوادث و سوانح در استان هرمزگان

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
فروردین	۲۸	سیلاب	همه شهرستان‌ها	آسیب به زیرساخت‌های آب و برق و انسداد راه‌های ارتباطی، جان باختن ۴ نفر
مرداد	۴	زلزله با بزرگای ۴/۶	بندرعباس	نامشخص
مهر	۱۹	طوفان گرد و خاک	میناب، رودان و بندرعباس	خسارت به شبکه توزیع برق، آب و فاضلاب و چاه‌های آب آشامیدنی و آب منطقه‌ای، آسیب دیدگی ۱۰ تا ۴۰ درصدی زمین‌های کشاورزی، خسارت اقتصادی در حدود ۴۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان
	۱۹	صاعقه	بندرعباس	قطع برق، شکستن درختان و سقوط تابلوهای معابر شهری
دی	۶	سرمازدگی	حاجی‌آباد، بندرعباس، میناب و رودان	خسارت به بخش کشاورزی
	۱۶	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	سیرک (واحد مسکونی)	۱ نفر مصدوم، تخریب ۴ واحد مسکونی
	۱۳	سیلاب	میناب	قطعی تلفن، آب و برق، آسیب به واحدهای مسکونی و بخش کشاورزی
	۱	زلزله با بزرگای ۴/۶	بندرلنگه (بندر کنگ)	نامشخص
بهمن	۱۹	طوفان	میناب	آسیب به زیرساخت‌ها و خسارت ۱۰۰ میلیارد ریالی به شبکه و زیرساخت‌های برق

تعطیلی مدارس و ادارات	همه شهرستان‌ها	برف و یخبندان	۱۸ الی ۲۲	
بدون خسارت	خمیر	زلزله با بزرگای ۴/۶	۱۸	اسفند

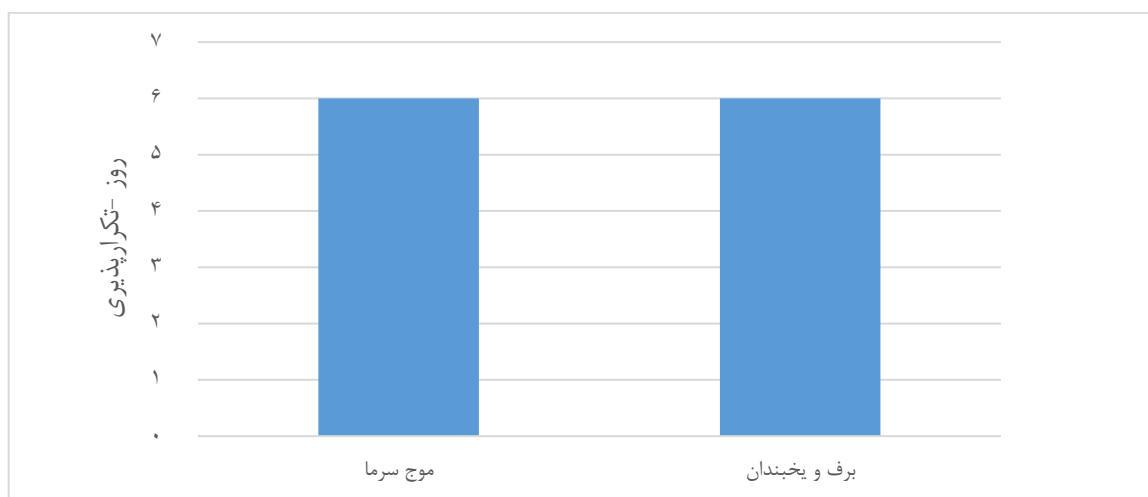
نمودار ۳۵: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان هرمزگان

استان همدان

استان همدان در سال ۱۴۰۳ عمدتاً تحت تأثیر شرایط آب و هوایی سرد و زمستانی قرار داشته است. در دی، بهمن و اسفند ماه، موج‌های سرما به طور مکرر منجر به تعطیلی مدارس و ادارات در تمامی شهرستان‌های استان گردیده است. بارش برف سنگین و یخبندان در بازه زمانی ۱۸ تا ۲۲ بهمن ماه نیز سبب تعطیلی گسترده مراکز آموزشی و اداری و انسداد مسیرها و جاده‌ها در سطح استان شده است. این داده‌ها نشان می‌دهد که مدیریت شرایط سخت آب و هوایی زمستانی و ارائه خدمات و هشدارهای مناسب به شهروندان در فصل سرما از اهمیت ویژه‌ای در استان همدان برخوردار است.

جدول ۳۹: رخداد حوادث و سوانح در استان همدان

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
دی	۲۲	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
بهمن	۱۸ الی ۲۲	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۳	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات
	۲۵	برف و یخبندان	همه شهرستان‌ها	انسداد مسیرها و جاده‌ها
	۶ و ۸	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی ادارات و مدارس

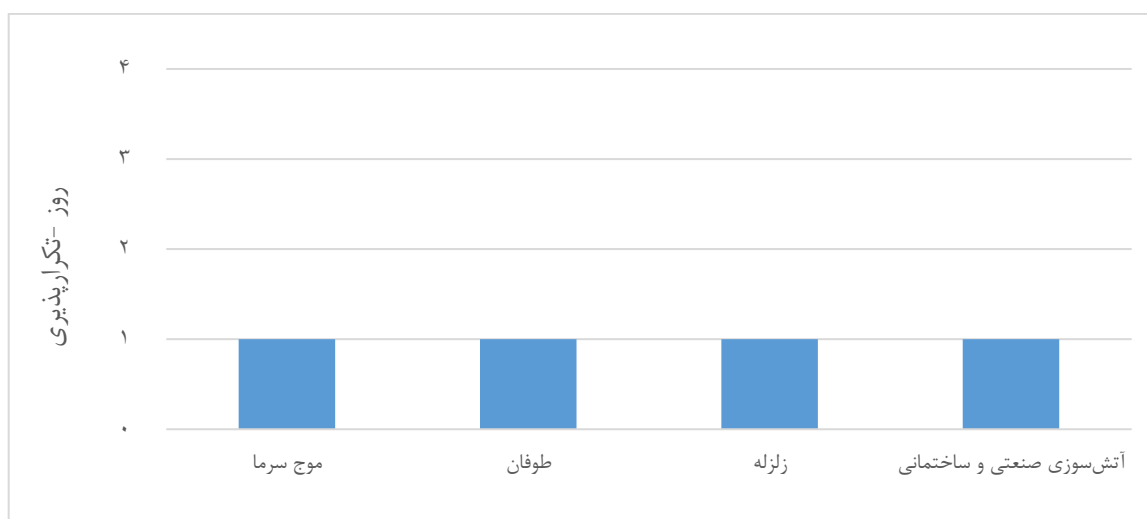
نمودار ۳۶: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان همدان

استان یزد

استان یزد با آب و هوایی گرم و خشک و بافت تاریخی منحصربه‌فرد در فصل بهار، طوفان به وقوع پیوسته و خساراتی را به همراه داشت که جزئیات آن مشخص نیست. در پاییز، زلزله‌ای با بزرگای ۴/۶ بهاباد را لرزاند. وقوع آتش‌سوزی در یک واحد مسکونی در یزد در دی ماه منجر به تلفات جانی و مصدومیت تعدادی از شهروندان گردید که بر اهمیت رعایت ایمنی در منازل تاکید دارد. همچنین، در اسفند ماه، موج سرما منجر به تعطیلی مدارس و ادارات در سطح استان شد. با توجه به آب و هوایی گرم و خشک استان یزد، مدیریت حوادث مرتبط با سرما و کم‌آبی نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است که در داده‌های این جدول به آن اشاره نشده است.

جدول ۴۰: رخداد حوادث و سوانح در استان یزد

ماه	روز(ها)	حادثه	شهرستان (ها)	خسارات
خرداد	۶	طوفان	یزد	نامشخص
مهر	۱۴	زلزله با بزرگای ۴/۶	بهاباد	نامشخص
دی	۷	آتش‌سوزی صنعتی و ساختمانی	یزد (انفجار و آتش‌سوزی واحد مسکونی)	۳ نفر جان باخته و ۶ نفر مصدوم
اسفند	۸	موج سرما	همه شهرستان‌ها	تعطیلی مدارس و ادارات

نمودار ۳۷: تعداد روزهای وقوع حوادث و سوانح در استان یزد

تحلیل و جمع بندی استان‌ها

در جدول زیر پرتکرارترین حوادث و سوانح ثبت شده در مرکز مدیریت اطلاعات و مستندسازی حوادث و سوانح که نیازمند توجه و برنامه‌ریزی کاهش خطر و ارتقای سطح آمادگی و پاسخ هر استان جهت بهره برداری سیاستگذاران، تصمیم‌گیران، مدیران و کارشناسان این حوزه ارائه گردیده است.

جدول ۴۱: انواع حوادث و سوانح پرتکرار استانی

استان	حوادث و سوانح
اردبیل	برف، یخبندان، موج سرما و کولاک، سیلاب
آذربایجان شرقی	آتش‌سوزی‌های صنعتی و ساختمانی، برف، یخبندان، موج سرما و کولاک
آذربایجان غربی	برف، یخبندان، موج سرما و کولاک، آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع
البرز	ریزش کوه و سنگ‌افتان، برف، یخبندان، موج سرما و کولاک
ایلام	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع، سیلاب
بوشهر	زلزله، طوفان، طوفان گرد و خاک / گرد و غبار
تهران	آتش‌سوزی‌های صنعتی و ساختمانی
چهارمحال و بختیاری	برف، یخبندان، موج سرما و کولاک، آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع
خراسان جنوبی	سیلاب، انفجار معدن
خراسان رضوی	سیلاب، زلزله
خراسان شمالی	برف، یخبندان، موج سرما و کولاک، سیلاب
خوزستان	آتش‌سوزی‌های صنعتی و ساختمانی، زلزله
زنجان	برف، یخبندان، موج سرما و کولاک
سمنان	برف، یخبندان، موج سرما و کولاک، آتش‌سوزی‌های صنعتی و ساختمانی
سیستان و بلوچستان	طوفان گرد و خاک، سیلاب
فارس	سیلاب، زلزله
قزوین	برف، یخبندان، موج سرما و کولاک، سیلاب
قم	برف، یخبندان، موج سرما و کولاک
کردستان	برف، یخبندان، موج سرما و کولاک
کرمان	سیلاب، طوفان گرد و خاک / گرد و غبار
کرمانشاه	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع
کهگیلویه و بویراحمد	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع، سیلاب
گلستان	برف، یخبندان، موج سرما و کولاک، آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع
گیلان	سیلاب، آتش‌سوزی‌های جنگل‌ها و مراتع

استان	حوادث و سوانح
لرستان	آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع، برف، یخبندان، موج سرما و کولاک
مازندران	سیلاب، ریزش کوه، ریزش سنگ/ سنگ‌افتان
مرکزی	برف، یخبندان، موج سرما و کولاک
هرمزگان	طوفان گرد و خاک، سیلاب
همدان	برف، یخبندان، موج سرما و کولاک
یزد	آتش‌سوزی‌های صنعتی و ساختمانی

حوادث و سوانح استان‌ها در سال ۱۴۰۳

تهران	بوشهر	ایلام	البرز	اصفهان	اردبیل	آذربایجان غربی	آذربایجان شرقی
سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان آتش‌سوزی موج گرما فروریزش زمین	برف و یخبندان آتش‌سوزی موج گرما زلزله	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان آتش‌سوزی	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان سنگ‌افشان/ ریزش سنگ	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان آتش‌سوزی طوفان	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان بهمن	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان آتش‌سوزی صاعقه زلزله	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان آتش‌سوزی
سیستان و بلوچستان	سمنان	زنجان	خوزستان	خراسان شمالی	خراسان رضوی	خراسان جنوبی	چهارمحال و بختیاری
سیلاب موج سرما/ سرمازدگی طوفان‌گرد وغبار / گرد و خاک زلزله	موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان آتش‌سوزی زلزله	موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان بهمن	موج سرما/ سرمازدگی طوفان طوفان‌گرد وغبار / گرد و خاک آتش‌سوزی زلزله ریزش ساختمان	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان آتش‌سوزی زلزله	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان طوفان‌گرد وغبار / گرد و خاک آتش‌سوزی زلزله	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان طوفان‌گرد وغبار / گرد و خاک حوادث صنعتی زلزله	موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان آتش‌سوزی
گلستان	کهگیلویه و بویراحمد	کرمانشاه	کرمان	کردستان	قم	قزوین	فارس
سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان آتش‌سوزی صاعقه حوادث صنعتی	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان آتش‌سوزی سنگ‌افشان/ ریزش سنگ زلزله	موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان حوادث صنعتی آتش‌سوزی زلزله	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان طوفان طوفان‌گرد وغبار / گرد و خاک آتش‌سوزی زلزله	موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان کولاک	موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان حوادث صنعتی	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان آتش‌سوزی صاعقه زلزله	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان آتش‌سوزی صاعقه زلزله
	یزد	همدان	هرمزگان	مرکزی	مازندران	لرستان	گیلان
	موج سرما/ سرمازدگی طوفان‌گرد وغبار / گرد و خاک آتش‌سوزی زلزله	موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان طوفان زلزله	موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان حوادث صنعتی	سیلاب موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان سنگ‌افشان/ ریزش سنگ آتش‌سوزی زلزله	موج سرما/ سرمازدگی برف و یخبندان آتش‌سوزی طوفان	برف و یخبندان طوفان‌گرد وغبار / گرد و خاک آتش‌سوزی

تهیه و تنظیم گزارش

حوزه: معاونت پژوهشی

مرکز: مدیریت اطلاعات و مستندسازی حوادث و سوانح

- خانم فاطمه عیوضی سوداگر (کارشناس ارشد پژوهشی)
 - خانم کبری امینی (کارشناس پژوهشی)
-

سازمان‌های همکار

سازمان نقشه‌برداری کشور

- آقای دکتر سید اسکندر صیدایی؛ معاون سازمان برنامه و بودجه کشور و رئیس سازمان نقشه‌برداری کشور
 - آقای مهندس محمد رضائی هابیل؛ دبیر کمیته مدیریت بحران سازمان نقشه‌برداری کشور
-

سازمان پزشکی قانونی کشور

- آقای دکتر مهدی فروزش؛ معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی سازمان پزشکی قانونی کشور
 - خانم زهرا عباسی؛ کارشناس مدیریت بحران و پدافند غیرعامل سازمان پزشکی قانونی کشور
-

مرکز لرزه‌نگاری موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران

- آقای دکتر ایرج روحی رئیس پایگاه اطلاعات لرزه ای کشور - موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران
-

An aerial photograph capturing a catastrophic event. In the upper half, a massive fire consumes a forested area, with bright orange flames and thick black smoke billowing into the sky. Below the fire, a large body of water, likely a reservoir or a flooded area, is visible. In the lower half, a small town or village is partially submerged in floodwater. The water is a murky, yellowish-brown color. Several trees are isolated in the water, and some buildings are visible on the land. The overall scene is one of immense scale and destruction.

گزارش حوادث و سوانح کشور ایران نمایی از رویدادها و وقایعی است که در طول سال گذشته رخ داده‌اند. در این گزارش حوادث طبیعی و انسان‌ساخت که بر جوامع، افراد و محیط‌زیست تأثیر گذاشته‌اند مورد بررسی قرار گرفتند. تمرکز بیش‌تر بر روی مخاطرات دارای اولویت تعیین شده در برنامه ملی کاهش خطر حوادث و سوانح (مصوب سال ۱۴۰۰ شورای عالی مدیریت بحران کشور) می‌باشد. این گزارش سالانه می‌تواند به عنوان یک ابزار مهم در دسترس تصمیم‌گیرندگان، محققان، رسانه‌ها و عموم مردم کشور به عنوان یک منبع اطلاعاتی مورد استفاده قرار گیرد.